

Lääneranna valla haridusvõrgu arengukava

Märts 2020

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. METOODIKA JA PIIRANGUD	4
2. LÄÄNERANNA VALLA RUUMIMUSTER JA RAHVASTIK	6
2.1. ASUKOHT JA RUUMIMUSTER.....	6
2.2. RAHVASTIK.....	8
2.3. TEENUSEVAJADUSE PROGNOOS AASTANI 2040.....	17
3. LÄÄNERANNA VALLA HARIDUSKORRALDUS	24
3.1. HARIDUSASUTUSED.....	24
3.1.1. ALUSHARIDUS.....	25
3.1.2. ÜLDHARIDUS.....	26
3.1.3. HUVIHARIDUS.....	29
3.2. TÖÖTAJATE KOOSSEIS.....	30
3.3. KINNISVARA.....	32
3.4. FINANTSEERIMINE.....	34
4. LÄÄNERANNA HARIDUSVÕRGU ARENDAMISE ALTERNATIIVID	37
4.1. ÜMBERKORRALDUSTE VAJADUS.....	37
4.2. ALTERNATIIVIDE KIRJELDUS.....	41
4.3. ALTERNATIIVIDE MÕJU VALLALE JA KOGUKONNALE.....	43
5. EELISTATUD ALTERNATIIVI TEGEVUS- JA AJAKAVA	47
LISAD	48
<i>Lisa 1. Valla piirkonnad, kandid ja asustusüksused</i>	48
<i>Lisa 1.1. Rahvaarv ja vanusjaotus kantides 1.01.2020</i>	49
<i>Lisa 1.2. Lapsed vanuses 0-18 kantides 1.01.2020</i>	49
<i>Lisa 1.2. Sünnid ja loomulik iive kantides 2014-2019</i>	50
<i>Lisa 2. Rahvastiku vanusstruktuur piirkondades, Lihula linnas ja Virtsu alevikus</i>	51
<i>Lisa 3. Rahvastiku prognoos piirkondades</i>	54
<i>Lisa 3.1 Hanila piirkond (rände-stsenaarium)</i>	54
<i>Lisa 3.2 Koonga piirkond (rände-stsenaarium)</i>	56
<i>Lisa 3.3 Lihula piirkond (rände-stsenaarium)</i>	58
<i>Lisa 3.4 Varbla piirkond (rände-stsenaarium)</i>	60
<i>Lisa 4. I klassi minevate laste arvu prognoos (rände-stsenaarium, madal südimus)</i>	62
<i>Lisa 5. Õpilaste arv koolides õppeaastatel 05/06 kuni 19/20</i>	63
<i>Lisa 6. Lasteaedade lapsed elukohakantide lõikes õppeaastatel 15/16 kuni 19/20</i>	65
<i>Lisa 7. Õpilased põhikoolides elukohakantide lõikes õppeaastatel 15/16 kuni 19/20</i>	66
<i>Lisa 8. Õpilased põhikoolides elukohakantide ja klasside lõikes õppeaastal 19/20</i>	68
<i>Lisa 9. Lihula Muusika- ja Kunstikool õppeaastal 19/20</i>	69
<i>Lisa 10. Huviharidus mujal õppeaastal 19/20</i>	70

SISSEJUHATUS

Lääneranna vald moodustus 2017. aasta haldusreformi käigus Lääne maakonna Hanila ja Lihula valla ning Pärnu maakonna Koonga ja Varbla valla ühinemisel. Valdade ühinemisel sõlmitud kokkuleppe tulemusel kuulub Lääneranna vald Pärnu maakonna koosseisu. Seisuga 1.01.2020 a. elas vallas 5281 inimest. Valla eripäraks on suur pindala (1362 km²) ja hõre asustus (3,9 inimest/km²).

Lääneranna vallale kuulub 7 üldhariduskooli: Lihula Gümnaasium, Metsküla Algkool, Kõmsi Lasteaed-Algkool, Virtsu Kool (lasteaed-põhikool), Varbla Kool (lasteaed-põhikool), Koonga Kool (lasteaed-põhikool) ning Lõpe Kool (lasteaed-põhikool). Lihulas tegutsevad Lääneranna vallale kuuluvad Lihula Lasteaed ning Lihula Muusika- ja Kunstikool. Olukorras, kus elanike arv on aasta-aastalt vähenenud on vajalik üle vaadata ka valla haridusvõrk ning leppida kokku selle kestlik mudel pikemaks perioodiks.

Käesoleva töö raames on koostatud Lääneranna valla haridusvõrgu analüüs ning määratletud võimalikud alternatiivid tulevikuks. Töö sisaldab järgnevat:

- valla ruumimustri ja seniste rahvastikuarengute analüüsi;
- pikaajalist rahvastiku- ja haridusteenuse vajaduse prognoosi,
- senise hariduskorralduse analüüsi;
- hariduskorralduse arendamise alternatiivide ja nende mõjude hinnangut;
- juhtrühma eelistatud alternatiivi haridusvõrgu arendamisel ning selle elluviimise tegevuskava.

Käesolev dokument on aluseks haridusvaldkonda puudutavate arutelude ja otsuste jaoks. Dokument ei sisalda kokkulepitud tegevusplaani, mille fikseerimise ülesanne on vallavolikogul.

Töö raames teostatud analüüsid on koostanud OÜ Cumulus Consulting, alternatiivide kirjeldamine ning hinnang nende realiseerimisele toimus koostöös vallapoolse juhtrühmaga.

1. METOODIKA JA PIIRANGUD

Töös on andmed esitatud 2017. aasta haldusreformi järgse administratiivjaotusega. Haldusreformi raames toimus Hanila, Koonga, Lihula ja Varbla valla ühinemine ning moodustus uus omavalitsusüksus Lääneranna vald. Vastavalt on ka analüüsis Lääneranna vallas eristatud neli piirkonda endise omavalitsuse piirides.

Analüüsis on erinevate andmete esitamise perioodiks sõltuvalt andmesisust viisteist kuni peamiselt möödunud viis-kuus aastat.

Valla rahvastikuülevaates on kasutatud järgnevaid rahvastikuregistri andmeid:

- rahvastiku soo-vanusjaotus 1. jaanuari seisuga aastatel 2014-2020;
- elussünnid ja surmad aastatel 2014-2019.

Piirkondade rahvaarvus ei sisaldu Lääneranna valla täpsusega registreeritud elanike andmed (16 isikut seisuga 1.01.2020). Rahvastikuregistri andmed piirkondade kohta on aluseks demograafilise prognoosi koostamisele.

Haridusülevaates on kasutatud Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) andmeid¹ Lääneranna valda registreeritud elanikest õppijate ja valla haridusasutustes õppivate isikute kohta alus-, üld- ja huvihariduse tasemel. Üldhariduskoolides on arvestatud ainult statsionaarses õppevormis õppijatega.

Töös on kasutatud valla ja asutuste arengudokumentides, vallaeelarves ning teistes vallavalitsuse edastatud ja avalikult kättesaadavates dokumentides sisalduvat infot, samuti erinevate riiklike andmekogude andmeid.

Töös sisalduv rahvastikuprognosis koosneb Lääneranna valla nelja piirkonna rahvastikuprognosidest, mis on koostatud enimkasutataval kohortkomponendi ehk vanusnihke meetodil. Vanusnihke meetodil koostatud prognoos näitab rahvastikku moodustavate aastakäikude suuruse sammamulist teisenemist ühest kalendriaastast järgmisse. Igal aastal lisab sündimus prognoositavasse rahvastikku ühe uue sünnipõlvkonna, vanemate aastakäikude suurus aga väheneb surnute arvu võrra. Avatud rahvastiku puhul muudab aastakäikude suurus ka ränne. Vanusnihke põhimõttel tehtud prognoosi väljund on eri aastakäikude suurus tulevikus.

Tulevast rahvaarvu ja rahvastiku koosseisu mõjutavad kaks olulist tegurit — prognoosi hetkeks kujunenud rahvastiku vanuskoosseis ja see, mis juhtub sündimuse, suremuse ja rändega prognoosiperioodil. Prognoosi lähteaasta rahvastiku vanuskoosseis on prognoosi hetkeks juba kujunenud ehk see mõjutab ühtemoodi kõiki prognoosi stsenaariume. Seega tekib stsenaariumide vaheline erinevus sündimus-, suremus- ja rändekäitumisest.

Prognoos on koostatud aastateks 2020-2040, mis demograafilisel ajaskaalal vastab enam kui ühe põlvkonna pikkusele vaatele. Kuni 16-aastaselt perioodil on rahvastikuarengute peamiseks mõjutajaks rändeprotsessid, seejärel aga eelkõige soo-vanuskoosseis ning sündimus- ja suremuskäitumine. Milliseks reaalsuses kujuneb rahvastiku dünaamika esimesel prognoosipoolel, sõltub seega peamiselt siiski lähituleviku tegelikust rändekäitumisest.

¹ Õppeaasta 2016/2017 andmed endise Läänemaa kohta on ülejäänud andmetega võrreldes vähem detailsemad (õpilasränne)

Prognoos lähtub stabiilse arengu eeldusest ehk ei näe ette suuri ja ootamatuid muutusi, mida on võimatu ennustada. Samas peab arvestama, et majandus on tsükliline ja kriisid omavad olulist mõju elanikkonna rände- ja ka sündimuskäitumisele.

Prognoosi väljundiks on Lääneranna valla igale piirkonnale koostatud baas-stsenaarium ja rändestsenaarium, millel on mõlemal kaks alastsenaariumit (madal sündimus ja taastetasemel sündimus). Baasstsenaariumis eeldatakse tavapäraselt, et tegemist on suletud rahvastikuga, mis tähendab, et selle koostamisel rännet ei arvestata ning analüüsitakse sündimus- ja suremuskäitumise mõju tuleviku rahvastiku arengule. Seega iseloomustab baasstsenaarium tänaseks kujunenud rahvastiku sisemist taastevõimet piirkondades. Rändestsenaariumis on arvestatud viimaste aastate väljarände jätkumisega. Prognoosistsenaariumite koostamiseks on kasutatud tarkvara Spectrum.

Lähtuvalt analüüsist on püstitatud järgnevad eeldused, mis jäävad kehtima kogu prognoosiperioodi jooksul:

- alushariduses (sõime- ja lasteaiakohad) osalevad 1,5 kuni 6 (k.a) aastased lapsed, põhihariduses osalevad 7-15-aastased lapsed ja gümnaasiumihariduses 16-18-aastased lapsed;
- põhikooli ja gümnaasiumi teenusevajadus tekib jooksva aasta 1. septembri seisuga. Arvestatud on proportsiooniga, mille kohaselt läheb 1 klassi 74% siseneva aasta ja 26% sellest vanema aasta lastest;
- lasteaialiste ning põhikooli- ja gümnaasiumiõpilaste osakaal vastavas eas lastest on arvestatud õppeaasta 2015/2016 kuni 2019/2020 aastakeskmisena. Lasteaias käib 85% vanuserühma lastest, statsionaarses õppes omandab põhiharidust 99% vanuserühma lastest ja statsionaarses õppes gümnaasiumiharidust 48% vanuserühma lastest².

Prognoosi väljundiks on valla tuleviku rahvaarv erinevates vanuserühmades ja hinnanguline teenusevajadus alus-, põhikooli- ja gümnaasiumihariduse kohta. Rahvastikuprognoosi tulemused ja täpsemad eeldused on esitatud peatükis 2.3 ja töö lisades.

Finantsandmete aluseks on Rahandusministeeriumi kogutavad avalikud andmed kohalike omavalitsuste kohta ning Lääneranna valla eelarvestrateegia ja 2020. aasta eelarve. Arvestades ühinemisjärgsetel aastatel (2018 ja 2019) aset leidnud arvestuspõhimõtete ühtlustamisi ja ümberkorraldusi, ei ole varasemate aastate eelarvete sisuline analüüs otstarbekas.

Analüüsis ei ole tehtud ettepanekuid haridusvaldkonna õppesisu kohta. Ettepanekud puudutavad eelkõige haridusteenuste osutamise mahu vastavusse viimist tarbijaskonnaga ning pinnakasutuse ja tööjõuga seotud optimeerimisvõimalusi efektiivsemaks majandamiseks.

Väliskeskkonna tegurid, mis võivad mõjutada analüüsi järelduste paikapidavust:

- olulised muutused Eesti riigi hariduspoliitikas – õpetajate rahastamise mudel, väikekoolide säilitamiseks investeeringutoetuste rakendamine, erinevate nõuete (sh toitlustus) leevendamine väikestele haridusasutustele jms;
- olulised muutused Eesti ja Lääneranna valla elanike sündimus- ja rändekäitumises;
- kohalike omavalitsuste kohustuste ümbervaatamine ja rahastusmudeli muutumine.

² Rahvastikuregistri ja EHIS andmete võrdlus

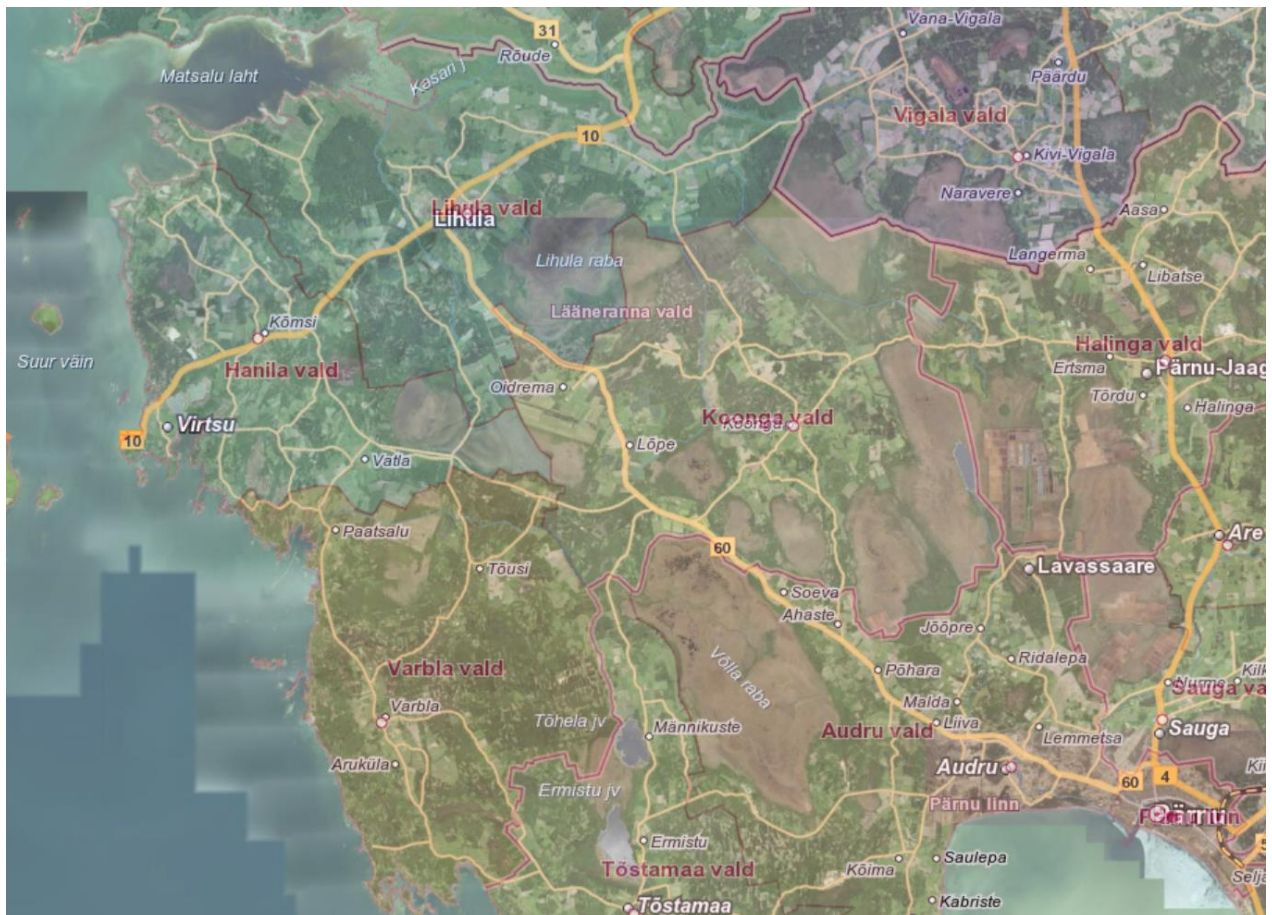
2. LÄÄNERANNA VALLA RUUMIMUSTER JA RAHVASTIK

2.1. Asukoht ja ruumimuster

Lääneranna vald asub Edela-Eestis Pärnu maakonnas ning piirneb 215 km pikkuselt Liivi lahe ja Väinamere rannaga (joonis 1). Valda iseloomustab looduslik mitmekesisus, hõre asustus, ulatuslikud asustamata soo-, raba- ja metsaalad. Valla eripäraks on suur territoorium (1362 km²), millest omakorda kolmandiku moodustavad looduskaitsealad. Maakonna omavalitsustest on Lääneranna vald pindalalt suurim, kuid rahvaarvult üks väiksemaid. Valla asustustihedus on väiksuselt teine Eestis.

Lääneranna vald loodi 2017. aasta haldusreformi käigus Lääne maakonna Hanila ja Lihula valla ning Pärnu maakonna Koonga ja Varbla valla ühinemisel. Valdade ühinemisel sõlmitud kokkuleppe tulemusel kuulub Lääneranna vald Pärnu maakonna koosseisu. Enne 2017. aastal toimunud haldusreformi koosnes praegune Lääneranna vald neljast omavalitsusüksusest:

- ✓ Hanila – u 1400 elanikku, pindala 234 km², asustustihedus u 5,9 in/km²;
- ✓ Koonga – u 1000 elanikku, pindala 438 km², asustustihedus u 2,3 in/km²;
- ✓ Lihula – u 2100 elanikku, pindala 367 km², asustustihedus u 5,8 in/km²;
- ✓ Varbla – u 800 elanikku, pindala 314 km², asustustihedus u 2,5 in/km².

Joonis 1. Lääneranna vald

Pärnu ja Lääne maakonnaplaneeringutes 2030+ määratud hierarhia järgi asub Lääneranna vallas üks piirkondlik keskus, kolm kohaliku tasandi keskust ja kaks nn lähikeskust:

- piirkondlik keskus Lihula linn (keskus, millel on oluline roll majanduskeskkonna kujundamisel ja elanikkonna teenindamisel);
- Koonga, Varbla ja Virtsu kohalik keskus (keskus, mis pakub kodukoha lähedal esmavajalikke teenuseid. Keskus, mis võib, kuid ei pruugi olla ka oluliseks kohaliku tasandi töökohtade pakkujaks);
- Kõmsi ja Lõpe lähikeskus (keskus, mis pakub kohaliku keskusega võrreldes suhteliselt väiksemat hulka teenuseid, kuid mille roll on oluline üksikute kodulähedaste teenuste pakkumisel).

Mitme keskusega koostoimiva piirkonna moodustavad Virtsu-Kõmsi-Lihula (millest tugevam keskus on Lihula).

Lääneranna vald moodustus neljast väiksemast vallast ja valla territoorium ja vahemaad on pigem suured. Kuna ka valla ainus üle 1000 elanikuga asustusüksus Lihula linn ei asu geograafiliselt valla keskel, pole vallal välja kujunenud klassikalisi tõmbekeskuseid. Maakonnaplaneeringute järgi on kogu valla territoorium ääreline ala (elanikest 15% ja vähem on seotud linnaga (Pärnu ja Haapsalu linnaga)).

Suuremad liikumiskoridorid on valda läbivad Risti-Virtsu-Kuivastu ja Lihula-Pärnu maanteed ning Karuse-Kalli kõrvalmaantee. Neid mööda liigub ka valdav osa maakondlike ühistranspordiliine ja kaugliine. Pealinn Tallinn on vallakeskusest pooleteise tunni pikkuse autosõidu kaugusel.

Lääneranna vallas on üks linn (vallakeskus Lihula), üks alevik (Virtsu) ja 150 küla. Eristatud on 20 kanti, milles kokku on 145 registreeritud elanikega asustusüksust. Valla rahvaarvult suurimad asustusüksused ongi peamiselt maakonnaplaneeringus välja toodud erinevate tasandite keskused. Palju on väikeseid külasid, enam kui 100 elanikku on ainult üheksas asustusüksuses. Tulenevalt loodulikest tingimustest (suured metsamassiivid, raba- ja soomaastikud ning moodustatud looduskaitsealad) on Lääneranna vallas mitmeid väga hõredalt asustatud alasid.

Hõre asustus ja suur territoorium tähendavad seda, et teenuste (üldarstiabi, abielu sõlmimine jms), mida osutatakse maakonnakeskuses, tarbimiseks tuleb kaugemate külade elanikel sõita kuni tund aega. Igas valla teeninduskeskuses (endises vallakeskuses) on elanikele tagatud Lääneranna valla enda osutatavad kodulähedased teenused. Erinevate piirkondade keskuste ja teenustega asulate omavahelised vahemaad on osalt suhteliselt suured (tabel 1).

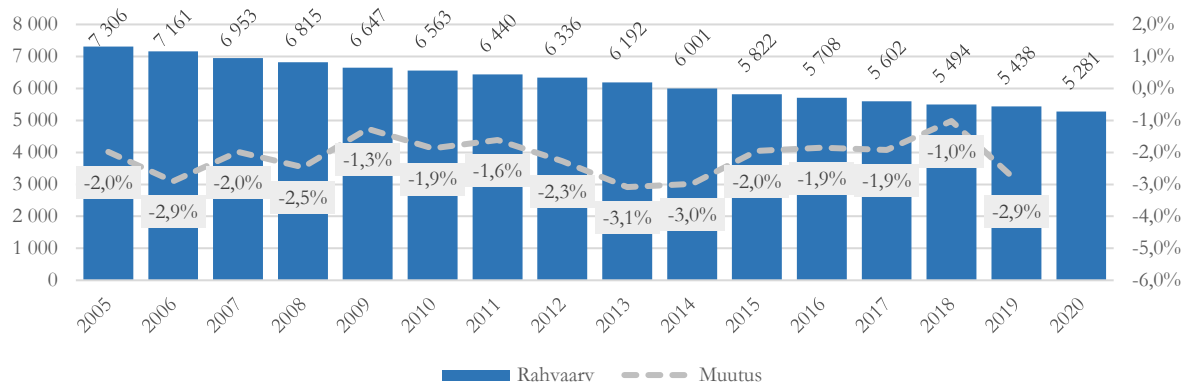
Tabel 1. Keskuste vahemaad (Regio veebikaart)

		Vahemaa (kilomeetrit)							PÄRNU	HAAPSALU
		Lihula	Metsküla	Kõmsi	Virtsu	Koonga	Lõpe	Varbla		
Vahemaa (minuutid sõiduaega)	Lihula		18	16	25	33	18	38	58	51
	Metsküla	17		19	28	49	33	41	73	68
	Kõmsi	12	16		10	39	31	29	63	66
	Virtsu	19	23	8		48	40	29	72	75
	Koonga	26	37	31	38		15	36	41	65
	Lõpe	14	26	21	29	12		27	40	70
	Varbla	33	37	26	33	34	27		60	87
PÄRNU		44	56	49	56	33	30	53		
HAAPSALU		37	51	46	53	58	48	66		

Pärnusse on kõikidest piirkondadest sõiduaeg kuni tund aega, Haapsalu on Pärnust lähemal ainult Lihulale.

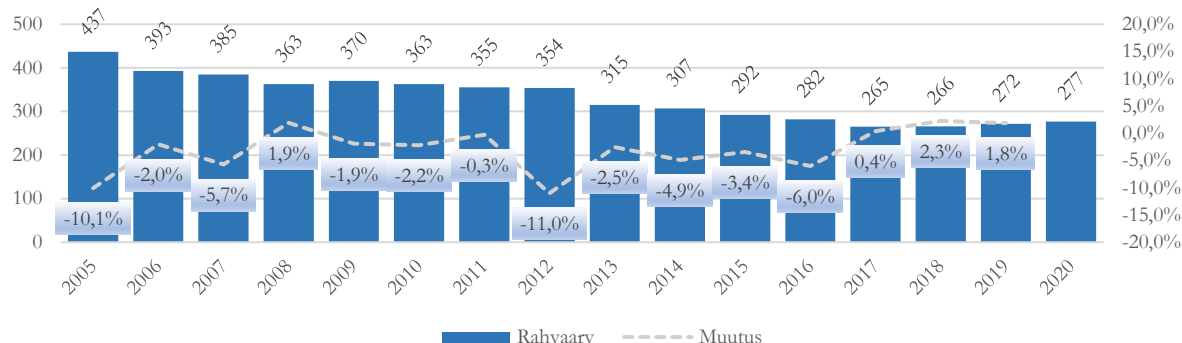
2.2. Rahvastik

Lääneranna valla elanike arv oli 1. jaanuari 2020. a. seisuga 5281 inimest, mis moodustab 6,4% kogu Pärnu maakonna elanikest. Nii nagu kogu Pärnu maakonna elanike arv näitab langustrendi, teeb seda ka elanike arv Lääneranna vallas. Viimase 15ne aasta jooksul on rahvaarv valla territooriumil vähenenud u 2000 inimese võrra (-28%), mis teeb aastakeskmiseks -1,8% (joonis 2).

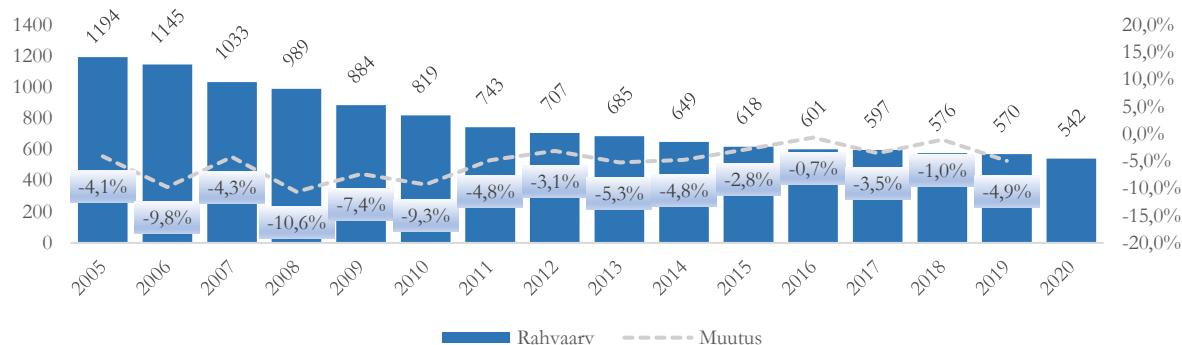
Joonis 2. Rahvaarvu muutus Lääneranna vallas 2005-2020 (Rahvastikuregister)

Rahvaarvu langustrend on olnud läbiv peaaegu kõikides vanuserühmades. Kuni 6-aastaste elanike arv on kahanenud 150 inimese ehk -37% võrra (aastakeskmise -2,4%). Samas on viimasel paaril aastal kahanemine pidurdunud ja võrreldes madalaima seisuga aastal 2017 on toimunud väheldane taastumine 277 lapseni (joonis 3).

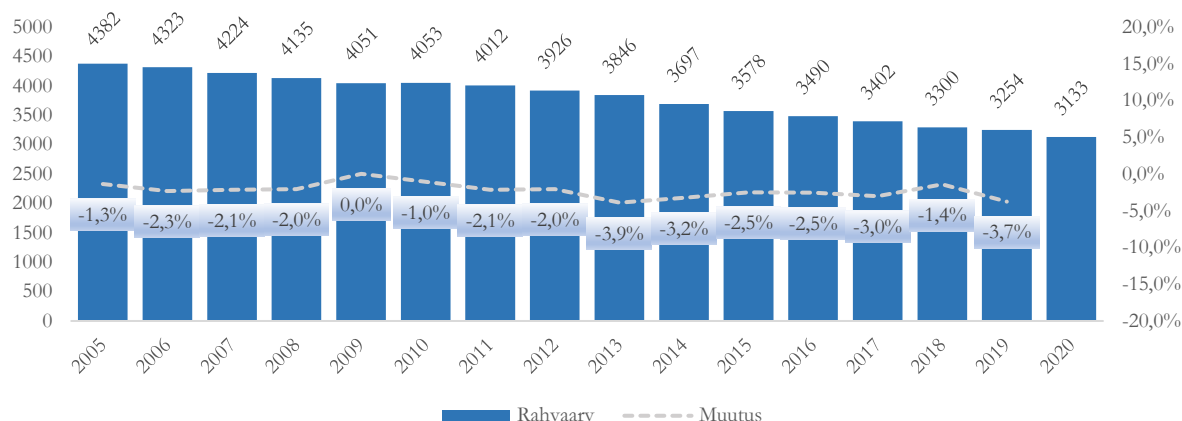
Joonis 3. Vanusrühma 0-6 muutus Lääneranna vallas 2005-2020 (Rahvastikuregister)

Vanusrühm 7-18 on kahanenud ligi 1200lt lapselt 542 lapseni ehk 55% võrra (aastakeskmise -3,6%). Vastava vanuserühma lapsi on jäänud vähemaks igal aastal, viimasel viiel aastal on kahanemise tempo kolmandiku võrra aeglustunud (joonis 4).

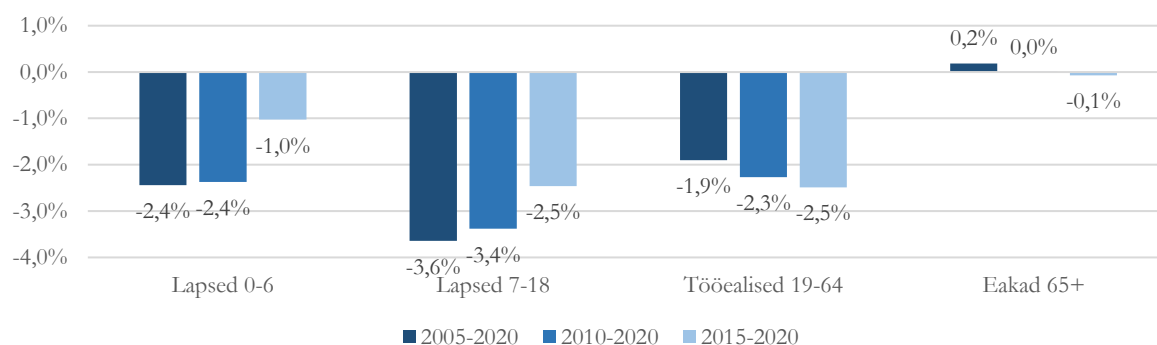
Joonis 4. Vanusrühma 7-18 muutus Lääneranna vallas 2005-2020 (Rahvastikuregister)

Umbkaudu 1250 elaniku ehk -29% võrra on vähemaks jäänud ka tööelist elanikkonda vanuserühmas 19-64 (joonis 5).

Joonis 5. Vanuserühma 19-64 muutus Lääneranna vallas 2005-2020 (Rahvastikuregister)

Ainsana on suurenenud 65-aastaste ja vanemate elanike arv (3%), keda on vallas 2020. aasta seisuga 1329. Kui nooremate vanuserühmade (kuni 18) vähenemise tempo on aeglustumas, siis tööeliste kahanemise tempo on kiirenenud (joonis 6).

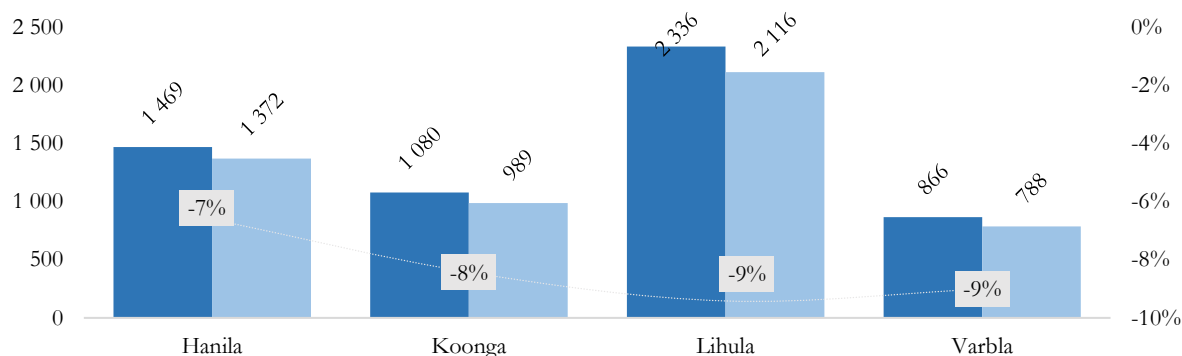
Joonis 6. Rahvaarvu aastakeskmise muutus vanuserühmades 2005-2020 (Rahvastikuregister)

Lääneranna valla pindala on 1353 km² ja valla keskmine asustustihedus 3,9 inimest km², mis on väiksuselt Alutaguse valla järel teine näitaja terves Eestis. Valla siseselt on piirkondade vahel erinevusi. Asustustihendus on suurem Hanila ja Lihula piirkondades, madalam Koonga ja Varbla piirkondades. Enam kui kolmandik (40%) rahvastikust elab Lihula piirkonnas, 26% Hanila, 19% Koonga ning 15% Varbla piirkonnas (tabel 2).

Tabel 2. Rahvaarv ja asustustihedus piirkondades (Rahvastikuregister)

	Asustatud asustusüksuste arv	Elanike arv seisuga 1.01.2020	Pindala (km ²)	Asustustihedus (in/ km ²)	Osakaal elanikest	Osakaal pindalast
Hanila	29	1 372	234	5,9	26%	17%
Koonga	36	989	438	2,3	19%	32%
Lihula	41	2116	367	5,8	40%	27%
Varbla	39	788	314	2,5	15%	23%
KOV täpsusega		16			0%	
Kokku	145	5 281	1 362	3,9		

Viimase viie aasta jooksul on rahvaarv kahanenud kõikides piirkondades suhteliselt võrdses tempos 7-9% võrra. Kiirem kahanemine on toimunud Lihula ja Varbla piirkonnas ning pisut aeglasem Koonga ja Hanila piirkonnas (joonis 7).

Joonis 7. Rahvaarvu muutus piirkondades 2014-2019 (Rahvastikuregister)

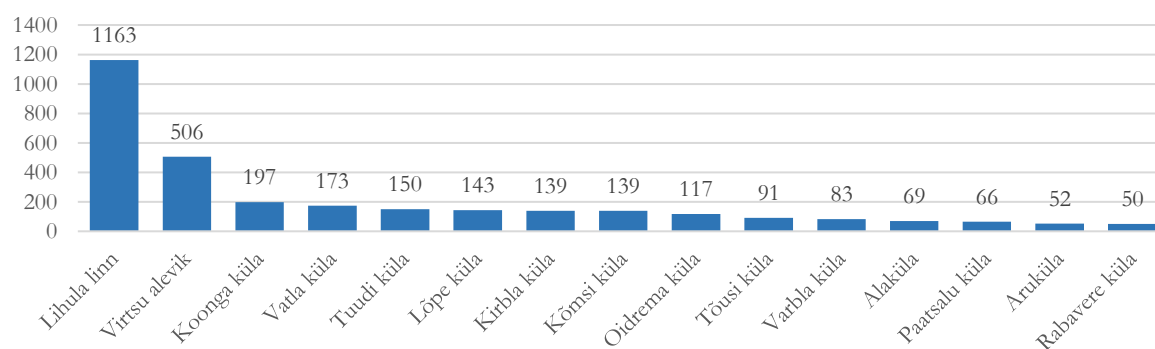
Valla rahvastikust enam kui kolmandik elab 10-49 elanikuga asulates ning ligi kolmandik enam kui 500 elanikuga asulates. Kuni 10 elanikuga on 47 küla, 8 küla on sellised, kus püsivad elanikud puuduvad (tabel 3).

Tabel 3. Rahvaarvu osakaal aastal 2020 asustusüksuste suuruse alusel (Rahvastikuregister)

Asustusüksuse elanike arvu vahemik	Asustusüksuste arv	Osakaal rahvastikust	Elanike arv 2020
500 ja enam	2	31,5%	1 669
200 kuni 499	0	0,0%	0
100 kuni 199	7	20,0%	1 058
50 kuni 99	6	7,8%	411
10 kuni 49	82	35,8%	1 894
kuni 10	47	4,7%	249
Elaniketa	8	0,0%	
Omavalitsuse täpsusega		0,3%	16
Kokku	152	100,0%	5 297

Suuremad asustusüksused on (joonis 8):

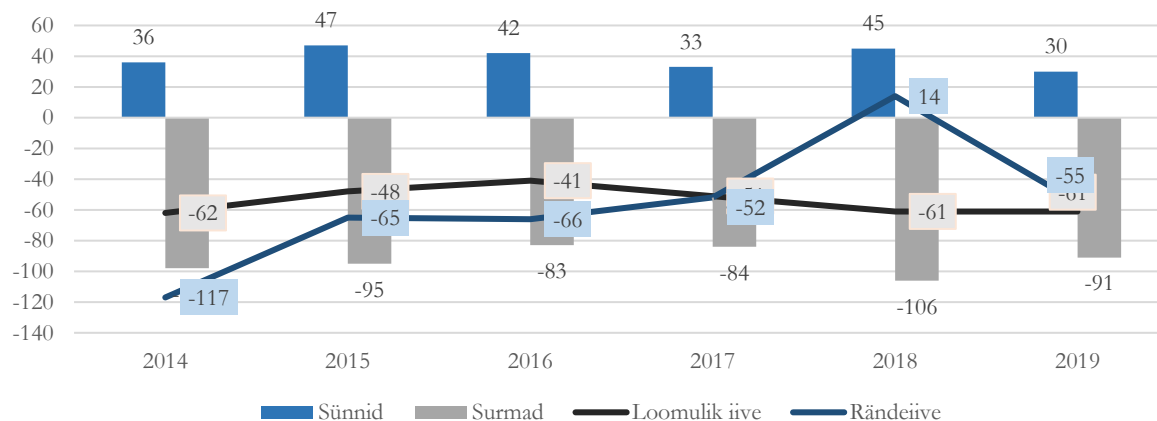
- Hanila piirkonnas Virtsu alevik (506 elanikku), Vatla küla (173) ja Kõmsi küla (139);
- Koonga piirkonnas Koonga küla (197), Lõpe küla (143) ja Oidrema küla (117);
- Lihula piirkonnas Lihula alevik (1163), Tuudi küla (150) ja Kirbla küla (139);
- Varbla piirkonnas Tõusi küla (91) ja Varbla küla (83).

Joonis 8. Rahvaarv Lääneranna valla suuremates asustusüksustes 2019 (Rahvastikuregister)

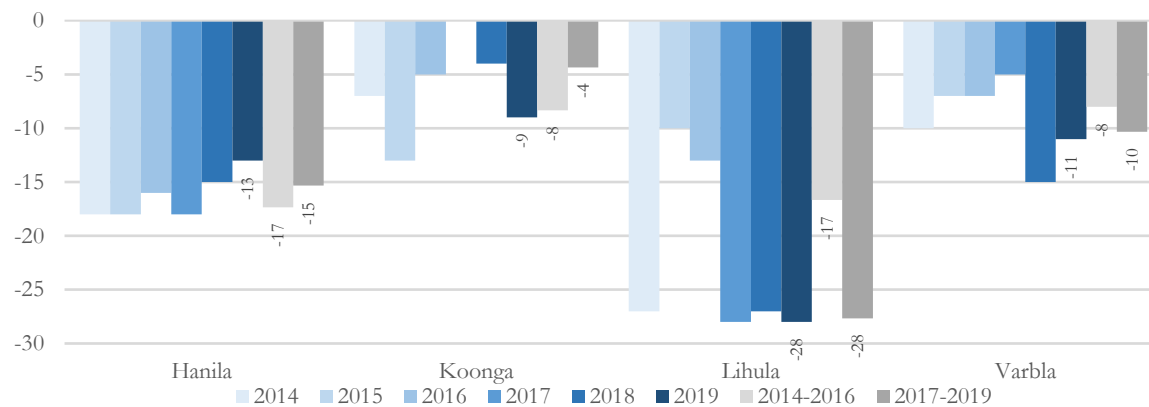
Valla kui terviku ja Lihula piirkonna vaates joonistub selgelt suurema keskusena välja Lihula linn, mille rahvaarv ületab mitmekordselt suuruselt järgmiste asustusüksuse rahvaarvu. Hanila piirkonnas on suurima rahvaarvuga Virtsu alevik. Koonga ja Varbla piirkonnas on mitmeid suurema rahvaarvuga külasid, kuid ühene keskus puudub.

Valla loomulik iive on juba pikemat aega negatiivne, mis tähendab, et surmade arv ületab oluliselt sündide arvu. Viimasel kuuel aastal on aastakeskmiselt olnud sünde 39 ja surmasid 93. Samuti on rändeiive olnud pikka aega negatiivne. Viimasel kuuel aastal on aastakeskmiselt lahkunud 57 inimest enam kui saabunud. Aasta 2018 ühekordne positiivne rändeiive on eeldatavalt tingitud muudatustest rahvastikuregistris seoses kohaliku omavalitsuse täpsusega rahvastiku registriandmete täpsustamisega ning Lääneranna valla korraldatud registreerimiskampaaniaga (joonis 9).

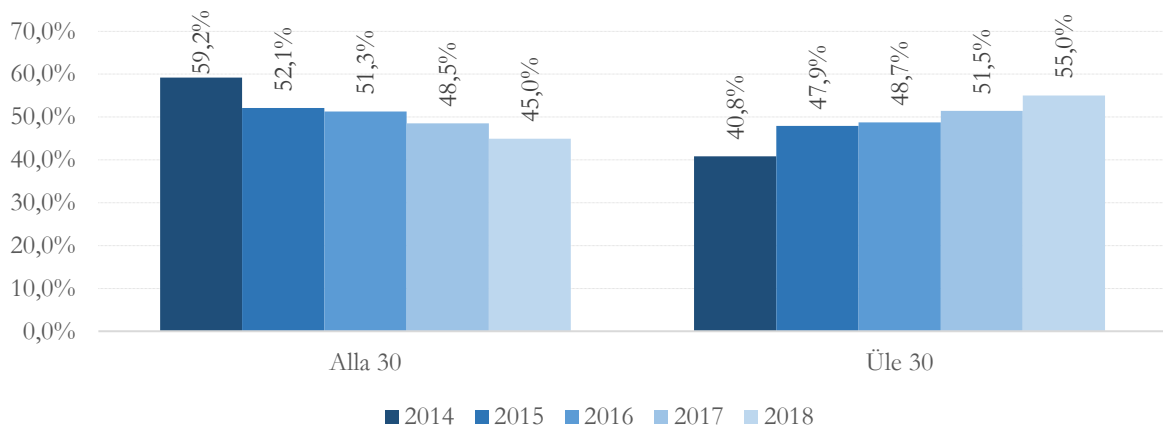
Joonis 9. Loomulik- ja rändeiive 2014-2018 (Rahvastikuregister)

Nüü periooditi kui ka piirkonniti sündimus- ja suremuskäitumises suured erinevused puuduvad. Kui aastatel 2014-2016 vähenes rahvaarv loomuliku iibe tulemusena aastakeskmiselt 50 inimese võrra, siis perioodil 2017-2019 enam - aastakeskmiselt 58 inimese võrra. Kõikides piirkondades on loomulik iive olnud suhteliselt stabiilselt negatiivne. Kui Hanila ja Koonga piirkonnas on viimastel aastatel toimunud väike nihe positiivses suunas, siis Varbla ja eriti Lihula piirkonnas vastupidi (joonis 9).

Joonis 10. Aastakeskmise loomulik iive piirkondades 2013-2018 (Rahvastikuregister)

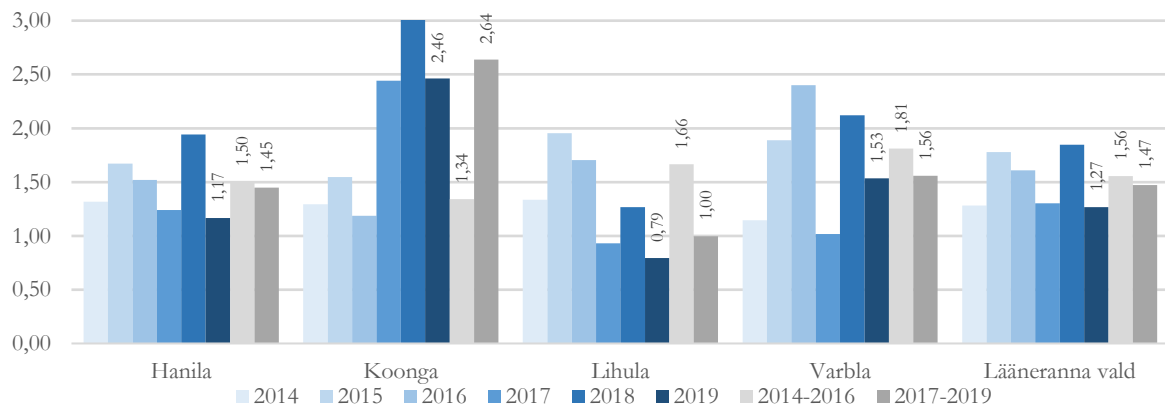
Sündide arv on olnud viimasel kuuel aastal vahemikus 30-47 sündi aastas. Sündide arvu langust on osalt aidanud pidurdada sündimuskäitumises aset leidnud olulised muutused. Viimastel aastatel on ema keskmine vanus lapse sünnil nii Eestis tervikuna kui ka Pärnu maakonnas kiirelt kasvanud. Kui aastal 2014 oli 29-aastaste ja nooremate naiste osakaal sündide arvukuses 59,2%, siis 2018. aastal juba vaid 45% (joonis 11). Selline trend võib tulenevalt riigi perepoliitika jm mõjudest veel ka järgnevatel aastatel jätkuda, kuid arvestades bioloogilisi tegureid, mitte lõputult. Rahvaarvult väiksemate põlvkondade peamisse viljakasse ikka jõudmisel hakkab sündide arv Eestis paratamatult vähenema.

Joonis 11. Sündide osakaal viljakas eas naiste vanuserühmades 2013-2018 Pärnu maakonnas (Statistikaamet)

Summaarne sündimuskordaja on Lääneranna vallas viimasel kuuel aastal olnud vahemikus 1,27 kuni 1,85 last viljakas eas naise kohta. Seejuures aastatel 2014-2017 on kordaja olnud keskmiselt 1,56 ja aastatel 2017-2019 1,47 last. See on oluliselt allpool rahvastiku taastetaset (keskmiselt 2,1 last) ja madalam ka võrreldes Eesti keskmisega, mis oli 2018. aastal 1,67 last viljakas eas naise kohta.

Piirkonnad on olnud erineva sündimuskäitumisega. Hanila ja Varbla piirkondades on sündimuskordaja pigem stabiilne ja suurt muutust perioodide 2014-2016 ja 2017-2019 võrdluses toimunud ei ole. Koonga piirkonnas on perioodide võrdluses toimunud oluline kasv taastetasemest kõrgemale (mis küll eeldatavalt ei ole kestlik trend). Lihula piirkonnas on perioodide võrdluses toimunud oluline langus. Kuigi tegemist on rahvaarvult väikeste piirkondadega, kus sündimuskordaja aastast-aastasse kõikumine ongi suurem, on siiski üllatav, et hoolimata riigi rakendatud perepoliitika meetmetest, on sündimuse näitaja Hanila, Lihula ja Varbla piirkonnas viimastel aastatel hoopis langenud (joonis 12).

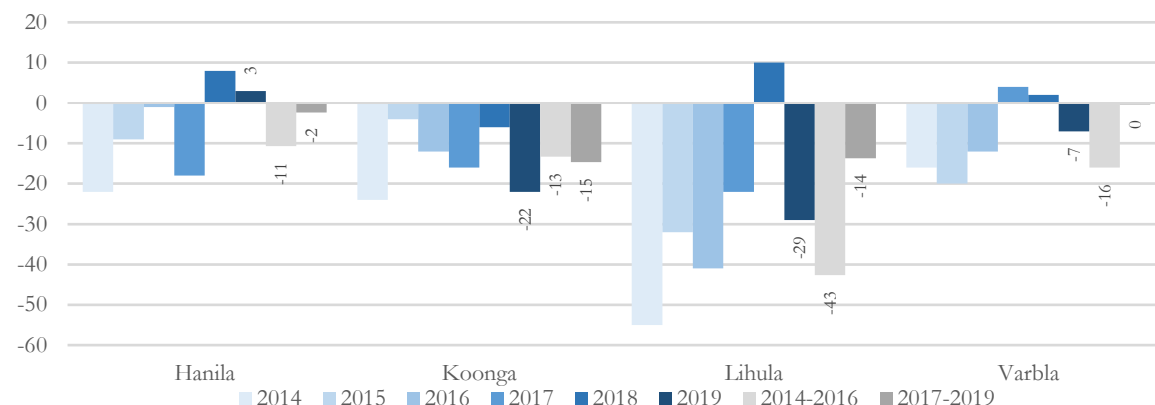

Joonis 12. Summaarne sündimuskordaja piirkondades 2013-2018³

Nii periooditi kui ka piirkonniti on rändekäitumine olnud erinev. Perioodil 2014-2016 oli rändesaldo negatiivne aastakeskmiselt 83 inimese võrra ja aastatel 2016-2018 negatiivne aastakeskmiselt 31 inimese võrra. Sisse- ja väljaränne ei jaotu valla territooriumil ühtlaselt. Kõige enam elanike on lahkunud Lihula piirkonnast. Mõlemal perioodil samas suurusjärgus Koonga piirkonnast. Perioodide lõikes on toimunud olulisem muutus Hanila ja Varbla piirkonnas, kus viimasel kolmel aastal on rändesaldo tasakaalus või selle lähedal. Samas tuleb siiski arvestada, et 2018-2019 aastate rändenumbrite üheks oluliseks mõjutajaks on üle Eesti toimunud valla täpsusega

³ Konsultandi arvestused rahvastikuregistri andmete põhjal

elanikkonna registreerumine konkreetse elukohta ning varasemalt valla täpsusega registreeritud elanikkond piirkondade rahvaarvudes ei sisaldu (joonis 13).

Joonis 13. Aastakeskmine rändeiive piirkondades 2013-2018 (Rahvastikuregister)

Kokkuvõtvalt on viimasel kuuel aastal nii loomulik- kui ka rändeiive omanud rahvaarvu kahanemisel võrdset mõju -1% aastas (tabel 4).

Tabel 4. Loomuliku- ja rändeiibe mõju rahvaarvu muutusele piirkondades 2014-2019 (Rahvastikuregister)

Loomuliku iibe jaotus	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Aastakeskmine
Hanila	-1,2%	-1,2%	-1,1%	-1,3%	-1,1%	-0,9%	-1,1%
Koonga	-0,6%	-1,2%	-0,5%	0,0%	-0,4%	-0,9%	-0,6%
Lihula	-1,1%	-0,4%	-0,6%	-1,3%	-1,2%	-1,3%	-1,0%
Varbla	-1,1%	-0,8%	-0,8%	-0,6%	-1,8%	-1,4%	-1,1%
Aastakeskmine	-1,0%	-0,8%	-0,7%	-0,9%	-1,1%	-1,1%	-1,0%

Rändeiibe jaotus	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Aastakeskmine
Hanila	-1,5%	-0,6%	-0,1%	-1,3%	0,6%	0,2%	-0,4%
Koonga	-2,2%	-0,4%	-1,1%	-1,5%	-0,6%	-2,2%	-1,3%
Lihula	-2,3%	-1,4%	-1,8%	-1,0%	0,5%	-1,3%	-1,2%
Varbla	-1,8%	-2,3%	-1,4%	0,5%	0,2%	-0,9%	-0,9%
Aastakeskmine	-2,0%	-1,1%	-1,2%	-0,9%	0,3%	-1,0%	-1,0%

Võrreldes peamises rändeeas (0-49) rahvastiku vanusstruktuuri (2020. a andmed) viie aasta taguse ajaga (sh arvestades sünde), joonistub piirkondade lõikes välja sarnane dünaamika. Väljarändajatest on 90% vanuses 20-39, seejuures kõige enam vanuses 25-34 (34%) ja vanuses 30-34 (33%) ehk peamises fertiilses eas. Nooremates vanuserühmades (kuni 19 eluaastat) on rändeliikumised pigem tasakaalus ning vanemates (40-49) oluliselt tagasihoidlikumad, millest saab järeldada, et välja rändavad eelkõige inimesed, kellel ei ole veel lapsi (tabel 5).

Tabel 5. Rände kogumõju perioodil 2014- 2019 vastava aasta vanuserühmade võrdluses piirkondade lõikes (Rahvastikuregister)

	Hanila	Koonga	Lihula	Varbla	Lääneranna vald
0 – 4	0	-7	2	-4	-9
5 – 9	4	-2	7	2	11
10 – 14	4	0	-3	-1	0
15 – 19	-1	-1	1	-2	-3
20 – 24	-4	3	-25	-8	-34
25 – 29	-22	-23	-27	-13	-85
30 – 34	-20	-18	-31	-13	-82
35 – 39	0	-8	-10	-3	-21

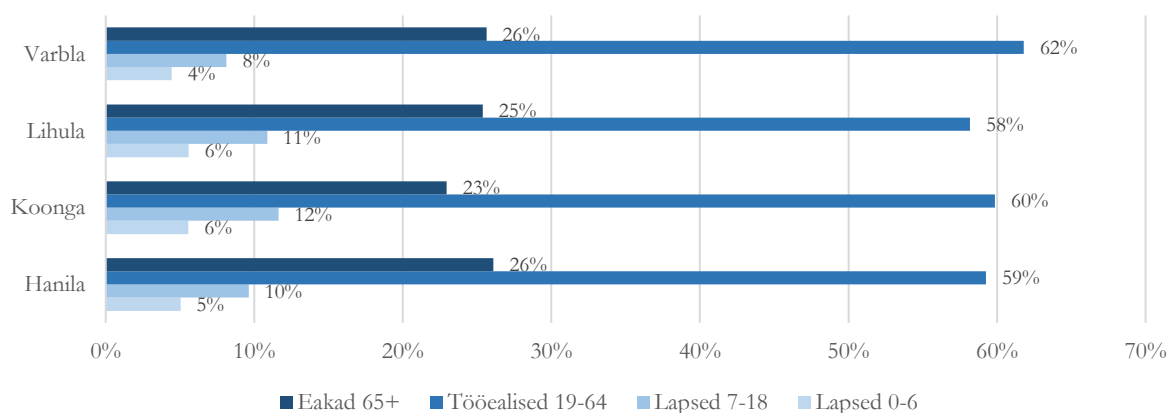
40 – 44	-1	-6	-7	-1	-15
45 –49	-4	-1	-3	-1	-9
0-49	-44	-63	-96	-44	-247

Vaadeldes täpsemalt vanuserühma 0-18 ja võrreldes 2020. a laste arvu viie aasta taguse ajaga (sh arvestades sündi), on muster mõnevõrra erinev. Valla kui terviku vaates on sisse- ja väljaränne tasakaalus ja summaarselt on muutused väikesed. Lahkunud on lapsi Koonga (-11 last) ja Varbla piirkonnast (-4). Lapsi on juurde tulnud Lihula (+4) ja Hanila (+10) piirkonda (tabel 5).

Tabel 6. Rände kogumõju perioodil 2014-2019 vanuses 0-18 eluaastat piirkondade lõikes (Rahvastikuregister)

	Hanila	Koonga	Lihula	Varbla	Lääneranna vald
0	1	-1	-1	0	-1
1	-1	-3	1	-1	-4
2	2	-2	0	0	0
3	1	0	4	-1	4
4	-3	-1	-2	-2	-8
5	1	-1	7	1	8
6	1	-2	-1	1	-1
7	-1	-1	3	0	1
8	1	-1	-1	0	-1
9	2	3	-1	0	4
10	2	3	2	-2	5
11	0	-1	-2	1	-2
12	0	1	0	0	1
13	0	-1	-2	1	-2
14	2	-2	-1	-1	-2
15	-1	2	1	1	3
16	2	-2	2	0	2
17	2	-2	-2	0	-2
18	-1	0	-3	-2	-6
Kokku	10	-11	4	-4	-1

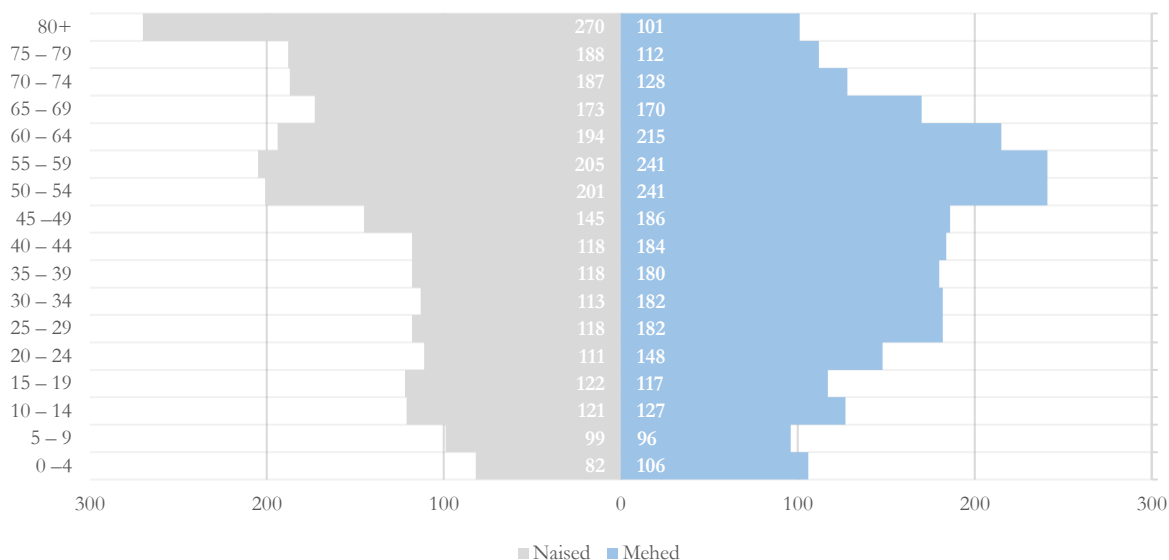
Lääneranna valla elanikest 16% on nooremad kui 18 eluaastat, tööelisi on 59% ning 65-aastaseid ja vanemaid elanikke 25% kogurahvastikust. Piirkondade lõikes on mõningad erinevused. Noorima koosseisuga rahvastik on Koonga piirkonnas, kus 18-aastaseid ja nooremaid on vastavalt 18% elanikkonnast ja eakaid 23%. Ka Lihula piirkonnas on nooremate vanuserühmade osakaal kõrgem (17%). Hanila ja Varbla piirkonnas on noorte osakaal vastavalt 15% ja 12% ja eakate osakaal kogurahvastikust kõige kõrgem (26%) (joonis 14).

Joonis 14. Vanuserühmade osakaal piirkondades 2019 (Rahvastikuregister)

Lääneranna valla elanikkonna soo-vanuskoosseisu vaadeldes on näha, et valla elanike jaotus ei ole tasakaalus. Laste põlvkonnad on väiksemad kui vanemate põlvkonnad, mis on iseloomulik

vananevale rahvastikule. Lähikümnendil sisenevad peamisse viljakasse ikka seega väiksemad põlvkonnad. Vanuserühmad 50-64 on kuni kaks korda suuremad kui vanuserühmad 0-19. Samuti on meeste ülekaal naiste suhtes arvestatav, mis on eriti märkimisväärne vanuses 25-44. Rahvastiku vananedes olukord pöördub, alates 70. eluaastast on naised tulenevalt sooliselt diferentseeritud elueast märgatavalt enam (joonis 15).

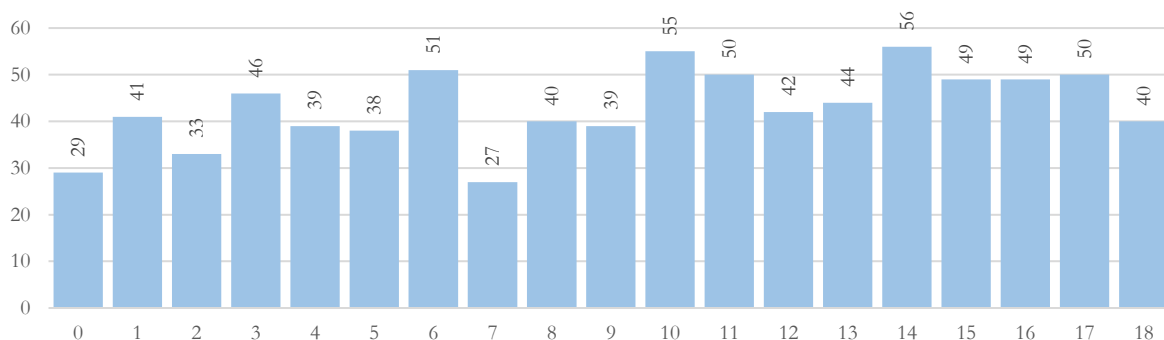
Joonis 15. Rahvastiku soo-vanusjaotus Lääneranna vallas seisuga 1.01.2019 (Rahvastikuregister)

Piirkondade lõikes on rahvastiku soo-vanusjaotuses olulised erinevused (vt ka lisad). Kokkuvõttev profiil peamistest demograafilistest näitajatest on esitatud tabelis 7.

Tabel 7. Demograafilised näitajad piirkondades (Rahvastikuregister ja Statistikaamet)

	Hanila	Koonga	Lihula	Varbla	Lääneranna vald
Keskmine vanus	51	48	49	50	50
Ülalpeetavate määr	0,60	0,57	0,61	0,55	0,59
Demograafilise tööturusurve indeks	0,45	0,51	0,59	0,48	0,52
Sugude suhe	1,04	1,06	1,03	1,11	1,06
Sugude suhe vanuserühmas 20-39	1,39	1,50	1,40	2,04	1,50

2019. aastaks on Lääneranna valla suuremad laste aastakäigud (vanuses 10-17 eluaastat) juba põhikooli- või gümnaasiumieas. Kuigi ka nooremate hulgas on üksikuid suuremaid aastakäike, on aastakäigus siiski keskmiselt kümnekond last vähem. Lasteaiaaas laste arvukus sõltub eelkõige tuleviku sündimusest (joonis 16).

Joonis 16. Kuni 18 aastased lapsed Lääneranna vallas (Rahvastikuregister)

Piirkondade lõikes on laste vanusjaotuses samuti olulised erinevused, väga väike on sündide arv Varbla piirkonnas aga ka Lihula piirkonnas on sündimus viimasel paaril aastal võrreldes varasemaga oluliselt väiksem (joonis 17).

Joonis 17. Kuni 18 aastased lapsed Lääneranna valla piirkondades ja Virtsu alevikus (Rahvastikuregister)

2.3. Teenusevajaduse prognoos aastani 2040

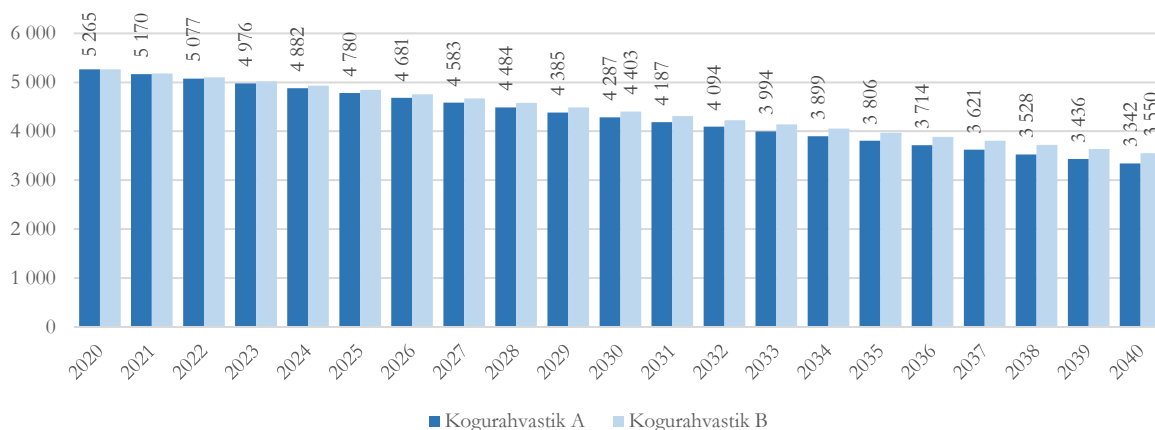
Demograafilised trendid on valla piirkondades olnud mõnevõrra erinevad ja haridusvõrgu planeerimisel on oluline vaadata väiksemaid üksuseid. Seetõttu on töö raames koostatud eraldi rahvastikuprognoosid valla neljale piirkonnale, mille liitmisel moodustub valla tervikprognoos. Testimaks erinevate arengute mõju haridusteenuse tulevikuvajadusele, on iga piirkonna kohta on koostatud neli prognoosistsenaariumi.

- 1) **Baas-stsenaariumid** – püstitatud on eeldused, kus rände protsessidega ei ole arvestatud ehk **stsenaarium iseloomustab rahvastiku sisemist taastevõimet**. Pärnu maakonna meeste ja naiste oodatav eluiga sünnimomendil aastal 2018/2019 (meestel 74,0 ja naistel 82,5 eluaastat) jääb muutumatuks prognoosiperioodi lõpuni.
 - A. madala-sünnimuse stsenaarium – summaarne sünnimuskordaja on tasemel 1,5 last viljakas eas naise kohta;
 - B. Taastetasemel sünnimuse stsenaarium - summaarne sünnimuskordaja on tasemel 2,1 last viljakas eas naise kohta.

- 2) **Rände-stsenaariumid** - püstitatud on sooliselt ja vanuseliselt diferentseeritud rände eeldused (sh lapsed kuni 19 eluaastani ei osale rändes), kus igast piirkonnast jätkub väljaränne mahus -1% elanikkonnast aastas **ehk stsenaarium iseloomustab tõenäolist rahvastiku tulevikuarengut**. Pärnu maakonna meeste ja naiste oodatav eluiga sünnimomendil aastal 2018/2019 (meestel 74,0 ja naistel 82,5 eluaastat) kasvab prognoosiperioodi lõpuni, jõudes aastal 2040 tasemele meestel 78,2 ja naistel 84,6 eluaastat.
 - A. Madala sünnimuse stsenaarium – summaarne sünnimuskordaja on tasemel 1,5 last viljakas eas naise kohta;
 - B. Taastetasemel sünnimuse stsenaarium - summaarne sünnimuskordaja on tasemel 2,1 last viljakas eas naise kohta.

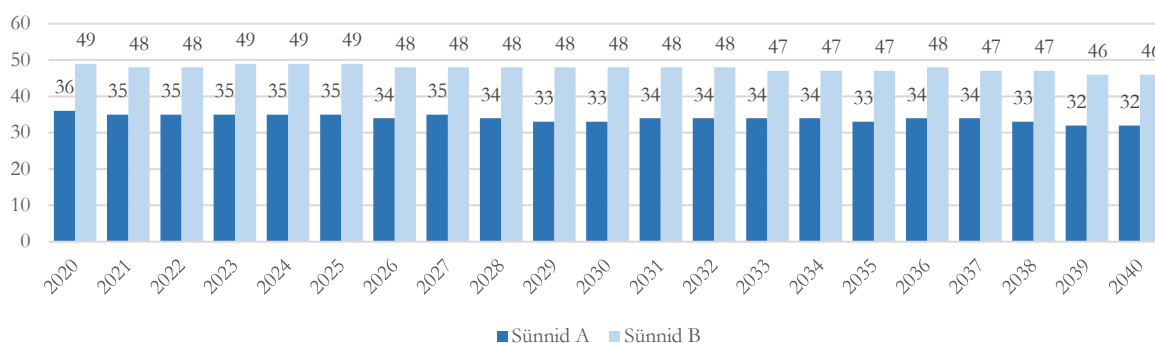
Prognoosi väljundiks on rahvaarv analüüsi seisukohalt olulistes vanuserühmades. **Arvestades toimunud rahvastikusündmusi, on tõenäosim stsenaarium rändestsenaarium madala sünnimusega (2A)** või sellest mõnevõrra kõrgema (kuid kindlasti mitte taastetaseme lähedase) sünnimusega olukord. Seetõttu on analüüsis visuaalselt välja toodud eelkõige vaid rändestsenaariumi mõlema alastsenaariumi (tähistusega madal sünnimus A ja taastetasemel sünnimus B) tulemused. Baas-stsenaariumi mõlema alastsenaariumi tulemused on lisatud tekstilise kirjeldusena. Prognoosi täpsemad tulemused piirkondades on esitatud töö lisades.

Lääneranna valla rahvaarv kahaneb sõltumata rändekäitumisest võrreldes lähteaastaga prognoosiperioodil iga-aastaselt tulenevalt elanike vanusstruktuurist igal juhul. Ilma väljarändeta kahaneb rahvaarv aastaks 2040 u 700-1000 elaniku võrra ehk (13% kuni 18%). Väljarände jätkumisel madala sünnimuse korral 1700 ehk 37% võrra, taastetasemel sünnimuse korral paarisaja võrra vähem. Seniste arengute jätkumisel on vallas aastal 2030 ca 4300 elanikku (-17%) ning aastal 2040 ca 3500 elanikku (joonis 18).

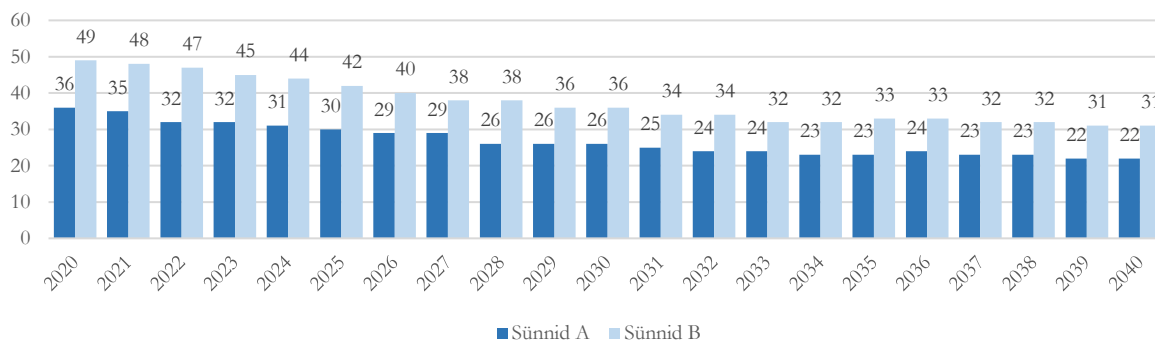
Joonis 18. Lääneranna valla kogurahvastiku prognoos aastani 2040, rände-stsenaarium⁴

Tänase sündimuskäitumise jätkudes (madal sündimus) ja väljarände puudumisel oleks tuleviku sünnipõlvkondade suurus vallas keskmiselt 34 last aastas. Taastetasemel sündimuse korral keskmiselt 48 last aastas. Põhjuseks eelkõige asjaolu, et tulenevalt 80-ndate suurte põlvkondade väljarändest on rahvastiku vanusstruktuur naiste nooremates vanuserühmades (10-29) suhteliselt ühtlaselt jaotunud ning kõige nooremate vanuserühmade (0-9) väiksemaarvulisuse mõju vaadeldaval perioodil veel oluliselt sündimust ei mõjuta (joonis 19). Tegemist on siiski ebatõenäoliste arengutega, mis samas näitavad ära, et isegi väljarände puudumine ning sündimuse tõusmine taastetasemeni ei too tulevikus kaasa sündide arvu kasvu.

Joonis 19. Lääneranna valla sündide arvu prognoos aastani 2040, baas-stsenaarium

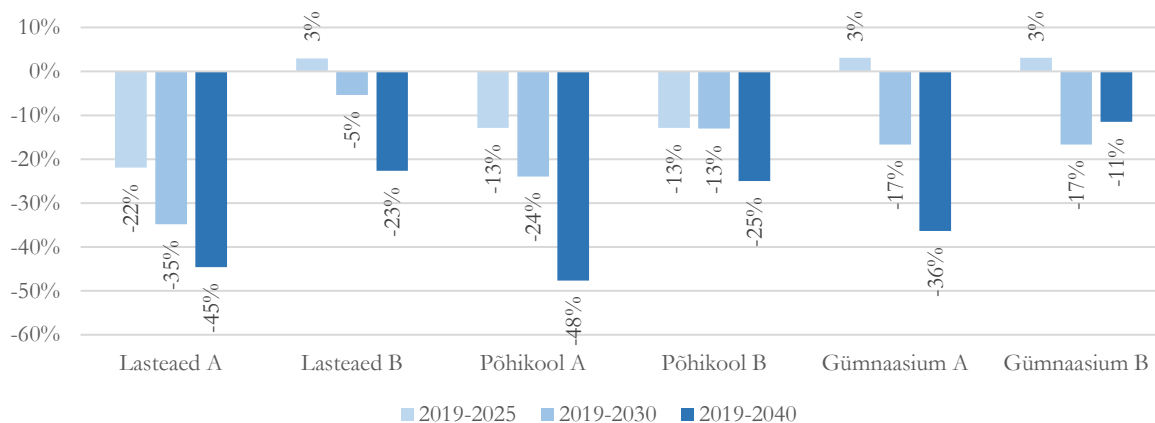
Seniste arengute jätkumisel ehk rändestsenaariumi puhul leiab aset sündide arvu kiirem langus ning juba aastaks 2028 on sündide arv u 10 võrra väiksem kui seni (26 kuni 38 last aastas), misjärel jätkab sündimus väiksemas tempos kahanemist prognoosiperioodi lõpuni (joonis 20).

Joonis 20. Lääneranna valla sündide arvu prognoos aastani 2040, rände-stsenaarium

⁴ siin ja kogu töös konsultandi koostatud prognoosimudelid rahvastikuregistri andmete alusel

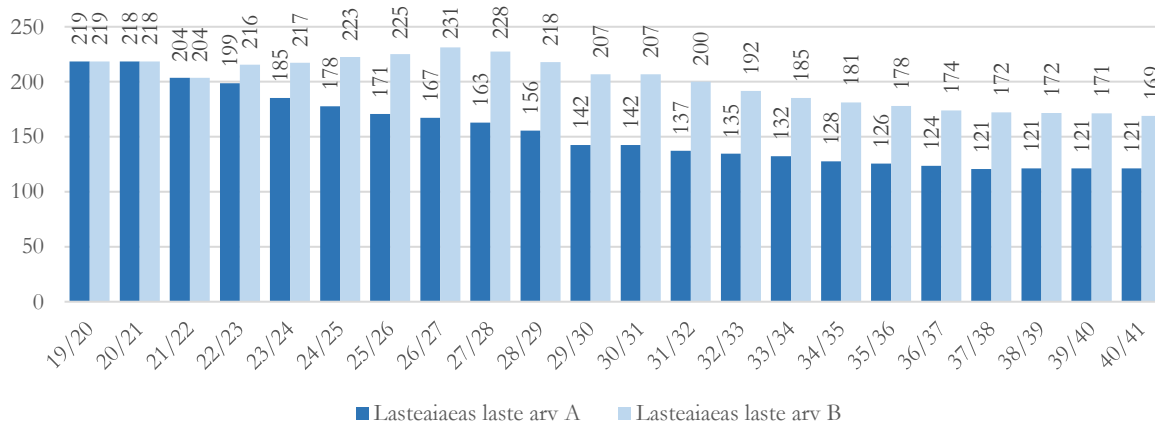
Võttes arvesse, et baas-stsenaarium ja taastetasemel sündimus on pigem ebareaalne, jätkub järgnevatel aastatel teenusevajaduse vähenemine haridusvaldkonnas. **Juba aastaks 2025 on lasteaia eas lapsi ligi veerandi ning prognoosiperioodi lõpuks ligi poole võrra vähem. Põhikoolieas laste arvu kahanemise tempo on tuleval kümnendil mõnevõrra väiksem. Aastaks 2030 on neid veerandi võrra vähem, kuid prognoosiperioodi lõpuks aastal 2040 samuti ligi poole vähem.** Gümnaasiumi eas laste arv lähimatel aastatel oluliselt ei muutu, aastaks 2030 kahaneb nende arv vähem kui viiendiku võrra (joonis 21).

Joonis 21. Lasteaia-, põhikooli- ja gümnaasiumieas laste arvu muutuse prognoos Lääneranna vallas aastani 2040, rände-stsenaarium

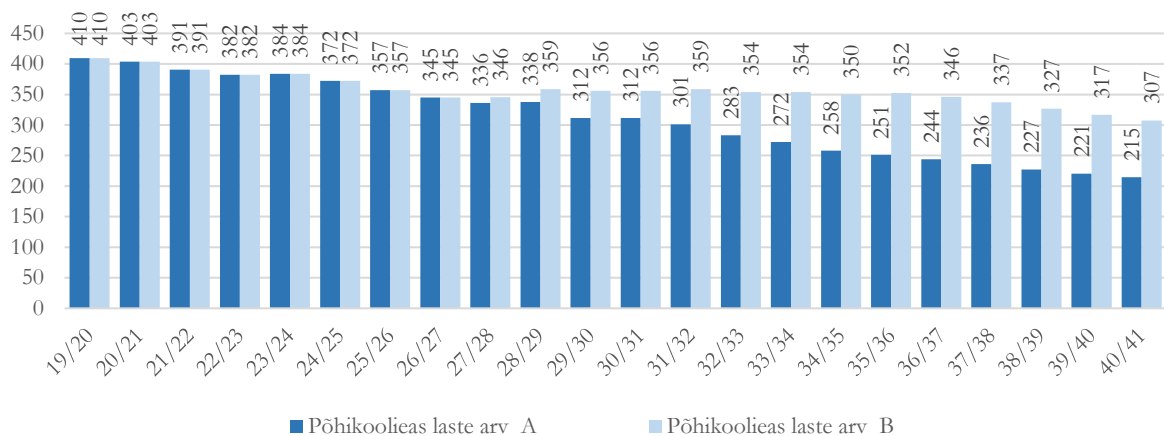
Väljarände puudumisel oleks lasteaia ja põhikooli vanuses laste arvu kahanemine järgneval kümnel aastal kuni 20%.

Lasteaialaste arv kahaneb tempokalt aastani 2029, misjärel kahanemise tempo aeglustub. Kümne aasta pärast on neid tõenäoliselt võrreldes olemasoleva olukorraga u 80 võrra ehk enam kui kolmandiku võrra vähem (joonis 22).

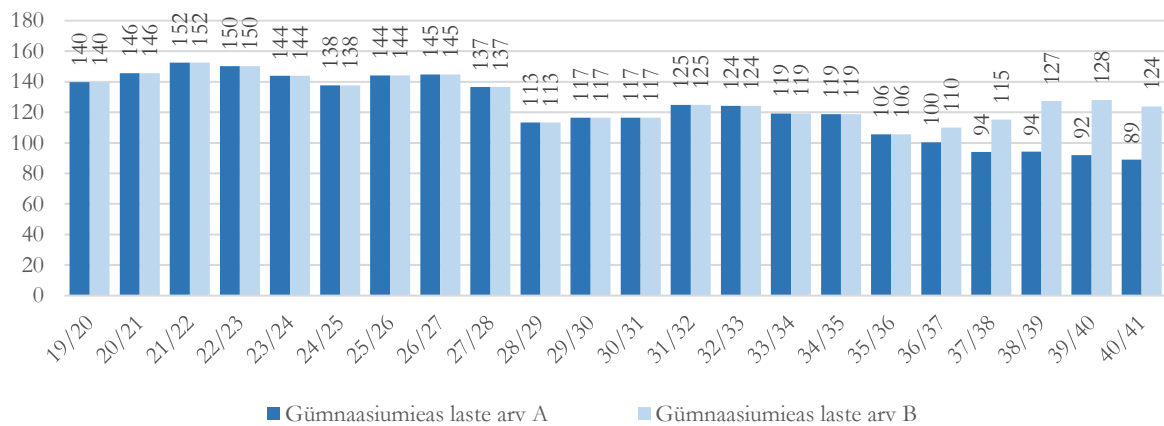
Joonis 22. Lasteaiaees laste arvu prognoos Lääneranna vallas aastani 2040, rände-stsenaarium

Põhikoolieas laste arv väheneb kümne aastaga u 100 lapse võrra (ligi 25%) ning prognoosiperioodi lõpuks veel sama palju. Sündimuse taastetaseme saavutamine ei suudaks ära hoida saabuvat laste arvu langust, kuid stabiliseeriks selle pikemaks ajaks u 50 lapse võrra madalamal tasemel (joonis 23).

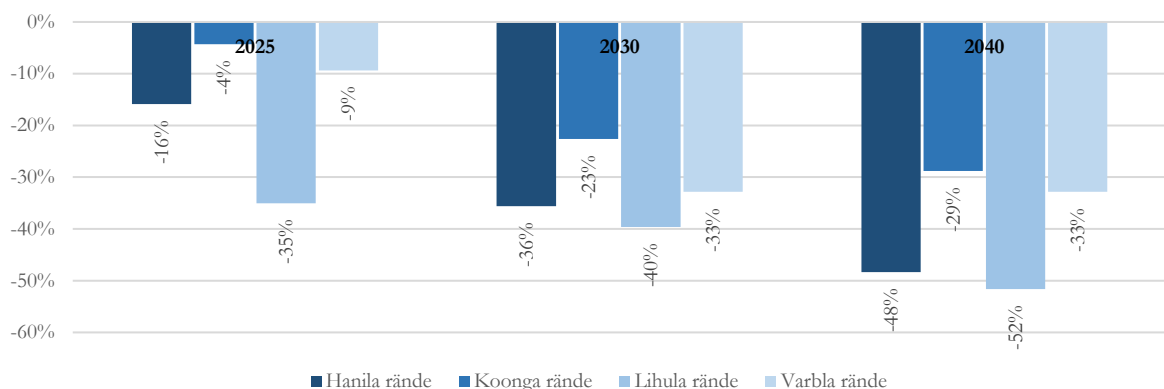
Joonis 23. Põhikoolieas laste arvu prognoos Lääneranna vallas aastani 2040, rände-stsenaarium

Gümnaasiumieas laste arv suureneb lähiaastatel mõlema prognoosistsenaariumi järgi ja langeb allapoole olemasolevat taset alles u 7 aasta möödudes (joonis 24).

Joonis 24. Gümnaasiumieas laste arvu prognoos Lääneranna vallas aastani 2040, rände-stsenaarium

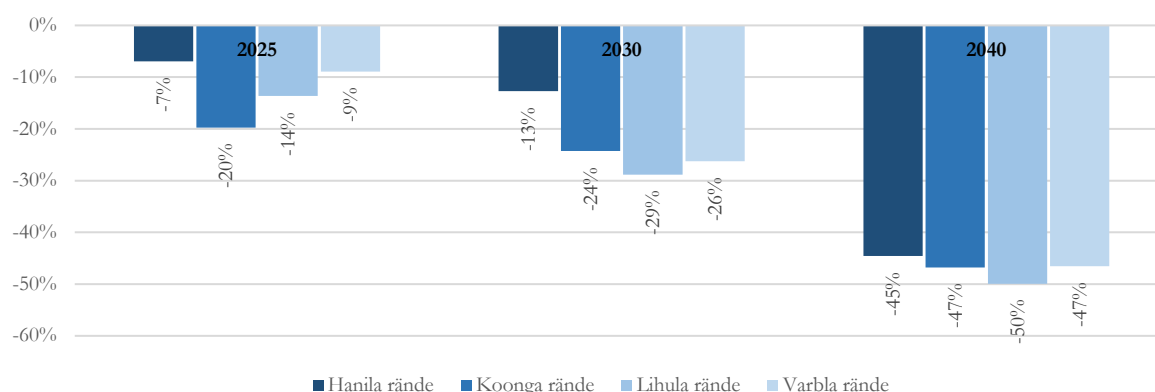
Piirkondade lõikes on laste arvu muutuse dünaamika lähikümnendil küll erinev, kuid lasteaialaste arv hakkab väljarände ja senise sündimuskäitumise jätkudes vähenema kõikides piirkondades. Kõige suurem on lasteaiaeas laste arvukuse vähenemine lähimatel aastatel Lihula piirkonnas – aastaks 2025 enam kui kolmandiku võrra. Kiirem langus leiab aset veel ka Hanila piirkonnas. Koonga ja Varbla piirkonna kahanemine on mõnevõrra aeglasem (joonis 25).

Joonis 25. Lasteaiaeas laste arvu muutuse prognoos piirkondades aastani 2040 (rände-stsenaarium, madal sündimus)

Põhikoolieas laste arvu muutused on pikas perspektiivis sarnased, kiirem laste arvu langus toimub 2025. aastaks Koonga piirkonnas. 2030. aasta vaates on kahanemine võrreldes teiste piirkondadega

madalam Hanilas. Prognoosiperioodi lõpuks on kõikides piirkondades põhikooliealisi lapsi ligi kaks korda vähem (joonis 26).

Joonis 26. Põhikoolieaste arvu muutuse prognoos piirkondades aastani 2040 (rände-stsenarium, madal sündimus)

Järgneva 10 aasta muutused piirkondades kõikide prognoosistsenaariumide kohta on esitatud tabelis 8:

- lasteaiaste arv kahaneb kuni 76 lapse võrra. Arvestades lasteaiarühma keskmiseks suuruseks 18 last, on tõenäone 3-4 rühma tegevuse lõpetamise vajadus;
- kui hetkel on vallas õpilasi ligi kahe täiemõdulise klassikomplekti jagu (24 last klassis), siis aastaks 2030 vähem kui 1,5 klassikomplekti jagu aastakäigus;
- arvestades, et gümnaasiumis õpib alla poole vastavas vanuses lastest ja neist omakorda pool väljaspool valda, siis ei ole ka terve valla gümnaasiumieaste koondamisel võimalik ühe riigi poliitikates soovitava suurusega (256 õpilast) gümnaasiumi pidamine.

Tabel 8. Lasteaia-, põhikooli- ja gümnaasiumieaste arvu muutuse prognoos teenuspiirkondades 2030

Piirkond	Aasta	Lasteaed	Põhikool	Gümnaasium	Lasteaed	Põhikool	Gümnaasium
HANILA	2019	53	91	34			
	2030 A	34	80	26	-19	-12	-9
	2030 B	50	91	26	-2	0	-9
KOONGA	2019	40	89	32			
	2030 A	31	67	18	-9	-22	-13
	2030 B	44	76	18	4	-13	-13
LIHULA	2019	102	179	61			
	2030 A	61	128	56	-40	-52	-4
	2030 B	87	148	56	-15	-31	-4
VARBLA	2019	24	51	13			
	2030 A	16	37	16	-8	-13	3
	2030 B	26	42	16	2	-9	3
VALD KOKKU	2019	219	410	140			
	2030 A	142	312	117	-76	-98	-23
	2030 B	207	356	117	-12	-54	-23

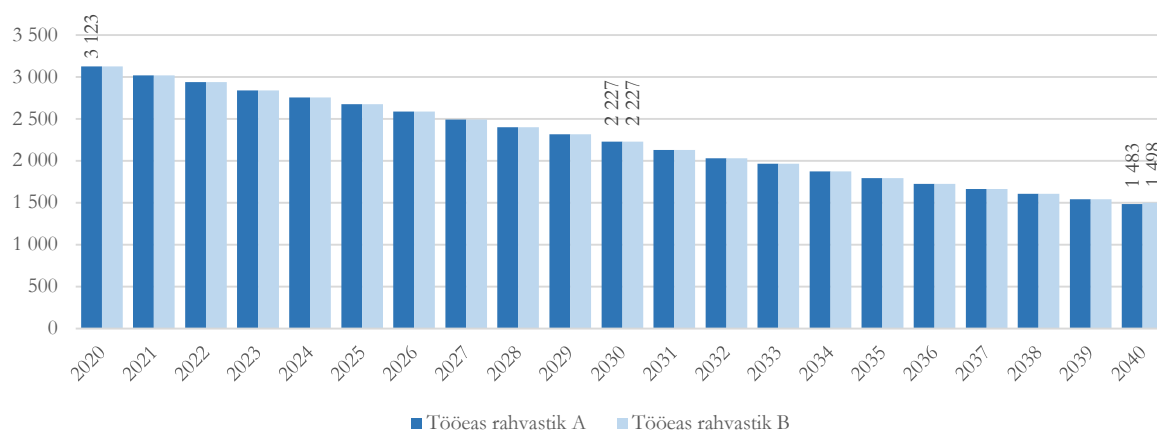
Haridusteenuse seisukohalt oluliste vanuserühmade kokkuvõttes on Lääneranna vallas 20 aasta pärast:

- sündimuskäitumise ja väljarände jätkudes ligi 100 lasteaiaeas last, ligi 200 põhikoolieas last ja 50 gümnaasiumieas last vähem;
- sündimuskäitumise jätkudes ja väljarände puudumisel lasteaiaeas 40 last ja ligi 110 põhikoolieas last vähem. Gümnaasiumieas lapsi aga peaaegu sama palju kui praegusel hetkel.

Tabel 9. Lasteaia-, põhikooli- ja gümnaasiumieas laste arvu muutuse prognoos teenuspiirkondades 2040

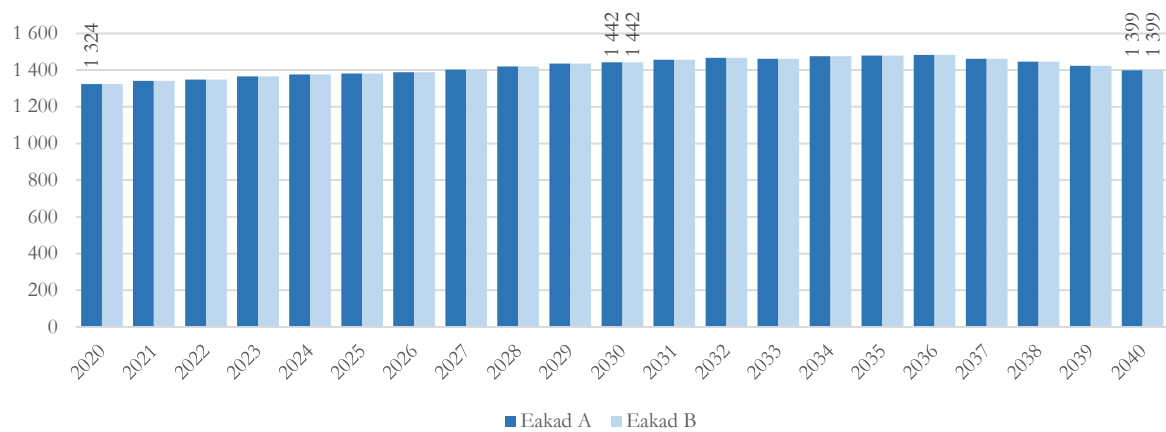
Teenuspiirkond	Aasta	Lasteaed	Põhikool	Gümnaasium	Lasteaed	Põhikool	Gümnaasium
HANILA	2019	53	91	34			
	Rände 2040 A	27	51	22	-26	-41	-12
	2040 B	38	72	31	-15	-19	-3
KOONGA	2019	40	89	32			
	Rände 2040 A	28	47	18	-11	-42	-14
	2040 B	41	69	24	1	-20	-8
LIHULA	2019	102	179	61			
	Rände 2040 A	49	90	38	-52	-90	-23
	2040 B	68	128	54	-34	-51	-7
VARBLA	2019	24	51	13			
	Rände 2040 A	16	27	11	-8	-24	-2
	2040 B	22	38	15	-3	-12	2
VALD KOKKU	2019	219	410	140			
	Rände 2040 A	121	215	89	-97	-195	-51
	2040 B	169	307	124	-50	-102	-16

Valla tulude seisukohast on väga olulise mõjuga muutused tööealise rahvastiku arvukuses, mis jätkab tulenevalt olemasolevast vanusstruktuurist tempokat kahanemist igal juhul. Baasstsenaariumi järgi on juba 10 aasta pärast vallas enam kui 450 tööealist vähem, rändestsenaariumi järgi u 900 tööealist vähem. Prognoosiperioodi lõpuks on muutus vastavalt 850 või kuni 1600 vastavas eas elanikku. Seega on tõenäoline, et tööeas elanikkond väheneb järgneva 20 aasta jooksul kaks korda (joonis 27).

Joonis 27. Tööeas elanike (vanus 19-64) arvu prognoos Lääneranna vallas aastani 2040, rände-stsenaarium

Ainsaks kasvavaks vanuserühmaks on tulevikus eakad, kelle koguarv suureneb järgneva kümnendi jooksul u 100 võrra. Kiiresti kahaneva maksmaksjate arvu juures seega erinevate sotsiaalteenuste osutamise vajadus suureneb (joonis 28).

Joonis 28. Eakate (vanus 65+) arvu prognoos Lääneranna vallas aastani 2040

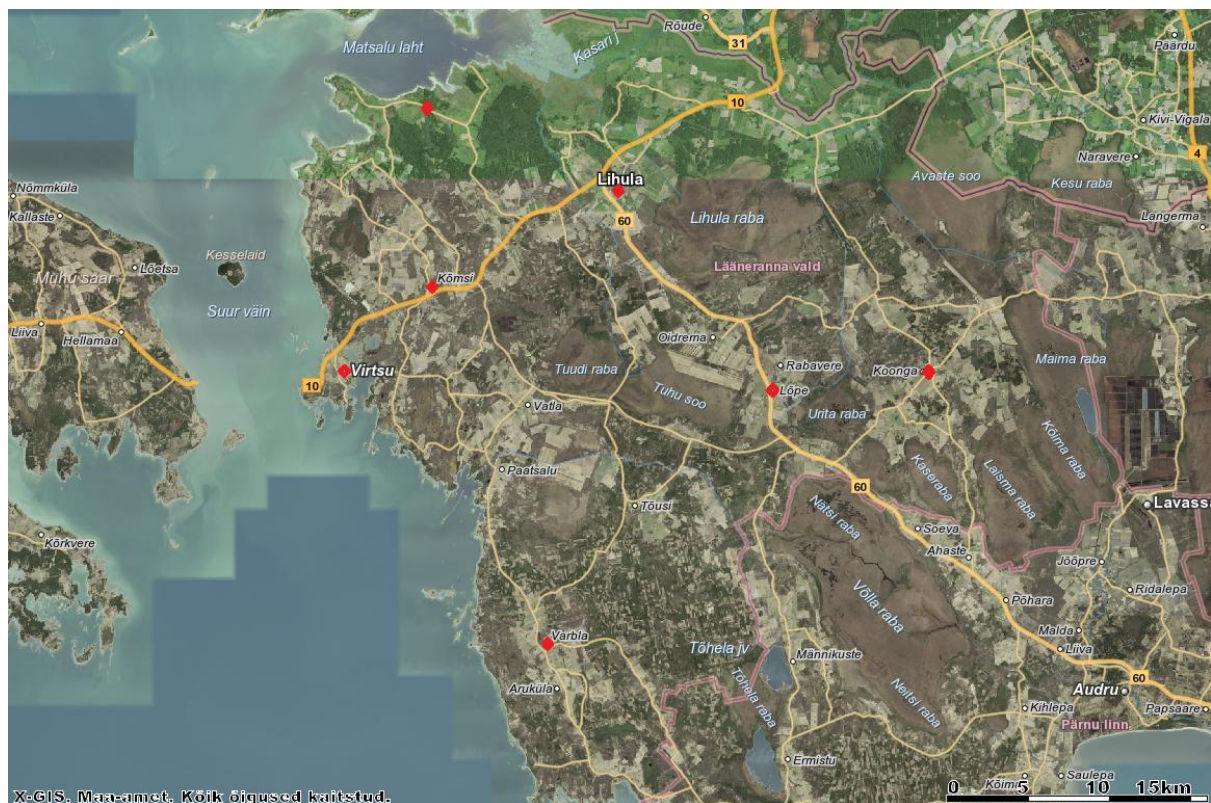
Sealhulgas vanemate kui 80 eluaastat elanike arv (lähteaastal 371 elanikku) suureneb enam kui 100 võrra ja prognoosiperioodi lõpuks on vanuserühmas ligi 500 elanikku. Prognoosiperioodi lõpuks moodustavad 65-aastased ja vanemad enam kui 40% ning 80-aastased ja vanemad ligi 15% valla elanikkonnast.

3. LÄÄNERANNA VALLA HARIDUSKORRALDUS

3.1. Haridusasutused

Lääneranna valla hallata on 10 haridusasutust: üks gümnaasium, neli lasteaiaga koos tegutsevat põhikooli, üks lasteaiaga koos tegutsev 6-klassiline kool, üks 6-klassiline kool, üks lasteaid ja kaks huvihariduskooli, asukohaga seitsmes erinevas asustusüksuses (joonis 29):

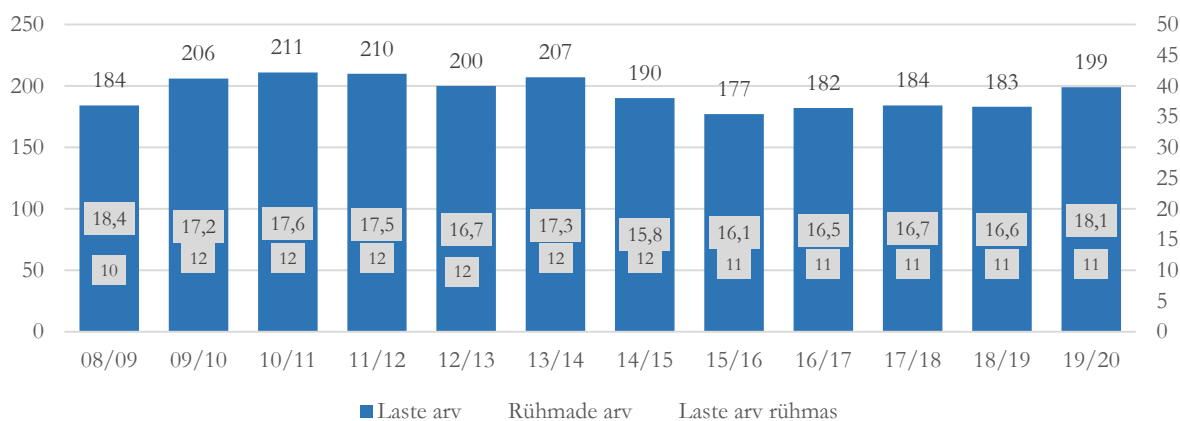
- Koonga Kool on ühe lasteaiarühmaga põhikool Koonga piirkonnas Koonga külas;
- Kõmsi Lasteaid-Algkool on kahe lasteaiarühmaga 6-klassiline kool Hanila piirkonnas Kõmsi külas;
- Lihula Gümnaasium on 12-klassiline gümnaasium Lihula piirkonnas Lihula linnas;
- Lihula Lasteaid on viie rühmaga lasteaid Lihula piirkonnas Lihula linnas;
- Lõpe Kool on ühe lasteaiarühmaga põhikool Koonga piirkonnas Lõpe külas;
- Metsküla Algkool on 6-klassiline kool Lihula piirkonnas Metsküla külas;
- Varbla Kool on ühe lasteaiarühmaga põhikool Varbla piirkonnas Varbla külas;
- Virtsu Kool on ühe lasteaiarühmaga põhikool Hanila piirkonnas Virtsu alevikus;
- Lihula Muusikakool on huvihariduskool Lihula piirkonnas Lihula linnas;
- Lääneranna Spordikool, mis asutati 2019.a. lõpus.

Joonis 29. Haridusasutuste paiknemine (Regio veebikaart)

3.1.1. Alusharidus

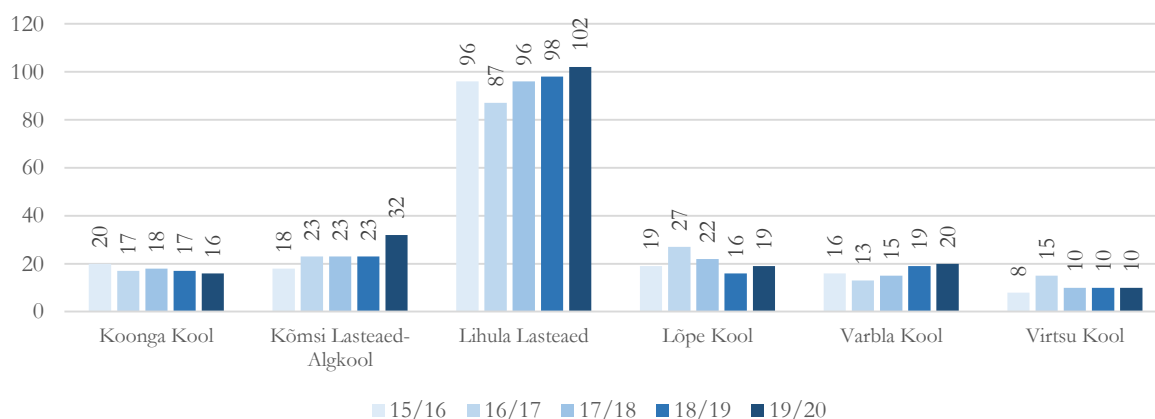
Laste arv lasteaedades on pikemat aega püsinud väikemate kõikumistega 200 piirimail, mis arvestades aset leidnud laste arvu vähenemist vanuserühmas 0-6 eluaastat näitab, et laste osalemine lasteaias on vanuserühmas suurenenud. Keskmise laste arv rühmas on püsinud 16-18 lapse vahel (joonis 30).

Joonis 30. Laste arv Lääneranna valla lasteaedades õppeaastatel 08/09 kuni 19/20 (EHIS)

Olulisemad ümberkorraldused on toimunud lasteaedade juhtimises: Virtsu lasteaed liideti kooliga õppeaastast 10/11, Koonga lasteaed liideti kooliga õppeaastast 15/16, Lõpe lasteaed liideti kooliga õppeaastast 15/16 ja Varbla lasteaed liideti kooliga õppeaastast 16/17.

Õppeaastal 19/20 on lasteaedades kokku 11 rühma 199 lapsega, keskmiselt on ühes rühmas 18,1 last. Laste arv valla lasteaedades on viimase viie aastaga suurenenud 22 lapse võrra. Kasv on toimunud ennekõike Kõmsi ja Lihula lasteaedades. Rühma(de) täituvus on kõige madalam Virtsus (joonis 31).

Joonis 31. Laste arv Lääneranna valla lasteaedades õppeaastatel 15/16 kuni 19/20 (EHIS)

Valla lasteaiad teenindavad oma valla lapsi - keskmiselt 95% valla lasteaedades käivatest lastest on Lääneranna valla lapsed. Teistes omavalitsusüksustes lasteaedades käivate laste arv on püsinud stabiilselt 10 piirimail. Samas käib 19/20 õppeaastal varasemaga võrreldes veidi enam mujalt tulnud lapsi Lääneranna valla lasteaedades (tabel 10).

Tabel 10. Lapsed lasteaedades õppeaastal 15/16 kuni 19/20 (EHIS)

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Valla lasteaedades kokku	177	182	184	183	199
sh Lääneranna valla lapsed	168	170	176	171	181
sh teise kov lapsed	9	12	8	12	18
Lääneranna laste osakaal valla lasteaedade lastest	95%	93%	96%	93%	91%
Lääneranna valla lapsed kokku	178	179	184	181	193
Lääneranna lapsed mujal	10	9	8	10	12
Lääneranna valla lastest paikne	94%	95%	96%	94%	94%

Teise omavalitsusüksuse lasteaias käiakse enim Varbla piirkonnast, kus oma vallas ja piirkonnas käib 77% lastest. Hanila piirkonnast käivad üksikud lapsed lasteaeda Lihulasse, kuid üldiselt piirkondade vahelist „rändamist“ lasteaedade osas ei toimu. Teistest omavalitsusüksustest pärit lapsi käib enim Lihula lasteaias. Koonga piirkonna siseselt on lapsi nii Koonga kui Lõpe lasteaiarühmas enam-vähem võrdselt, Hanila piirkonna lapsed on aga eelkõige koondunud Kõmsile (31 valla last), vaid 8 piirkonna last käib lasteaias Virtsus (tabel 11).

Tabel 11. Lasteaedade lapsed piirkondade lõikes õppeaastal 19/20 (EHIS)

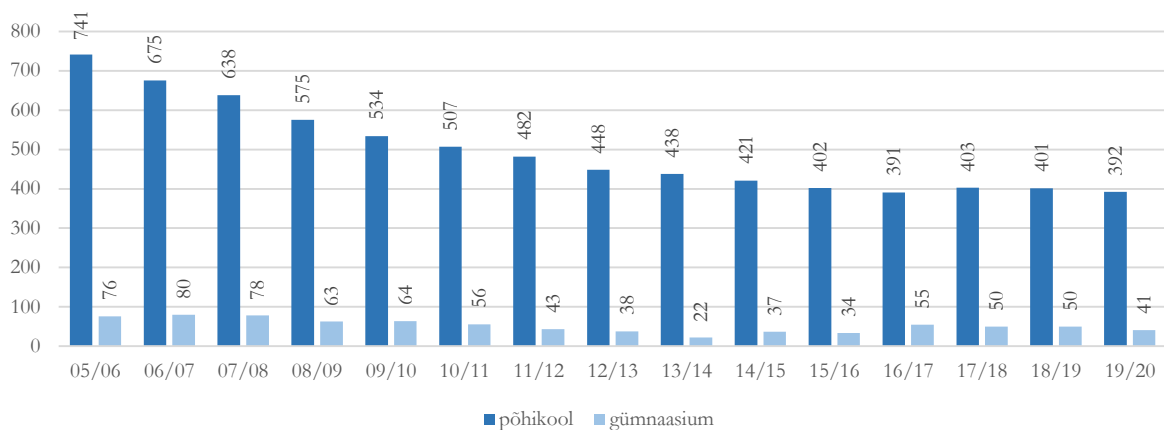
	Koonga Kool	Kõmsi Lasteaed- Algkool	Lihula Lasteaed	Lõpe Kool	Varbla Kool	Virtsu Kool	Lapsed valla lasteaedades	Lapsed mujal	Lapsi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma vallas
Hanila		31	3		1	8	43		43	91%	100%
Koonga	13			17			30	3	33	91%	91%
Lihula			91				91	4	95	96%	96%
Varbla					17		17	5	22	77%	77%
Pärnumaa	2			2	2		6				
Läänemaa			1			1	2				
Muu maakond	1	1	7			1	10				
Kokku	16	32	102	19	20	10	199	12	193	92%	94%

Kantide vaates:

- Hanila piirkonnas käivad Kõmsi ja Vatla paikkonna lapsed lasteaias Kõmsil. Virtsu paikkonna lapsed peamiselt Virtsus, kuid viimastel aastatel on Kõmsil käivate laste arv suurenenud kolmandikuni.
- Koonga piirkonnas käivad Irta, Koonga, Kõima ja Mihkli paikkonna lapsed Koongas ning Lõpe ja Oidrema kandi lapsed Lõpel.
- Lihula piirkonnas käivad kõikide kantide lapsed lasteaias Lihulas.
- Varbla piirkonnas käivad Varbla ja Paadrema lapsed lasteaias Varblas ning Saulepi lapsed jaotuvad enamvähem võrdselt Varbla ja Tõstamaa lasteaias vahel.

3.1.2. Üldharidus

Võrreldes viieteistkümne aasta taguse ajaga, on õpilaste arv Lääneranna valla põhikoolides kahanenud ligi kaks korda - 350 õpilase võrra. Samas on õpilaste arv viimasel viiel aastal püsinud suhteliselt stabiilsena 400 piirima. Gümnaasiumiõpilaste arv on perioodil samuti märkimisväärselt vähenenud, kuid peale madalseisu õppeaastal 13/14 mõnevõrra taastunud (joonis 32).

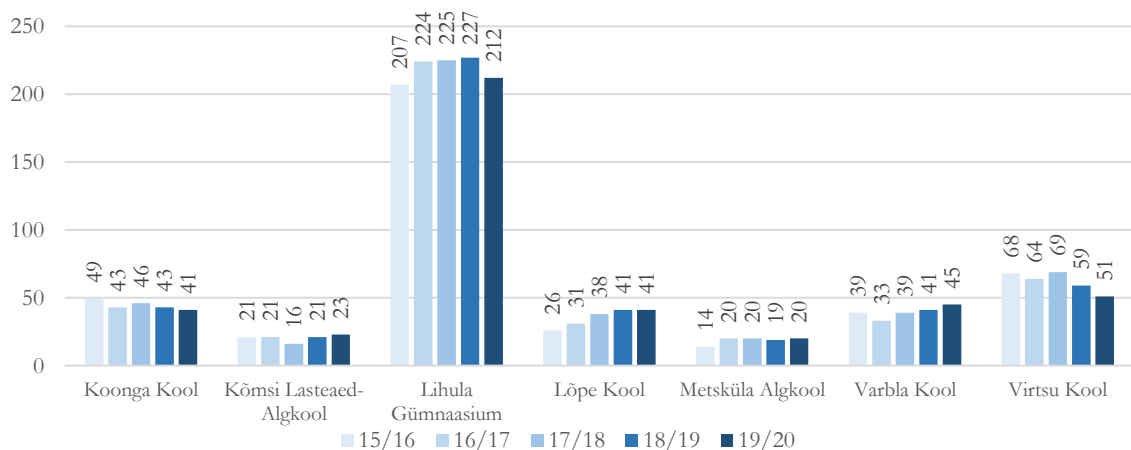
Joonis 32. Õpilaste arv Lääneranna valla koolides õppeaastatel 05/06 kuni 19/20 (EHIS)

Perioodil on valla territooriumil suletud 3 kooli. Tuudi Algkool Lihula piirkonnas lõpetas tegevuse õppeaastal 11/12, mil I ja II kooliastmes oli 13 õpilast. Kasari Koolis (Lihula piirkonnas) oli viimane õppeaasta 14/15, mil I ja II kooliastmes õppis 9 õpilast. Vatla Põhikoolis Hanila piirkonnas oli viimane õppeaasta 16/17, mil I ja II kooliastmes õppis 10 õpilast.

Viimase viieteistkümne aasta jooksul toimunud muutused tegutsevate koolide lõikes on välja toodud analüüsi lisas, kokkuvõtvalt:

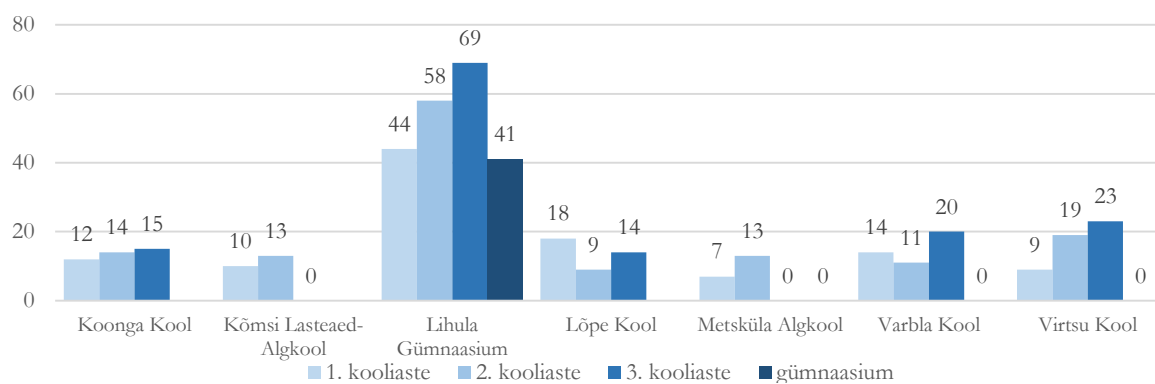
- Koonga Koolis on õpilaste arv on vähenenud 41 võrra ehk -50%;
- Kõmsi Lasteaed-Algkooli õpilaste arvus olulisi muutusi ei ole toimunud;
- Lihula Gümnaasium õpilaste arv on vähenenud 75 võrra ehk -30%;
- Lõpe Kool õpilaste arv on vähenenud 8 võrra ehk -16%;
- Metsküla Algkool õpilaste arvus olulisi muutusi ei ole toimunud;
- Varbla Kool õpilaste arv on vähenenud 58 võrra ehk -56%;
- Virtsu Kool õpilaste arv on vähenenud 50 võrra ehk -50%.

Käesoleval õppeaastal õpib valla koolides kokku 433 last, neist 392 põhikoolis ja 41 gümnaasiumis. Suurima õpilaste arvuga on Lihula Gümnaasium. Valla neljast põhikoolist on õpilasi enim Virtsu Koolis, kuid nende arv on viimastel aastatel kiirelt vähenenud. Koonga, Lõpe ja Varbla põhikoolides on kõigis õpilaste arv suurem neljakümnest, esimeses neist kahanenud, teistes viimastel aastatel kasvanud. Mõlemas 6-klassilises koolis Kõmsil ja Metskülas õpib stabiilselt paarkümmend last (joonis 33).

Joonis 33. Õpilaste arv Lääneranna valla koolides õppeaastatel 15/16 kuni 19/20 (EHIS)

Õppeaastal 2019/2020 oli I kooliaste II (ja III) astmest väiksem viies koolis. I aste on teistest suurem Lõpe Koolis ja II astmest suurem kuid III astmest väiksem Varbla Koolis. I kooliaste on võrreldes vanemate astmetega väga väike Virtsus, samuti on koolisisene järelkasv tagasihoidlik Lihulas (joonis 34).

Joonis 34. Õpilaste arv kooliastmete lõikes õppeaastal 19/20 (EHIS)

Õpilaste arv vallas põhikooliastmes on viimaste aastatega vähenenud 10 õpilase võrra. Valla lapsed moodustavad valdava osa koolide õpilastest, teistest omavalitsusüksustest pärit laste arv on püsinud 12-16 lapse vahel. Teises omavalitsusüksuses õppivate laste arv on olnud stabiilselt 40 lapse ringis (tabel 12).

Tabel 12. Õpilased põhikoolides 15/16 kuni 19/20 (EHIS)

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Valla põhikoolides kokku	402	391	403	401	392
sh Lääneranna valla lapsed	393	379	387	389	376
sh teise kov lapsed	9	12	16	12	16
Valla laste osakaal valla põhikoolide lastest	98%	97%	96%	97%	96%
Lääneranna valla lapsed kokku	437	416	430	427	413
Lääneranna lapsed mujal	44	37	43	38	37
Valla lastest paikne	90%	91%	90%	91%	91%

Kõige vähem lapsi õpib oma piirkonna põhikoolis Varbla (73%) ja Hanila (75%) piirkonna õpilastest. Varbla lapsed käivad peamiselt väljaspool valda Tõstamaal. Hanila lapsed Lihulas, kuna Kõmsil on 6-klassiline kool (tabel 13).

Tabel 13. Piirkondade põhikooliõpilaste paiksus õppeaastal 18/19 (EHIS)

	Koonga Kool	Kõmsi LAK	Lihula Gümnaasium	Lõpe Kool	Metsküla Algkool	Varbla Kool	Virtsu Kool	Lapsed valla põhikoolides	Lapsed mujal	Lapsi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma vallas
Hanila		23	13			5	47	88	5	93	75%	95%
Koonga	40			39				79	9	88	90%	90%
Lihula			151		18		1	170	11	181	93%	94%
Varbla			2			37		39	12	51	73%	76%
Pärnumaa	1			2		3		6				
Läänemaa			1					1				
Muu maakond			4		2		3	9				
Kokku	41	23	171	41	20	45	51	392	37	413	82%	91%

Kantide vaates:

- Hanila piirkonnas käivad 1.-6. klassini (mõningate üksikute eranditega) Kõmsi lapsed koolis Kõmsil ja Virtsu lapsed Virtsus. Vatla kandi lastest ligi pooled käivad Virtsus ja ülejäänud jagunevad Lihula ja Kõmsi koolide vahel. 7.-9. klassini käivad Virtsu lapsed Virtsus ning Kõmsi ja Vatla lastest pooled Virtsus, ülejäänud peamiselt Lihulas.

- Koonga piirkonnas käivad Koonga, Kõima, Mihkli ja Tarva paikkonna lapsed Koonga Koolis. Irta kandis osalt ka Audrus. Lõpe ja Oidrema kandi lapsed õpivad Lõpel.
- Lihula piirkonna paikkondadest õpivad Kirbla, Kloostri, Lihula ja Lihula linna lapsed Lihulas. Matsalu ning ligi kolmandik Tuudi lastest õpivad 1.-6. klassini Metsküla Algkoolis, kus käivad lisaks lapsed Lihula kandist ja Lihula linnast. Enim lapsi õpib väljaspool valda Läänemaal Tuudi kandist.
- Varbla piirkonna kantide lapsed õpivad valdavalt Varbla Koolis. Kolmandik Saulepi lastes õpib Tõstamaal või Pärnus ning üksikud Paatsalu lapsed käivad koolis Lihulas.

Valla lastest gümnaasiumiõpilaste arv on võrreldes viie aasta taguse ajaga kahanenud 29 lapse võrra 58ni. Nendest 39 ehk kaks kolmandikku õpib Lihula Gümnaasiumis ja 19 väljaspool valda - peamiselt Pärnu Koidula Gümnaasiumis (11 last). Lihula Gümnaasiumi osatähtsus gümnaasistide valikutest on viie aastaga suurenenud kolmandikult 67%ni (tabel 14).

Tabel 14. Õpilased gümnaasiumides 15/16 kuni 19/20 (EHIS)

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Lihula Gümnaasium	34	55	50	50	41
Valla gümnaasiumides kokku	34	55	50	50	41
sh Lääneranna valla lapsed	31	49	45	46	39
sh teise kov lapsed	3	6	5	4	2
Valla laste osakaal valla gümnaasiumide lastest	91%	89%	90%	92%	95%
Lääneranna valla lapsed kokku	87	99	81	77	58
Lääneranna lapsed mujal	56	50	36	31	19
Valla lastest paikne	36%	49%	56%	60%	67%

Lihula Gümnaasiumi valis 19/20 õppeaastal enam kui 90% Lihula piirkonna gümnaasistidest ja 57% Hanila piirkonna gümnaasistidest. Kõik Koonga ja Varbla piirkonna lapsed käivad gümnaasiumis väljaspool valda, kuid ka nende arv on väike (tabel 14).

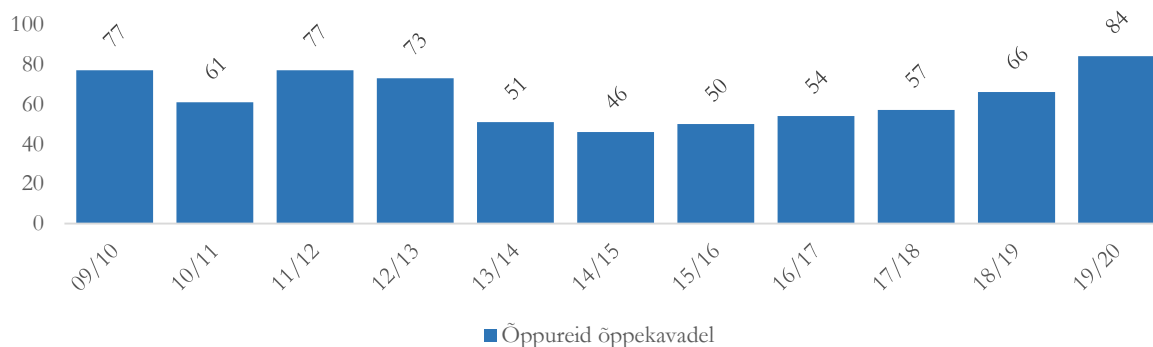
Tabel 15. Piirkondade gümnaasiumiõpilaste paikus õppeaastal 19/20 (EHIS)

	Lihula Gümnaasium	Lapsed valla gümnaasiumis	Lapsed mujal	Lapsi piirkonnas kokku	Õpib oma piirkonnas	Õpib oma vallas
Hanila	8	8	6	14	0%	57%
Koonga		0	5	5	0%	0%
Lihula	31	31	3	34	91%	91%
Varbla		0	5	5	0%	0%
Läänemaa	2					
Kokku	41	39	19	58	53%	67%

3.1.3. Huviharidus

Lääneranna vallal on kaks huvikooli - Lihula Muusika- ja Kunstikool ning Lääneranna Spordikool. Viimane neist asutati 2019. aasta lõpul ja ei ole analüüsi koostamise hetkeks jõudnud veel tegevust alustada.

Lihula Muusika- ja Kunstikool tegutseb Lihula linnas Tegemist on muusikaõpet andva õppeasutusega, kus on õppeaastal 2019/2020 registreeritud 18 õppekava, koolis õpib 84 õpilast 12 õpetaja käe all. Alates madalhetkest õppeaastal 14/15, on õppurite arv järjepidevalt kasvanud (joonis 35).

Joonis 35. Õpilaste arv Lihula Muusika- ja Kunstikoolis õppeaastael 09/10 kuni 19/20 (EHIS)

Kooli muusikaosakonnas on võimalik õppida klaveri, akordioni, viiuli, kitarr, puhk- ja löökpilli erialal ning kunstiosakonnas õppimine sisaldab joonistamise, maalimise, kompositsiooni, vormiõpetuse ja kunstiajaloo tunde.

Huvitegevuses on võimalik osaleda kõikides valla koolides. Esindatud on nii kunsti-, muusika-, tantsu-, spordi- kui ka teadus-, arvuti- ja robootikaringid. Lisaks pakuvad erinevates piirkondades võimalusi huvitegevuseks valla rahva- ja külamajad ning noortetoad.

3.2. Töötajate koosseis

Õppeaastal 2019/2020 oli valla alus- ja üldharidusasutuste koosseisus kokku 137,6 ametikohta (tabel 16).

Tabel 16. Alus- ja üldharidusasutuste töötajate koosseis õppeaastal 19/20 (Lääneranna Vallavalitsus)

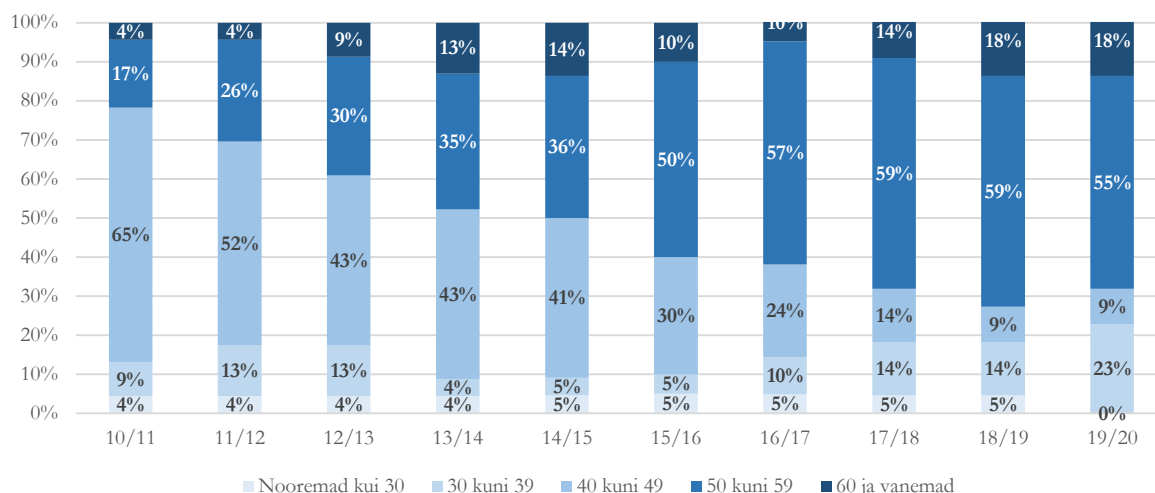
	Koonga Kool	Kõmsi LAK	Lihula Gümnaasium	Lõpe Kool	Metsküla Algkool	Varbla Kool	Virtsu Kool	Lihula Lasteaed	KOKKU
direktor	0,5	0,5	1	0,5	0,25	0,6	0,6	1	5,0
õppejuht			1						1,0
õpetaja PK	7,95	3,18	14,89	6,5	3,09	8	8,91		52,5
õpetaja G			5,97						6,0
ringijuht / treener jms		0,09	0,75				1,35		2,2
pikkpäev eelkool	0,75	0,5				0,5	1		2,8
huvijuht	1	1	1	0,5		0,35	0,5		4,4
haridustehnoloog		0,1							0,1
logopeed		0,4						1	1,4
raamatukogu	0,25		1						1,3
sekretär			1				0,8		1,8
IT tugi							0,27		0,3
koristaja	2	1	3,5	1	0,5	2	0,5	1	11,5
maj.juh.	1	1	0,5	1			1	1	4,5
õpetaja	2	3,2		2		2	1	7	17,2
õp.abi	1	2		1		1	1	5	11,0
muusika / liikumine	0,2			0,2		0,2		1,25	1,9
perenaine							1		1,0
individuaalõpetaja								1	1,0
kokk	1	1	1	1	0,75	1	1	1	7,8
abitöölaine	1	1	1					0,75	3,8
KOKKU	17,7	15,0	32,6	13,7	4,6	15,9	18,9	20,0	138,3
Juhtimine	0,5	0,5	2,0	0,5	0,3	0,6	0,6	1,0	6,0
Kooli õppetegevus	8,0	3,2	20,9	6,5	3,1	8,0	8,9	0,0	58,5
Õppe tugitegevused	2,0	2,1	3,8	0,5	0,0	1,1	3,9	1,0	14,3
Majandustegevus	2,0	2,0	4,0	2,0	0,5	2,0	1,5	2,0	16,0
Lasteaia õppetegevus	3,2	5,2	0,0	3,2	0,0	3,2	3,0	14,3	32,1
Toitlustamine	2,0	2,0	2,0	1,0	0,8	1,0	1,0	1,8	11,5
KOKKU	17,7	15,0	32,6	13,7	4,6	15,9	18,9	20,0	138,3

Asutuste lõikes on enim töökohti lapse kohta Koonga Koolis ja Virtsu Koolis (tabel 17). Toitlustamine on korraldatud viisil, kus kõik asutused valmistavad toidu oma köögis.

Tabel 17. Töökohti asutuses õppiva lapse kohta õppeaastal 19/20 (Lääneranna Vallavalitsus)

Töökohti lapse kohta	Koonga Kool	Kõmsi LAK	Lihula Gümnaasium	Lõpe Kool	Metsküla Algkool	Varbla Kool	Virtsu Kool	Lihula Lasteaed	KOKKU
Juhtimine	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Kooli õpetegevus	0,20	0,13	0,10	0,16	0,17	0,18	0,18		0,13
Õppe tugitegevused	0,05	0,09	0,02	0,01	0,00	0,02	0,08	0,01	0,03
Majandustegevus	0,04	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,03
Lasteia õpetegevus	0,21	0,14		0,17		0,16	0,30	0,14	0,16
Toitlustamine	0,04	0,03	0,01	0,02	0,04	0,02	0,02	0,02	0,02
KOKKU	0,32	0,25	0,15	0,23	0,26	0,24	0,32	0,19	0,22

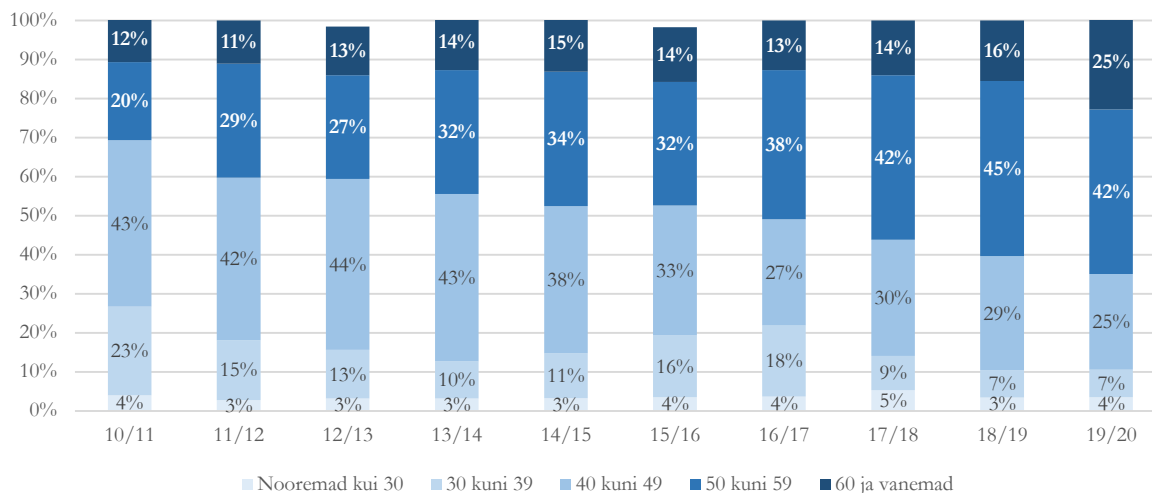
Olulised muutused on aset leidnud alushariduse õpetajate vanusstruktuuris. Kui 10 aastat tagasi moodustasid enam kui 50 aasta vanused õpetajad 21% õpetajaskonnast, siis õppeaastal 2019/2020 juba 73%. Järeldasv ehk kuni 30 aastaste õpetajate osakaal on olnud tagasihoidlik (joonis 36).

Joonis 36. Alushariduse õpetajate ametikohtade vanusjaotus (EHIS)

Lasteiaõpetajatest on 21% keskharidusega, 29% kesk-ja kõrghariduse vahelise kvalifikatsiooniga, 38% rakenduskõrghariduse või bakalaureusekraadiga ning 13% magistrikraadiga.

Üldhariduskoolide õpetajate vanusjaotuses on vanemate õpetajate osakaal samuti oluliselt suurenenud. Kui õppeaastal 2010/2011 oli vanemate kui 50 eluaastat õpetajatega täidetud ametikohti 32%, siis õppeaastal 2019/2020 vastavalt 67%. Seega moodustavad 50 aastased ja vanemad õpetajad kaks kolmandikku õpetajaskonnast. Järeldasv on tagasihoidlik – nooremad kui 40 eluaastat on vaid 11% õpetajatest (joonis 37).

Joonis 37. Üldhariduse õpetajate vanusjaotus ametikohtade arvu järgi (EHIS)

Üldhariduskoolide õpetajatest on 1% põhiharidusega, 17% kesklaridusega, 7% kesk- ja kõrghariduse vahelise kvalifikatsiooniga, 29% rakenduskõrghariduse või bakalaureusekraadiga, 44% magistrikraadiga ning 1% magistri- ja doktorikraadi vahelise kvalifikatsiooniga.

3.3. Kinnisvara

Lääneranna valla haridusasutused tegutsevad üheksas vallale kuuluvas hoones. Alus- ja üldharidusasutuste õppepinna andmed EHISe ja Lääneranna valla arvestuses küll mõnevõrra lahknevad, kuid kokku on pinda ikkagi suurusjärgus u 14 000 m² (ilma spordipinnata, tabel 18).

Tabel 18. Alus- ja üldharidus asutuste pinnaandmed

Asutus	Lääneranna valla andmed			EHIS andmed			
	Hoonete pind (m ²) kokku	sh kool	sh lasteaed	Hoonete pind (m ²) kokku	sh kooli õppepind	sh spordipind	sh lasteaia pind
Koonga Kool	2 038	1 800	238	2 059	1 625	321	113
Kõmsi Lasteaed-Algkool	1 410	1 050	360	1 336	705	279	352
Lihula Gümnaasium	3 057	3 057	0	3 780	3 247	533	
Lõpe Kool	1 466	1 050	416	1 466	1 222	0	244
Metsküla Algkool	262	262	0	167	110	57	
Varbla Kool	1 727	1 550 ⁵	177	2 230	1 524	507	199
Virtsu Kool	2 869	2 156	713	2 869	1 870	386	613
Lihula Lasteaed	1 718	0	1 718	1 719			1 719
KOKKU	14 547	10 925	3 622	15 626	10 303	2 083	3 240

Õpilase kohta on pinda keskmiselt 24 m² õpilase kohta, mis on rohkem kui kaks korda enam riigi koolivõrgumudeli soovitatavatest arvestustest. Samas on asutuste löikes suured erinevused. Õpilase kohta on enam kui 30 m² õppepinna viies koolis - Koongas, Kõmsil, Lõpel, Varblas ja Virtsus. Näitajad on madalamad Lihulas ja Metskülas. Lasteaialapse kohta on pinda keskmiselt enam kui 16 m² (tabel 19).

⁵ sh 250 m² teenindushoones (puutöö, kodundus jms õppeklassid)

Tabel 19. Laste arv pinnaühiku kohta alus- ja üldharidusasutustes

Asutus	Õpilaste arv	Lasteaialaste arv	Lääneranna valla andmed		EHIS andmed	
			m ² õpilase kohta	m ² lapse kohta	m ² õpilase kohta	m ² lapse kohta
Koonga Kool	41	16	43,9	14,9	39,6	7,1
Kõmsi Lasteaed-Algkool	23	32	45,7	11,3	30,7	11,0
Lihula Gümnaasium	212		14,4		15,3	
Lõpe Kool	41	19	25,6	21,9	29,8	12,8
Metsküla Algkool	20		13,1		5,5	
Varbla Kool	45	20	34,4	8,9	33,9	10,0
Virtsu Kool	51	10	42,3	71,3	36,7	61,3
Lihula Lasteaed		102		16,8		16,9
KOKKU	433	199	25,2	18,2	23,8	16,3

Asutuste kasutuses olevad hooned on valdavalt rajatud vahemikus 1964-1985 kas kooli või lasteaiahoonena. Arvestuslikke (projektijärgseid) koolikohti on valla koolides enam kui 900 ja lasteaiakohti ligi 350. Algselt 1350 lapsele mõeldud taristul õpib hetkel kokku 632 last (tabel 20).

Tabel 20. Alus- ja üldharidusasutuste hoonete mahutavus (Lääneranna vald)

	kohtade arv kool	kohtade arv lasteaed	ehitusaasta
Koonga Kool	200		1974
Kõmsi Lasteaed-Algkool		80	1985
Lihula Gümnaasium	543		1964
Lõpe Kool		140	1980
Metsküla Algkool	24		1912
Varbla Kool			1938/2001
Virtsu Kool	145	16	1972/1981
Lihula Lasteaed		108	1970
Kokku	912	344	

Alus- ja üldharidusasutuste hoonetest on viimase kümnendi jooksul olulise uuenduskuuri läbinud Koonga Kool, Varbla Kool ja Lihula Lasteaed. Eeldusel, et Lääneranna vald soovib osutada teenuseid kaasajastatud kinnisvaral ja et amortiseerunud ja halvas seisukorras hoonetele tehakse täielik rekonstrueerimine (heas seisukorras hoonete taastusremondi jms vajadusi ei kalkuleerita), kuluks olemasolevate hoonete korrastamiseks hinnanguliselt u 6 miljonit eurot (tabel 21).

Tabel 21. Kinnisvaraobjektide hinnanguline investeeringuvajadus

Asutus	Põhivara jääkväärtus seisuga 31.12.2019	Hoonete pind (m ²) kokku	Investeeringuvajadus (€/m ²)	Investeering €
Koonga Kool	527 384	2038		0
Kõmsi Lasteaed-Algkool	585 726	1410	400	564 000
Lihula Gümnaasium	1 219 196	3057	800	2 445 600
Lõpe Kool	30 783	1466	1000	1 466 000
Metsküla Algkool	14 413	262	400	104 800
Varbla Kool	63 248	1477		0
Virtsu Kool	627 217	2869	500	1 434 500
Lihula Lasteaed	773 660	1718		0
KOKKU	3 841 626	14297		6 014 900

Lihula Muusika- ja Kunstikool kasutab ruume hoones Tallinna mnt 25. Lääneranna Spordikool saab ruumid renoveerimisel olevas Lihula Gümnaasiumis spordihoones.

3.4. Finantseerimine

Lääneranna valla eelarve põhitegevuse tulude maht 2020. aasta eelarves on u 7,8 miljonit eurot. Hariduskulud suuruses u 3,9 miljonit eurot (ilma investeeringuteta) moodustavad sellest 50%. Kogukuludest moodustavad personalikulud 74% ja majandamiskulud 26%. Enam kui pool kuludest on seotud üldhariduse ja ligi neljandik alusharidusega. Koolitranspordi korraldamisega seotud kulud on ligi 50 tuhat eurot aastas (tabel 22).

Tabel 22. Haridusvaldkonna tegevuskulud Lääneranna valla 2020.a. eelarves

Haridusvaldkond	Tegevuskulu	Tööjõukulu	Majandamiskulud	sh kinnistu	Osakaal
Alusharidus	775 090	647 380	127 710	63 000	20%
Lasteaedade kohatasud	45 000	0	45 000		1%
Põhi- ja üldkeskharidus	2 160 400	1 674 500	485 900	186 370	56%
Üldkeskhariduse õpetajate tööjõukulud	128 000	128 000	0	0	3%
Koolide kohatasud	47 000	0	47 000		1%
Hariduse tugiteenused	89 500	83 000	6 500		2%
Noorte huviharidus ja -tegevus	382 180	237 710	144 470	8 000	10%
Koolitransport	49 100	24 100	25 000		1%
Koolitoit	209 270	97 070	112 200	0	5%
Õmaja	4 000	0	4 000	4 000	0%
KOKKU	3 889 540	2 891 760	997 780	261 370	100%
Osakaal	100%	74%	26%	7%	

Haridusvaldkonna tulud mahus u 145 tuhat eurot on seotud haridusasutuste majandustegevusega, lasteaia kohatasu ning lasteaia- ja koolikohtade müügiga teistele omavalitsustele. Lääneranna vald tasub teistele omavalitsustele lasteaia- ja koolikohtade eest u 90 tuhat eurot aastas.

Toetusfondi osana eraldatav riigipoolne haridustoetus on 2020. aastal u 1,49 miljonit eurot (tabel 23). Lisaks sisaldub asutuste eelarvetes ka koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus 87 tuhat ja osalt ka huvihariduse ja -tegevuse toetus 122 tuhat eurot.

Tabel 23. Üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus Lääneranna vallale 2020 (Rahandusministeerium)

	Õpilased kokku	PK õpetajate töötasu	G õpetajate töötasu	Juhtimine	Koolitus	Õppekirjandus	Koolilõuna	Tugi	Kokku
Koonga Kool	40	117 834		7 303	874	2 290	6 872	4 235	139 408
Kõmsi Lasteaed-Algkool	24	70 700		4 382	524	1 374	4 123	2 541	83 645
Lihula Gümnaasium	220	527 307	90 343	40 164	4 807	12 597	37 797	23 290	736 306
Lõpe Kool	41	120 780		7 485	896	2 348	7 044	4 340	142 893
Metsküla Algkool	18	53 025		3 286	393	1 031	3 092	1 906	62 733
Varbla Kool	45	132 563		8 215	983	2 577	7 731	4 764	156 834
Virtsu Kool	50	147 293		9 128	1 093	2 863	8 590	5 293	174 260
Kokku	438	1 169 503	90 343	79 963	9 571	25 080	75 250	46 368	1 496 078

Riigipoolne haridustoetus ei võimalda täies mahus katta üldhariduskoolide pedagoogide palgakulusid ja juhtimiskulusid:

- gümnaasiumiastme õpetajate töötasudeks on 2020. aasta eelarves kavandatud 128 000 eurot, haridustoetuse suuruseks on 90 000 eurot ehk u 30 000 eurot lisandub vallaeelarvest (või põhikooliõpetajate töötasude arvelt);
- põhikooliõpetajate ja juhtide töötasudeks tuleb vallaeelarvest juurde tasuda u 75 000 eurot (sisuliselt on summa mõnevõrra väiksem, kuna vallaeelarves ei ole eristatud lasteaia juhtimise osa), sellest arvestuslikult põhikooliõpetajate töötasudeks u 30 000 eurot.

Haridustoetust eraldatakse omavalitsusele kui tervikule laste arvu alusel ja selle jagamine haridusasutuste vahel on omavalitsuse otsustada. Samas, kui jaotada haridustoetus õpilaste arvu alusel asutuste lõikes, on näha, et sisuliselt leiab hetkel aset Lihula Gümnaasiumi põhikooliosa õpetajate töötasu suuremahuline ümberjagamine valla teiste koolide. Valla 6.-klassiliste koolide vaates on see u 13 000 eurot, põhikoolide vaates u 45 000 Koongas ja Lõpel, 53 000 Virtsus ja 62 000 Varblas. Õpetajate tööjõukulu ühe lapse õpetamiseks erineb suurel määral. Lihulas on see 2300 eurot lapse kohta, mujal asutustes 3700-4500 eurot lapse kohta (tabel 24).

Tabel 24. Haridustoetuse põhikooliõpetajate ja juhtide töötasu jaotus asutustes vastavalt õpilaste arvule

	Toetusfond (PK õpetajate ja juhtide töötasu)	PK õpetajate ja juhtide töötasu vallaelarves	Vahe	Tööjõukulu õpilase kohta
Koonga Kool	129 892	176 616	-46 724	4 308
Kõmsi Lasteaed-Algkool	72 866	85 632	-12 766	3 723
Lihula Gümnaasium	549 316	393 372	155 944	2 300
Lõpe Kool	129 892	173 940	-44 048	4 242
Metsküla Algkool	63 362	76 266	-12 904	3 813
Varbla Kool	142 564	204 714	-62 150	4 549
Virtsu Kool	161 573	215 418	-53 845	4 224
Kokku	1 249 466	1 325 958	-76 492	3062

Alus- ja üldharidusasutuste kulud haridusastmete lõikes on välja toodud tabelis 25⁶. Asutuste pidamise eelarve maht on ligi 3,3 miljonit eurot. Ühe lasteaiarühma pidamise kulu kõikides asutustes on 60 tuhat eurot või enam. Majandusvaldkonna töökohtade ja majandamiskulude vaates on samaväärse õpilaste arvu juurest teistest põhikoolidest oluliselt suuremad Virtsu Kooli kulud.

Tabel 25. Alus- ja üldharidusasutuste kulud 2020. aasta eelarves

	Koonga Kool	Kõmsi LAK	Lihula G	Lõpe Kool	Metsküla AK	Varbla Kool	Virtsu Kool	Lihula LA	KOKKU
KÕIK KOKKU	366 640	302 340	909 400	329 400	140 900	387 250	442 130	394 700	3 272 760
Kokku	66 710	119 950	0	65 630	0	65 900	62 200	372 700	753 090
Alus									
Tööjõukulu	57 530	106 500		57 350		54 300	44 400	327 300	647 380
Majandamiskulu sh kinnistu	9 180	13 450		8 280		11 600	17 800	45 400	105 710
	5 000	9 000		4 300		6 000	13 000	25 700	63 000
Kokku	257 830	154 150	718 900	240 720	137 400	294 800	356 600	0	2 160 400
Põhi									
Tööjõukulu sh haridus	216 800	126 000	504 700	196 000	101 700	250 700	278 600		1 674 500
sh haridus	176 616	85 632	393 372	173 940	76 266	204 714	215 418		1 325 958
sh majandus	40 140	40 408	111 322	29 436	25 422	46 027	63 154		355 908
Majandamiskulu sh kinnistu	41 030	28 150	214 200	44 720	35 700	44 100	78 000		485 900
	17 150	13 500	76 400	20 000	5 820	20 000	33 500		186 370
Kesk									
G õpetajate tööjõukulu			128 000						128 000
Kokku	42 100	28 240	62 500	23 050	3 500	26 550	23 330	22 000	231 270
Tõit									
Tööjõukulu	22 100	11 240	27 500	12 050		12 850	11 330		97 070
Majandamiskulu	20 000	17 000	35 000	11 000	3 500	13 700	12 000	22 000	134 200

Arvestades ainult põhikoolide vaates asutuste majandamis ja vallapalgalise personali kulusid, on keskmine tulemus ligi 180 eurot õpilase kohta kuus, asutuste vaates on erinevusi⁷ (tabel 26). Võrreldes valla keskmisega on arvestuslik koolipidamise maksumus õpilase kohta kõrgem Kõmsil, Metskülas ja Virtsus.

⁶ tuleb arvestada, et vallaelarve koostamisele ei ole lasteaias ja koolina tegutsevates asutustes kõik töökohad jm kulud jagatud lasteaias ja kooliosa vahel. Samuti gümnaasiumi ja põhikooli osas.

⁷ eelarves võivad sisalduda väiksemad ühekordsed soetused, projektide jms kulud

Tabel 26 Põhikooliosa majandamise ja majandamise tööjõukulud õpilase kohta

	Koonga Kool	Kõmsi LAK	Lihula G	Lõpe Kool	Metsküla AK	Varbla Kool	Virtsu Kool	Kokku
Vallaelarve kulu	81 170	68 558	325 522	74 156	61 122	90 127	141 154	841 808
Õpilaste arv 2020	41	23	179	41	18	45	50	397
Õpilase kohta kuus	165	248	152	151	283	167	235	179

Lääneranna vald ei arvesta munitsipaalkoolide kohta eraldi tegevuskoha arvestusliku maksumust, 2020. a. on see kõikide koolide keskmisena 175 eurot kuus. Lasteaedade vaates on arvestuslik kulu lapse kohta oluliselt kõrgem madala täituvusega Virtsu lasteaiarühmas (tabel 27).

Tabel 27. Haridusasutuste tegevuskulu arvestuslik maksumus 2020 (Vallavalitsuse 31.01.2020 korraldus nr 86) ning

Asutus	Kohatasu kuus
Kõik munitsipaalkoolid	175
Lihula Muusika- ja Kunstikool	163
Lasteaiad	
Koonga Kool	285
Kõmsi Lasteaed-Algkool	240
Lõpe Kool	235
Varbla Kool	225
Virtsu Kool	464
Lihula Lasteaed	262

4.1. Ümberkorralduste vajadus

Lääneranna valla territoorium jaotus enne haldusreformi nelja erineva omavalitsusüksuse vahel. Kõigil valdadel oli oma keskused, kuhu koondati haridusteenused. Demograafiliste muutustega kaasneb vajadus ümber vaadata ka senine toimeloogika ning viia see vastavusse muudatustega. Teisalt oleks haridusvõrgu ümberkorraldamist otstarbekas käsitleda tervikuna koos valla kinnisvara ja muude asutuste (kultuuri, vaba aja jm asutused) võrgu ümberkorraldamisega.

Järgnevalt on esitatud kokkuvõtvalt peamised järeldused erinevate analüüsivaldkondade lõikes.

Ruumimustri seisukohast saab välja tuua järgneva:

- valla haridusvõrgu toimeloogika kujundamisel tuleb arvesse võtta laste arvu ja paiknemist piirkondades (tarbijad), teenuste kättesaadavust (vahemaad) ja peamisi liikumismustreid (ühendused);
- sõiduaeg vallakeskusesse Lihulasse on sõiduautoga kõikjalt lühem kui pool tundi, v.a. Varbla ja Saulepi kandist;
- Virtsu-Kõmsi-Lihula telge on arvestades ajalis-ruumilisi vahemaid ja head ühendusteed riigimaanee näol võimalik käsitleda koostoimiva piirkonnana, mis tähendab et Hanila ja Lihula piirkondade hariduskorralduse lahendamine ühtselt on kättesaadavuse vaates võimalik;
- Koongast on Lihulasse ajaliselt enam-vähem sama tee kui Pärnu linna, side ülejäänud valla keskustega on pigem tagashoidlik;
- Varbla on selgelt ülejäänud valla keskustest eraldatuim;
- suur terrioorium ja vahemaad välistavad sisuliselt võimaluse pakkuda haridusteenust ühes keskses asukohas. Samas on Lihula ja Hanila piirkond ajalis-ruumiliselt piisavalt seotud, Varbla ja Koonga piirkonna siduspunkt arvestades peamisi liikumisteid oleks Kalli küla Lihula-Pärnu maanteel.

Senimaani toimunud rahvastikuarengute analüüsimise tulemusena võib kokkuvõtvalt välja tuua järgneva:

- valla elanikkond väheneb kõigis piirkondades, keskmine kahanemistempo on 1,5-2% aastas. Koolieas laste arv on vähenenud viimase viieteistkümne aastaga ligi poole võrra, tööealiste arvu vähenemine on samuti suuremahuline, ainsaks kasvavaks vanusegrupiks on 65+;
- piirkondadest on trendid ja üldine demograafiline olukord veidi halvem Varbla piirkonnas, Lihula linnas ja Virtsu alevikus;
- demograafiline kohanemine on osalt toimunud, aga ei ole veel lõppenud - lapsi ei ole piisavalt olemasoleva asutuste võrgu säilitamiseks;
- sündimus on võrreldes Eesti keskmisega madalam, aastakeskmine sündide arv on piisav kuni kahe klassikomplekti moodustamiseks. Sündide arv ei ole üheski piirkonnas (v.a. Lihula) piisav liitklassideta kooli pidamiseks.

Haridusvaldkonna **teenusevajaduse prognoos** näitab, et:

- järgneva kümne aastaga kahaneb lasteaias laste arv kuni 80 lapse võrra ehk enam kui kolmandiku. Arvestades lasteaiarühma keskmiseks suuruseks 18 last, on tõenäone 3 rühma tegevuse lõpetamise vajadus.

- kui hetkel on valla peale põhikooliõpilasi ligi kahe täiemõõdulisi klassikomplekti jagu (24 last klassis), siis aastaks 2030 vähem kui 1,5 klassikomplekti jagu aastakäigus;
- aastal 2030 läheb prognoositavalt 1. klassi Lihula piirkonnas 12 last, Hanila piirkonnas 7, Koonga piirkonnas 6 ja Varbla piirkonnas 3 last (kokku ca 28 last). Vastavad numbrid näitavad, et seitsme kooli pidamine on sellise teenusevajaduse puhul ebamõistlik;
- aastaks 2040 kahaneb lasteaiaaas laste arv kuni 100 võrra (poole võrra) ning põhikoolieas laste arv 200 võrra (ligi poole võrra).

Alushariduse korralduse seisukohast saab välja tuua:

- alushariduse teenuse tarbimine on reeglina kohapõhine, vallasisene ränne on väike, väljaspool valda käiakse mõnevõrra enam ainult Varbla piirkonnast;
- olemasolevad lasteaiarühmad on hetkel täitunud, erandiks on üks alataitunud rühm Virtsus;
- kõigis valla piirkondades on selge perspektiiv teenusevajaduse vähenemisele. Täna seis, kus vallas on palju väikeseid lasteaedu (1 rühmaga), tekitab olukorra, kus ei ole võimalik rühmasid laste arvu muutusel optimaalselt komplekteerida. Samas muutuksid vahemaad asutuste suuremahulisel sulgemisel suureks. Seega on teenust ka edaspidi vajalik hoida kõikides piirkondades (4), kuid mitte kõikides olemasolevates asukohtades;
- sõimerühma pidamine on otstarbekas ainult Lihula lasteaia. Muudes piirkondades võib kaaluda 1,5-2 aastaste laste jaoks lastehoiurühmade või hüvitise rakendamist kodusele vanemale, mis on paindlikum ja kuluefektiivsem;
- lasteaiarühmade arvu vähendamise vajadus võib tulevikus esimesena tõusetuda eelkõige Lihulas ja Virtsus;
- laste arvu jätkuval vähenemisel (ja kooliosade kadumisel) on otstarbekas kaaluda personali optimeerimise võimalusi (õpetajate puhul nn 2+1 mudel vs 1+2 mudel) ja muutusi toitlustamise korraldamises. Samuti asutuste juhtimise ühendamist.

Üldharidus korralduse seisukohast saab välja tuua:

- vaadates asutuste geograafilist paiknemist, koolide õpilaste arvu nii hetkel kui ka perspektiivis ning hariduskulusid, on Lääneranna vallas liiga palju üldhariduskooli;
- põhikooliõpe on reeglina kohapõhine ja õpilasaränne väike. Piirkondade vahelise rände vaates käiakse Hanila piirkonnast Lihulasse, väljaspool valda käiakse mõnevõrra enam ainult Varbla piirkonnast. Kantide vaates teenindavad koolid valdavalt asukohta ja ümbruskonna kantide lapsi;
- seitsme kooli pidamine ei ole jätkusuutlik. Tuleviku koolimudeli valikul on erinevaid võimalusi, kuid põhikooliastmes on õpilaste arvult kestlik ainult Lihula Gümnaasium;
- demograafilisest aspektist, võttes arvesse geograafilist lähedust, on põhihariduse kestlikuks osutamiseks mõistlik kaaluda Lihula ja Hanila piirkonnas ühe põhikooli pidamist asukohaga Lihulas (kaasnevalt Virstu ja Metsküla kooli sulgemist). Pikemas vaates saab kahtluse alla seada ka Kõmsi Lasteaed-Algkooli kestlikkuse;
- Koonga-Varbla piirkonnas on nõudluse seisukohast vajalik ainult ühe 9. klassilise kooli säilitamine. Samas tuleb arvestada, et piirkonna siseselt on vahemaad küllalt suured ning liikumistrajektoorid erinevad, mistõttu ei ole ükski kolmest piirkonna tänasest koolist teistele logistiliselt hea alternatiiv;
- töötajate koosseis ja ametikohtade jaotus haridusasutustes on väga erinev. Samuti varieerub põhitöökohaga erispetsialistidega (või sisseostetava teenusega) kaetus;
- demograafilisest ja geograafilisest aspektist perspektiivi Lihula Gümnaasiumi gümnaasiumiosa õpilaste arvu kasvuks ei ole, küll pole esialgu ette näha ka olulisel määral nõudluse kahanemist. Lihula ja Hanila piirkonnast pärit gümnaasistide arv jääb eeldatavalt järgneval seitsmel aastal 40ne piirimaile, misjärel toimub mõningane langus. Valdavale

osale Koonga ja Varbla piirkonnast päritl gümnasistidele ei ole Lihula Gümnaasium ei seni olnud esmane valik;

- Lääneranna valla kokkuvõid (õpetajate palga jm kulu - tulu koolikohtade müügist) gümnaasiumiastme sulgemisel on summas u 40 000 eurot aastas. Lisanduvate laste koolituskulude suurus sõltub, kas valitakse riigigümnaasium või mõni munitsipaalkool;
- arvestades võimaliku kokkuvõiu suhtena Lääneranna valla hariduskulude kogumahtu ja gümnaasiumi olulisust kogukonnale, on gümnaasiumiastme pidamine pigem valla põhimõtteline poliitiline valik. Senimaani, kuni vald on gümnaasiumi pidamisel võimeline tagama riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu, võimalused õpilase arengu toetamiseks ning kooli võimekuse pakkuda lisaks kohustuslikele õppeainetele ka valikõppeaineid gümnaasiumi riiklikus õppekavas sätestatud nõuete kohaselt, on see võimalik.

Huviharidus:

- Valdav osa lapsi omandab huviharidust vallas - ligi pool neist Lihula Muusika- ja Kunstikoolis ning enam kui veerand eraomandis Massu Ratsaspordikoolis;
- Huvitegevuse korraldamisel on efektiivsem tsentraliseeritud toimemudel kui mitmes väikeses asutuses erinevate väheste osavõtjate arvuga ringide korraldamine;
- Teenuse ühtlase kättesaadavuse tagamiseks on soovitatav munitsipaalhuvikoolide võimaluste laiendamine ka Koonga ja Varbla piirkonda.

Haridusasutuste personali aspektist on olulised järgnevad asjaolud:

- Väikeste asutuste pidamisel on töötajate arv ja tööjõukulu lapse kohta kõrge. Palju on väikese osakoormusega kaetud ametikohti. Töövaldkondade olemasolu või kaetus on asutustes erinev (tugispetsialistid, haridustehnoloog jne). Väikese koormusega spetsialistide leidmine ja hoidmine on keerulisem ning lisäülesandena mingi tööloogi täitmine ei toeta ametiesiterikkuse kujunemist.
- Hetkel on toitlustamine korraldatud viisil, kus kõik asutused valmistavad toidu oma köögis. Isegi Lihulas on kaks eraldi kööki. Toidu valmistamine tsentraalselt ja vedu võimaldaks kokkuvõid;
- Lasteaia- ja koolide õpetajate vanusjaotuses on nooremate õpetajate järelkasvu osakaal väga madal. Piisava järelkasvu ja vanuselise mitmekesisuse tekkeks haridusasutustes on vajalik Lihula haridusasutuste kasuks otsustama toetavat palgataset ja õppekeskkonda.

Haridusasutuste kinnisvara aspektist on olulised järgnevad asjaolud:

- haridusasutuste igapäevases kasutuses olevat kinnisvara ei ole kohandatud aset leidnud õpilaste arvu vähenemisega. Lähtuvalt Haridus- ja Teadusministeeriumi soovituslikust koolimudelist, on pinnavajadus ühe õpilase kohta u 11 m², vallas on see keskmiselt juba hetkel enam kui kaks korda suurem, enamikes koolides 3-4 korda suurem;
- hoonetes on palju üleliigset ja vähekasutatavat pinda palju (nt klassiruumide suurus võrreldes laste arvuga klassis). Arvestuslikult on hetkel mittevajaliku pinda hinnanguliselt kokku 6000 m², laste arvu jätkuva vähenemisega see suureneb;
- olemasolev haridusasutuste kinnisvara on enamuses rajatud nõukogude ajal levinud planeeringupõhimõtete ja ehituskvaliteediga ehk valdavalt väheväärtuslik, osalt ka amortiseerunud. Seega on investeringute mõistlikkus olemasolevasse varasse kaheldav. Ruumide funktsionaalsus ei ole üldjuhul ka juba rekonstrueeritud hoonetes optimaalne ja kaasaegne;

- investeringuvajadus olemasolevate hoonete kaasajastamiseks on vähemalt 6 miljonit eurot. Arvestades valla finantspositsiooni ei ole olemasoleva põhitegevuse tulemi ja laenuvõime juures sellises mahus investeringute elluviimine 10 aasta jooksul võimalik;
- toetusmeetmeid väikekoolide investeringuvajaduse katmiseks lõppeval programmiperioodil ei olnud (sh näiteks HITSA digitalistu toetusmeetmes oli kooli minimaalne õpilaste arv vähemalt 80) ja on vähetõenäoline, et tuleb ka järgneval. Lääneranna vald ei ole võimeline olemasolevaid hooneid parendama selles tempos, kui suur on nende väärtuse langus ja tagama investeringuid olemasoleva seisukorra säilitamiseks. Samas ei ole ka olemasoleva olukorra säilitamine otstarbekas ja mõistliku majandamise seisukohalt põhjendatud.

Haridusasutuste finantseerimise aspektist on olulised järgnevad asjaolud:

- peamine vallaelarve tuluallikas on üksikisiku tulumaks (3,9 miljonit u 50%). Võrreldes Eesti keskmisega on maksutulude osakaal Lääneranna valla eelarves oluliselt madalam ja toetuste osakaal sellevõrra kõrgem. 2020. aastal on riigieelarvega seatud õpetaja töötasu alammäär 1315 eurot ehk kasvas võrreldes eelneva aastaga 5,2%. Suure tõenäosusega jätkub kooliõpetajate töötasu alammäär kasv ka tulevikus;
- riigi poolt eraldatav palgatoetus ei kata juba täna vallas nii põhikooli kui ka gümnaasiumiõpetajate töötasu. Tulenevalt õpetajate palgatõusust peab tõusma ka lasteaia õpetajate töötasu alammäär, mis on 90% ja magistrakraadiga õpetajatel 100% õpetaja töötasu alammäärast. Õpetajate töötasuga on seotud ka hariduse tugispetsialistid, kelle minimaalne tasu on võrdsustatud õpetajate töötasu alammääraga. Tugispetsialiste oleks haridusteotuse ümberjagamisel võimalik tasustada õpetajate palgatoetusest;
- 2020. a. vallaelarves planeeritud põhitegevuse tulemi on 300 tuhat eurot ehk vaid 3,6% põhitegevuse tulude mahust. Valla eelarvestrateegiaga 2020-2023 planeeritud netovõlakkoormus 2020. aasta lõpuks on 4,4 miljonit eurot, netovõlakkoormuse määr 56% ja maksimaalne netovõlakkoormus 4,8 miljonit eurot (60%). Seega on teoreetiline laenuvõime ainult 0,4 miljonit eurot. Samas ei ole olemasoleva põhitegevuse kulude-tulude struktuuri ja tulemiga Lääneranna vald võimeline uusi laene teenindama.
- maksumaksjad moodustavad 45% elanikkonnast ja 75% vanusrühmast 19-64. Kui Eestis keskmiselt on maksumaksjate arv viimase kümne aasta jooksul kasvanud 21%, siis Lääneranna vallas 4%. Järgmisel kümnendil elanikkonna vanuses 19-64 eluaastat kahanemise tempo kiireneb, möödunud kümnendi aastakeskmiselt -2,6%lt -3,4%ni;
- maksumaksja keskmine brutotulu Lääneranna vallas (2019.a. 1034 eurot kuus) on oluliselt madalam Eesti keskmisest (1224 eurot kuus). Seejuures on viimasel kümnendil tulu kasvutempo jäänud alla Eesti keskmisele ja seega suhteline vahe suurenenud. Väliskeskkonnast tuleneb jätkuv surve valla kulude kasvuks palgakasvu ja hindade kallinemise näol;
- valla jooksva majandamise ja vähegi arvestatava investeerimisvõimekuse saavutamiseks on vaja oluliselt parandada Lääneranna valla eelarvepositsiooni. Olemasolevate laenuvõime tagasimaksmise ja investeringuvõimekuse saavutamiseks on vajalik keskenduda põhitegevuse kulude ülevaatamisele ning varade, kohustuste ja tegevuste optimeerimisele;
- valla eelarve jaotuses tegevusvaldkondade lõikes on konkurentsituult suurim osa valla tegevuskuludest seotud just haridusvaldkonnaga (50%). Arvestades tõsiasi, et „võtta saab ainult sealt, kus võtta on“, on olulist mõju omavaid kokkuhoiukohti ka haridusvaldkonnas. Samas ei saa haridusasutuste ümberkorraldamist vaadata lahus valla kinnisvara ja teiste asutuste võrgu üldisest ümberkorraldusest.

Arvestades õpilaste arvu koolides, oluliselt pinnavajadusi ületavat ja investeringuid eeldavat kinnisvara ja demograafilisi trende, on Lääneranna vallal otstarbekas teha olulisi muutusi koolivõrgus.

Vaadeldes Lääneranna valla poolset võimet olemasolevat haridusvõrku säilitada, tuleb arvesse võtta, et:

- valla rahvastiku, sh eriti tööealise elanikkonna ja laste arvu kahanemine on olnud pikaajaline trend, mille peatumiseks või ümberpöörumiseks puuduvad selged positiivsed mehhanismid;
- kuigi Eesti majanduskeskkond on iseseisvusaja parimas olukorras („täistööhõive“, ligi kümnendi kestnud järjepidev majanduskasv), ei ole see vähendanud väljarännet piirkonnast;
- isegi väljarände peatumisel jätkab tööealise elanikkonna arv tulenevalt olemasolevast rahvastiku vanustruktuurist kiiret kahanemist;
- inimeste hõivatuse kasv vanemates vanuserühmades (65+) ja tasandusfondi eraldise suurenemine võib osalt kompenseerida tööealise elanikkonna vähenemisest paratamatult lähtuva maksutulu vähenemise tempot, kuid mitte lõputult;
- Lääneranna vald peab olema 10 aasta pärast valmis toimetama olukorras, kus üksikisiku tulumaksu laekumine on kolmandiku võrra (2020. a. reaalinna vaates 1,3 miljoni euro) võrra madalam.

Ilma põhimõteteliste muudatusteta haridusvõrgus (jt avalike teenuste pakkumisel) on Lääneranna vallal juba lähiaastatel väga keeruline tagada Eesti seadustega kohalikule omavalitsusele pandud ülesannete kvaliteetset täitmist.

4.2. Alternatiivide kirjeldus

Lääneranna valla põhimõtteline küsimus haridusvõrgu ümberkorraldamisel lähtub tasakaalupunkti otsimisest skaalal asukoht võimalikult kodu lähedal (olemasoleva koolivõrgu säilitamine) *versus* rahalised võimalused palkade, õppesisu ja õppetingimuste parandamiseks.

Konsultantide ettepanek on lähtudes analüüsist kavandada valla haridusvõrku järgneva piirkondliku loogikaga:

- vallas on ainult üks suurem keskus Lihula linn, **mille elanikkond koos tagamaaga võimaldab ka perspektiivis pakkuda peamisi haridusteenuseid** (alusharidus, põhiharidus, huviharidus). Arengu kavandamisel on otstarbekas panustada keskuse tugevdamisse peamise teenuste pakkujana;
- piirkondade sisesed järgmise tasandi keskused (nt Virtsu, Koonga, Lõpe, Kõmsi, Varbla) ei oma ükski eraldiseisvalt võrdväärset potentsiaali, mistõttu on vaja sealseid teenuseid selgelt optimeerida **ning luua arutelu, mis teenuseid (ka peale haridusvaldkonna) ja millisel kujul järgmise tasandi keskustes üleüldse vajatakse ja pakutakse;**
- gümnaasiumiharidus pakkumisel on otstarbekas teha koostööd maakonna keskuse Pärnuga, kuna vallas piisavalt tarbijaskonda ei ole. Samas on vähemalt lähiaastatel võimalik 40-50 õpilasega gümnaasiumiastme pidamine, kuid seda peetakse hariduspoliitiliselt oluliseks.

Lähtuvalt piirkondlikust loogikast saab väita järgnevat:

- Lihula Gümnaasium on mahutavuselt juba täna võimeline teenindama kogu Hanila ja Lihula piirkonna lapsi. Ajaline vahemaa nii Vatlal, Virtsul, Kõmsil kui ka Lõpe ja Oidrema kandiga ei ole koolitee pikkuseks ülemäära suur.

- Hanila piirkonnas on arvestades teede paiknemist ja liikumissuundi keskne asukoht Kõmsil. Hetkel on Lihula lasteaed täielikult täitunud ja ka Kõmsil kaks lasteaiarühma, Virtsus on üks alatäitunud rühm. Ka demograafilise prognoosi vaates ei mahuks kahe piirkonna lapsed Lihula Lasteaia viite rühma enne 7-8 aasta möödumist. Virtsu ja Vatla kandi elanikele võimalikult kodulähedase lasteaia säilitamiseks on parim viis piirkonnas alushariduse koondamine Kõmsile. Virtsu lasteaiarühma pidamine on otstarbekas hetkeni, mil lapsed mahuvad Kõmsil kahte rühma, vajaduse kaaluda lastehoidu Virtsus..
- võimalikult kodulähedase hariduse säilitamiseks noorematele lastele võib Hanila piirkonnas kaaluda 4-6 klassilise kooli säilimist Kõmsil. Kuigi Virtsu on asustusüksusena suurem, on sealne rahvastiku vanusstruktuur (tuleviku sündimus) võrreldes Kõmsi ja Vatla piirkonna potentsiaaliga madalam. Põhilised liikumissuundad - Lihula, Pärnu või Tallinna – läbib Virtsu piirkonnast Kõmsit. Tee Virtsu oleks piirkonna teistest kantidest nn tagasisuunaline;
- arvestades geograafilist lähimust Lihulale, koolide tõmbepiirkonna kattumist Lihula Gümnaasiumiga ja vahetu lähiümbruse kogukonna õpilaste osakaalu koolis, ei ole munitsipaalkooli pidamine Metskülas omavalitsuse jaoks põhjendatud. Paikkonnas lasteaed puudub, mistõttu lasteaeda käiakse juba niikuinii Lihulasse, samuti käib osa lapsi koolipäeva järel Lihulas huvihariduskoolis;
- Koonga piirkonnas puudub piisav õpilaste arv põhikooli pidamiseks nii Lõpe kui ka Koonga koolis, pikemas perspektiivis ka nende kahe peale kokku. Koonga paikneb enam eraldatult ja Pärnu on samaväärses kauguses Lihulaga. Lõpel käivad lasteaias ja koolis Lõpe ja Oidrema kandi lapsed, paikkondade kaugus Lihulast on samaväärne või väiksem kui Virtsu kandist. Laste olemasolul peaks esialgu Lõpel säilima vähemalt lasteaiarühm (alternatiivsel kinnisvaral). Koongas nii lasteaiarühm kui ka 4-6 klassiline kool.
- Varbla on kõige eraldiseisvam, hajaasustatum ja pindalalt suurem piirkond vallas. Väike laste arv ei võimalda juba täna pidada täiemõdulist põhikooli. Lasteaiarühm on hetkel täitunud, kuid perspektiivis saab olema pigem alatäitunud. Varbla piirkonnast on kaks võimaliku liikumisteed Pärnu suunas – kas läbi Tõstamaa või läbi Varbla-Väänja ja Karuse-Kalli kõrvalmaanteed Lihula-Pärnu maanteele. Piirkonna jaoks on põhikooli (või selle vanemate klasside) osas võimalik koostöö Pärnu linnaga (Tõstamaa Keskkool). Tulenevalt asukohast võib kodulähedase hariduse säilitamiseks noorematele lastele piirkonnas kaaluda 4-6 klassilise kooli säilimist alternatiivsel kinnisvaral.

Konsultantide nägemuses on kolm põhimõttelist hariduskorralduse tuleviku alternatiivi Lääneranna vallas⁸:

A: „Olemasoleva olukorra säilitamine nii kaua kui võimalik“ (reageerimine tagajärgedele)

B: „Pehme reform“

C: „Radikaalne reform“

- **A – olemasoleva olukorra jätkumine**
- **B – „pehme reform“**
 - Säilib tänane olukord: Lihula (12 klassi); Kõmsi (6 klassi)
 - 6-klassilised koolid Koongas, Lõpel, Varblas (III kooliaste koondatakse Lihulasse)
 - Suletakse Virtsu Kool ja Metsküla Algkool
 - Peamine muutus: võimekus tõsta pedagoogide ja tugispetsialistide palka, suurendada tugispetsialistide koosseisu ja õpikeskkonna kaasajastamine Lihulas
 - Nn pehmem alalternatiiv oleks jätkata ka Virtsus ja Metskülas kahe esimese kooliastmega (või 4- klassiga) ning koondada III kooliaste Lihulasse. Selline

⁸ alternatiivide B ja C puhul on mitmeid alalternatiive, antud näitel on tegu põhimõtteliselt erinevate tulevikuvariantide kirjeldamisega

lahendus ei too vallale aga majanduslikku efekti, kuna olemasolev asutuste võrk tuleb säilitada (ei teki investeerimisvõimekust), küll aga tõuseks võimekus maksta pedagoogide ja tugispetsialistide palka.

- Nn radikaalsem alalternatiiv tähendaks lisaks Virtsule ja Metskülale kooliosa sulgemist ka Lõpel ja Lõpel, mis suurendaks täiendavalt valla investeerimisvõimekust.
- **C - “radikaalne reform“**
 - Põhikool ja lasteaed Lihulas
 - 6 klassiline lasteaed-kool Koonga-Lõpe-Varbla piirkonnas
 - Lasteaiarühmad Varblas ja Kõmsil
 - Peamine muutus: alternatiiv B mõjud ning võimalus ja võimekus rajada uued koolihooned Lihulasse ja Koonga-Lõpe-Varbla piirkonda
 - Nn alalternatiiviks oleks lahendus, kus Lihulas jätkataks ka gümnaasiumiastme pidamist.

4.3. Alternatiivide mõju vallale ja kogukonnale

A – olemasoleva olukorra jätkumine

- valla eelarveliste võimaluste jätkuv kahanemine toob kaasa pideva väiksemate ümberkorralduste vajaduse aastast-aastasse. Majanduse jähinemisel aga vajaduse kiirete ümberkorralduste elluviimiseks;
- aastast-aastasse suureneb vajadus vallaeelarvest õpetajate ja juhtide palgakulu täiendavaks rahastamiseks, kuna haridustoetus seda ei kata. Õpetaja töötasu alammäära jätkuva tõusuga kaasneb vajadus ka vallapalgaliste töökohtade töötasude kasvuks ahendab võimalusi rahastada õppesisu arendamiseks vajalike tegevusi, palgata tarvilike tugispetsialiste jms;
- vallal puudub võimekus olemasolevate hoonete korrastamiseks, õppepindade ja inventari kaasajastamiseks;
- võimaliku vaba raha pikaajaline „ära elamine“ viib olukorrani, kus ka ümberkorralduste tegemisega ei vabane piisavalt vahendeid mõju omavate investeeringute tegemiseks – laste õppekeskkonna parendamiseks ja õppesisu edendamiseks;
- väiksematel kogukondadel ei ole kindlust tuleviku suhtes ja asutustel ei ole töörahu, reformimise vajadus jääb „õhku püsima“. Samas ei teki ka teravaid vastusreaktsioone kogukondadelt, kuna muudatused lükatakse edasi ja säilib *status quo*.

Suuremate ümberkorraldustega kaasneb hinnanguline rahaline mõju asutuste ja kululiikide lõikes on välja toodud tabelis 28.

Tabel 28 Hinnanguline rahaline mõju ümberkorraldustel asutuste lõikes (vallaeelarve ja toetusfond 2020)

Asutuse kooliosa sulgemisel	Koonga Kool	Kõmsi LAK	Lõpe Kool	Metsküla Algkool	Varbla Kool	Virtsu Kool	Kokku
Vallaeelarve tööjõu ja majanduskulu ⁹	75 000	65 000	65 000	40 000	80 000	78 000	403 000
Arvestuslik VE lisa toetusfondile (õp+juh) ¹⁰	45 000	13 000	45 000	13 000	60 000	55 000	231 000
Toetusfond ümberjagamiseks ¹¹	130 000	70 000	130 000	65 000	140 000	160 000	695 000

III kooliastme sulgemisel

⁹ Summas ei sisaldu lasteaiaosade kulud, toetusfondi muud eraldised (koolitus, õppevahendid jms) ning suuremad ühekordsed projektid 2020 koolide eelarvetes

¹⁰ Maksimaalne summa on 70 000 eurot, seda ületav summa on sisult toetusfond ümberjagamiseks

¹¹ Mõju lisandub juhul, kui 70 000 vallaeelarvest õpetajate ja juhtide palgakuludeks on kokkuhoiuga juba kaetud

III kooliastme õp töötasu ¹²	70 000	0	70 000	0	80 000	85 000	305 000
Kohal toitlustamise lõpetamisel (tööjõukulu)	22 000	11 000	12 000		13 000	11 000	69 000

B – „pehme reform“

III kooliastme tegevuse lõpetamisel tekib võimalus ümber jagada kuni 235 000 eurot haridustoetust. Ühendades asutusi, kaob ära vajadus vallaeelarvest juurde tasuda 70 000 eurot (sh õpetajate palkadeks 30 tuh ja juhtimiskuludeks 40 tuh) ja tekib võimalus maksta olemasolevatele tugispetsialistidele palka haridustoetusest. Ühtlasi oleks vajadusel võimekus katta üksikute paralleelklasside tekkimisel Lihula koolis õpetajate töötasu.

Lisaks III kooliastme sulgemisele ka koolide tegevuse lõpetamisel Metskülas ja Virtsus väheneb vallaeelarve tööjõu ja majandamiskulu kuni 188 tuhande euro võrra aastas, tekib võimalus toetusfondi ümberjagamiseks mahus kuni 360 tuhat eurot.

III kooliastmete sulgemisel võib eelkõige Varbla ja Koonga piirkonna laste arvel tekkida vajadus koolikohtade ostmiseks Pärnu linnalt. Läbivalt kaasneb tarvidus ümber korraldada ja täiendavalt rahastada koolitransporti. Lisanduvad kulud on hinnanguliselt u 40 tuhat eurot aastas.

Kogukondade vaates on alternatiiv B eelkõige keerukas kohtadele, kus kool suletakse. Asutuste sulgemisel on oluline lahendada transpordiküsimused. III kooliastmete koondamine vallakeskusesse eelduslikult sedavõrd ulatuslikku vastuseisu ei tekita.

Mõjutegurite ühikuhinnad täpsemateks arvestusteks on üldjoontes järgnevad:

- Ühe õpilaskoha ostmisel teisest omavalitsusest on aasta kulu õpilase kohta 92 eurot korda 12 kuud ehk 1100 eurot aastas;
- Ühe õpilaskoha ostmisel teisest omavalitsusest on aastas saamata jääv toetusfondi eraldis üldhariduskoolidele u 3400 eurot;
- Ühe palga alammääraga töötava kooliõpetaja tööjõukulu aastas on u 22 tuhat eurot, valla põhikoolide keskmine u 24 500 eurot (vähendab Lihulas paralleelklasside loomise vajaduse korral nn ümberjagatavat haridustoetust);
- Koolitranspordi liinikilomeetri hind u 1,2-1,5 eurot;
- Ühe lasteaiarühma pidamise maksumus on u 60 tuhat eurot aastas;
- Ühe õpetaja töökoha kadumisel saamata jääv maksutulu aastas – u 2100 eurot. Kuna toetusfondi eraldis jagatakse lihtsalt ümber, siis enekõike saab maksutulu muutus õpetajate osas sõltuma pigem isiku registreeritud elukohast;
- Vallaeelarvest tasustatavate töökohtade (valdavalt asutuste majandus- ja tugitegevused) kadumisel saamata jääv maksutulu aastas on 1000+ eurot isiku kohta. Maksumaalne võimalik mõjutatud (töösuhte lõpetamine) isikute arv radikaalse reformi elluviimisel on u 25.

C - “radikaalne reform“

Põhihariduse koondumisel kahte asukohta - Koonga, Lõpe, Metsküla, Virtsu ja Varbla koolide tegevuse lõpetamisel ja uue kooli rajamisel Varbla-Koonga piirkonda - väheneb vallaeelarve tööjõu ja majandamiskulu kuni 400 tuhande euro võrra aastas. Samuti tekib võimalus ringi jagada

¹² Juhul kui vaadata eraldiseisvana, vajalik arvestada hetkel olemasoleva 70 000 eurose juurde maksimisega vallaeelarves

umbkaudu pool (u 700 tuh eurot) riigi toetust õpetajate tööjõukuludeks. Lisanduvad kulud kuni 80 000 eurot (õpilaskohtade ostmine¹³ ja transport).

Gümnaasiumi säilimisel tuleb gümnaasiumiõpetajate palkadele jätkuvalt leida kate põhikooliõpetajate palgakulude arvelt. Arvestades koondumist kahte asutusse ja Lääneranna valla kõrget toetusfondi hariduskulude koefitsienti, on see võimalik.

Sõltuvalt riiklike meetmete kujundamisest uuel programmiperioodil, võib gümnaasiumiastme pidamisest loobumisel taas tekkida võimalus saada toetust Lihula põhikooli uue hoone ehitamiseks. Püsikulude oluline vähenemine annab omafinantseerimise ja investeerimisvõime omavahenditest Koonga-Varbla piirkonda uue hoone rajamiseks.

Viimasel kahel aastal on Eestis läbi viidud viis riigihanget uue koolihoone rajamiseks. Nende alusel tuleb arvestada vähemalt 1500 euro suuruse investeeringuga uue koolihoone ühe ruutmeetri ehitamisel. Arvestades juurde veel u 20% kõrvalkulusid – planeerimine, projekteerimine, projektijuhtimine, järelevalveteenused ja sisustamine, kujuneb uue hoone rajamise maksumuseks u 1800 eurot m² kohta.

Võttes arvesse vajalike administratiivseid ja tehnilisi toiminguid – kooli rajamise otsustamine ja rahastuse eraldamine, detailplaneerimine, projekteerimine ja ehitustööd – uusehitise rajamisel varaseim võimalik valmimise aeg õppeaasta 23/24 algus. Uute hoonete maksumus sõltub eelkõige planeeritavast õpilaste arvust ja funktsionaalsusest. Lähtuvalt demograafilisest prognoosist, arvestusega 12 m² õpilase kohta kujuneks maksumus järgneval:

- Lihula uus koolihoone oleks mõtet ehitada 216 õpilasele. Pinnavajadus u 2200 m² maksumusega u 3,9 miljonit eurot (gümnaasiumiosa säilitamise korral lisanduks u 600 tuhat eurot);
- Koonga-Varbla piirkonna uue kooli õpilaste arv 6-klassilise kooli puhul oleks kuni 60 õpilast. Koos kahe lasteaiarühmaga pinnavajadus u 1000 m² ja maksumus u 1,8 miljonit eurot.;
- Koonga-Varbla piirkonna uue kooli õpilaste arv põhikooli kooli puhul oleks kuni 90 õpilast. Koos kahe lasteaiarühmaga pinnavajadus u 1400 m² ja maksumus u 2,4 miljonit eurot.

Arvestused ei sisalda sportimistingimuste maksumust. Lihulas on valmimas uus spordihoone. Koongas on spordisaal kooli juures. Lõpe Kool kasutab klubi spordisaali ja Varbla kool rahvamaja spordisaali. 6-klassilise kooli juurde spordisaali rajamine ei ole otstarbekas.

Ümberkorralduste elluviimisel on Lääneranna vallal võimalik parandada eelarvepositsiooni ja ellu viia tuleviku vaatavad investeeringud. Kahtlemata on muutuste elluviimine haridusvaldkonnas tehniliselt ja emotsionaalselt keeruline, kuid teenuste sisuliseks parendamiseks võimaluste loomise ja omavalitsuse kestliku arengu seisukohalt paratamatult vajalik.

Kuna enamus haridusasutuses on väga väikesed, siis muutuseid juhtimiskorralduses on võimalik ellu viia ka alternatiivi A ja B (ainult III kooliastme kaotamine). Vältimaks juhtide töötasule lisa maksmist vallaelarvest, on optimaalne tegevuse korraldamine kahe haridusasutusega.

¹³ riigigümnaasiumis õppimise puhul ei rakendu

Tabel 29 Mõjude koondvaade erinevate alternatiivide korral

Alternatiivid	Vallaeelarve	Toetusfond	Mõjutatud töökohad¹⁴
„Pehme reform“ 1- III astme lõpetamine kõikjal v.a. Lihula	70 000	235 000	15
„Pehme reform“ 2 - Metsküla ja Virtsu 1.-4. klass + III astme lõpetamine kõikjal v.a. Lihula	70 000	285 000	18
„Pehme reform“ 3 - Metsküla ja Virtsu sulgemine + III astme lõpetamine kõikjal v.a. Lihula	186 000	360 000	26
"Radikaalne reform" 1 - Metsküla, Virtsu, Lõpe, Kõmsi sulgemine + Koongas ja Varblas 1.-6. klass	303 000	548 000	44
"Radikaalne reform" 2 – Lihula Gümnaasium ja Varbla-Koonga prk põhikool	400 000	700 000	49
"Radikaalne reform" 3 - 2 põhikooli (Lihulas gümnaasiumiastme sulgemine)	440 000	700 000	55

¹⁴ Eeldatav töösuhte lõpetamise vajadus

5. EELISTATUD ALTERNATIIVI TEGEVUS- JA AJAKAVA

- Lihula kui hariduskeskuse arendamine: 2022 (09.21 ehitus, 09.22 valmis)**
 - Kvaliteetne alusharidus, üldharidus, huviharidus, mitteformaalne õpe – terviklik lähenemine hommikust õhtuni; kodulähedane huvitegevus seni kuni on nõudlus
 - Kaasaegne õpikeskkond: vajalikud investeeringud: alus ja üldharidus taristu OK (jooksev remont),
 - Logistika/ühenduste tagamine
- Võimalikult kodulähedase alushariduse säilitamine:**
 - Seniks, kuni on 1 rühm võimalik komplekteerida
 - Alusharidus 5 kohas: Lihula, Kõmsi, Lõpe, Koonga, Varbla, Virtsus ei ole kestlik, vajadusel lastehoid
- III kooliastme koondamine Lihulasse: 09.2022 koondatud Lihulasse**

Eesmärgid:

 - tõsta õppe kvaliteeti (luua tugev baas gümnaasiumiks);
 - tõsta pedagoogide ja tugispetsialistide töötasu
 - suurendada võimalusi uute õpetajate ja tugispetsialistide leidmiseks
 - III aste jääb ainult Lihulasse (Koongas, Lõpel, Varblas, Virtsus lõpetatakse)
- Koolivõrgu optimeerimine nõudlusele ja võimekusele vastavaks:**
 - Koolivõrgu optimeerimine eesmärgiga luua investeerimisvõimekus keskkonna uuendamiseks
 - Lääneranna Kooli loomine (olemasolevate asutuste ühendamine, v.a. Lihula Gümnaasium ja Lihula Lasteaed)
 - 6 klassi Koongas ja Varblas: 09.2022
 - **Metsküla, Virtsu, Lõpe, Kõmsi koolide 4-klassi v sulgemine? Aeg 09.2022? Laste piirarvu määramine?**
- Optimaalse haridustaristu ja tugiteenuste korraldus koostoimes valla teiste teenustega**
 - Kinnisvara optimeerimine koostoimes valla muude teenuste pakkumisega: terviklikud lahendused Koongas, Lõpel, Varblas, Kõmsil...: **Lõpel** – teenused koondatud klubihoonesse; **Varblas** – uus multifunktsionaalne hoone (2 hoone asemel)/ alternatiiv teenuskeskusesse; **Koonga** – uus multifunktsionaalne/kolimine kool? – pikema perspektiivi teemad; **Hetkel** – **Koonga ja Varbla jäävad olemasolevatesse hoonetesse**

LISAD

Lisa 1. Valla piirkonnad, kandidid ja asustusüksused

Kant	Asustusüksus	Kant	Asustusüksus	Kant	Asustusüksus	Kant	Asustusüksus
HANILA	Esivere küla	Irta	Irta küla	Kirbla	Jõeääre küla	Paadrema	Kanamardi küla
	Hanila küla		Jänistvere küla		Kirbla küla		Kidise küla
	Karuse küla		Nedrema küla		Lautna küla		Korju küla
	Kaseküla	Iska küla	Mõisimaa küla		Käru küla		
	Kause küla	Karuba küla	Rannu küla		Mõtsu küla		
	Kinksi küla	Kiisamaa küla	Rootsi küla		Paadrema küla		
	Kokuta küla	Koonga küla	Rootsi-Aruküla		Rauksi küla		
	Kuke küla	Koonga	Rumba küla		Sookalda küla		
	Kõera küla	Maikse küla	Seira küla		Tüülima küla		
	Kõmsi küla	Pikavere küla	Uluste küla		Tõusi küla		
	Massu küla	Salavere küla	Vanamõisa küla	Täpsi küla			
	Mõisaküla	Võitra küla	Võhma küla	Ännikse küla			
	Mäense küla	Võrungi küla	Kloostri	Kelu küla	Hõbesalu küla		
	Ridase küla	Hõbeda küla		Kloostri küla	Muriste küla		
	Rooglaui küla	Järve küla		Pagasi küla	Paatsalu küla		
	Salevere küla	Kõima	Seli küla	Tamba küla			
	Ullaste küla	Naissoo küla	Lihula	Parivere küla	Saulepi	Aruküla	
	Voose küla	Tamme küla		Alaküla		Kilgi küla	
	Kiska küla	Ura küla		Hälvati küla		Kulli küla	
	Linnuse küla	Lõpe		Kirikuküla		Maade küla	
Lõo küla	Kalli küla	Penijõe küla		Matsi küla			
Nehatu küla	Lõpe küla	Soovälja küla		Raespa küla			
Nurmsi küla	Nätsi küla	Valuste küla		Rädi küla			
Pajumaa küla	Lõpe	Lihula vallasisene linn		Lihula linn		Saare küla	
Pivarootsi küla	Palatu küla	Keemu küla		Saulepi küla			
Rame küla	Peantse küla	Laulepa küla		Vaiste küla			
Vatla küla	Rabavere küla	Liustemäe küla	Õhu küla				
Äila küla	Emmu küla	Matsalu	Matsalu küla	Varbla	Allika küla		
Virtsu	Mihkli küla		Meelva küla		Haapsi küla		
Virtsu alevik	Piisu küla		Metsküla		Helmküla		
	Vastaba küla		Saastna küla		Kadaka küla		
	Karinõmme küla		Võigaste küla		Mereäärse küla		
	Oidrema		Järise küla		Mäliküla		
	Oidrema küla		Kunila küla		Nõmme küla		
	Tõitse küla		Nurme küla		Piha küla		
	Tarva		Peanse küla		Raheste küla		
	Tarva küla		Petaaluse küla		Rannaküla		
	Urita küla	Poanse küla	Selja küla				
	Veltsa küla	Tuhu küla	Varbla küla				
		Tuudi küla					
		Tuudi küla					
		Vagivere küla					

Lisa 1.1. Rahvaarv ja vanusjaotus kantides 1.01.2020

Piirkond	Kant	0-6	7-18	19-64	65+	Kokku	0-18	19-64	65+
Hanila	Kõmsi	26	46	300	124	496	15%	60%	25%
Hanila	Vatla	25	41	223	81	370	18%	60%	22%
Hanila	Virtsu	18	45	290	153	506	12%	57%	30%
Koonga	Irta	10	17	63	10	100	27%	63%	10%
Koonga	Koonga	16	31	180	65	292	16%	62%	22%
Koonga	Kõima	1	5	46	22	74	8%	62%	30%
Koonga	Lõpe	10	34	168	78	290	15%	58%	27%
Koonga	Mihkli	2	5	35	16	58	12%	60%	28%
Koonga	Oidrema	14	20	77	24	135	25%	57%	18%
Koonga	Tarva	2	3	23	12	40	13%	58%	30%
Lihula	Kirbla	11	28	156	60	255	15%	61%	24%
Lihula	Kloostri	4	10	35	15	64	22%	55%	23%
Lihula	Lihula	12	18	132	47	209	14%	63%	22%
Lihula	Lihula vallasine linn	65	128	650	320	1163	17%	56%	28%
Lihula	Matsalu	7	15	84	30	136	16%	62%	22%
Lihula	Tuudi	19	31	174	65	289	17%	60%	22%
Varbla	Paadrema	12	6	138	46	202	9%	68%	23%
Varbla	Paatsalu	2	11	59	27	99	13%	60%	27%
Varbla	Saulepi	10	26	135	61	232	16%	58%	26%
Varbla	Varbla	11	21	155	68	255	13%	61%	27%
Lääneranna vald	Kokku	277	541	3123	1324	5265	16%	59%	25%

Lisa 1.2. Lapsed vanuses 0-18 kantides 1.01.2020

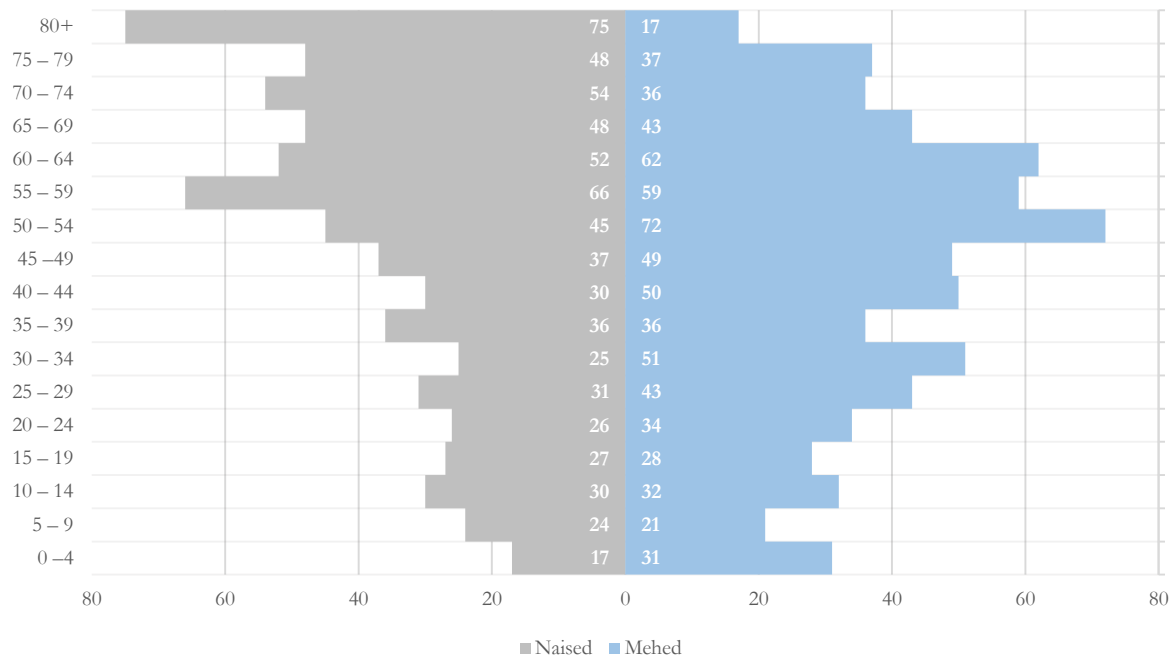
KANT	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Hanila	Kõmsi	4	3	4	4	2	4	5	3	4	4	1	5	8	1	3	2	3	7	5
	Vatla	3	5	3	5	3	3	3	1	3	0	7	4	4	4	4	4	2	4	4
	Virtsu	1	3	3	2	3	2	4	0	4	5	2	6	5	1	7	4	7	3	1
	Kokku	8	11	10	11	8	9	12	4	11	9	10	15	17	6	14	10	12	14	10
Koonga	Irta	3	1	1	1	2	2	0	0	2	2	3	1	2	0	1	0	3	2	1
	Koonga	3	5	1	2	3	1	1	0	1	3	2	3	2	2	7	4	1	3	3
	Kõima	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	1
	Lõpe	1	2	2	1	1	0	3	2	3	3	4	2	2	2	4	2	3	5	2
	Mihkli	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	0
	Oidrema	2	3	3	2	1	0	3	3	2	3	2	0	0	2	2	2	2	1	1
	Tarva	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
Kokku	10	11	10	6	7	3	8	6	8	12	12	6	9	7	16	9	9	13	8	
Lihula	Kirbla	1	3	1	2	2	2	0	2	1	2	2	4	1	2	2	4	1	3	4
	Kloostri	0	1	1	0	0	1	1	2	0	0	3	1	0	1	2	0	0	0	1
	Lihula	0	2	0	3	1	2	4	1	1	2	0	4	2	3	0	1	0	2	2
	Lihula vallasine linn	3	6	4	15	11	14	12	7	10	4	17	14	9	8	14	13	15	9	8
	Matsalu	0	2	1	1	2	0	1	0	2	2	3	1	0	0	1	3	1	2	0
	Tuudi	3	0	3	2	4	3	4	2	2	1	3	1	4	2	3	1	6	2	4
Kokku	7	14	10	23	20	22	22	14	16	11	28	25	16	16	22	22	23	18	19	
Varbla	Paadrema	2	1	2	1	1	0	5	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	0	0
	Paatsalu	0	1	0	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	2	0	2	2	1	1
	Saulepi	0	1	1	1	2	3	2	1	2	3	1	1	0	9	2	2	2	2	1
	Varbla	2	2	0	3	1	1	2	1	3	1	3	2	0	3	1	3	1	2	1
	Kokku	4	5	3	6	4	4	9	3	5	7	5	4	0	15	4	8	5	5	3

Lisa 1.2. Sünnid ja loomulik iive kantides 2014-2019

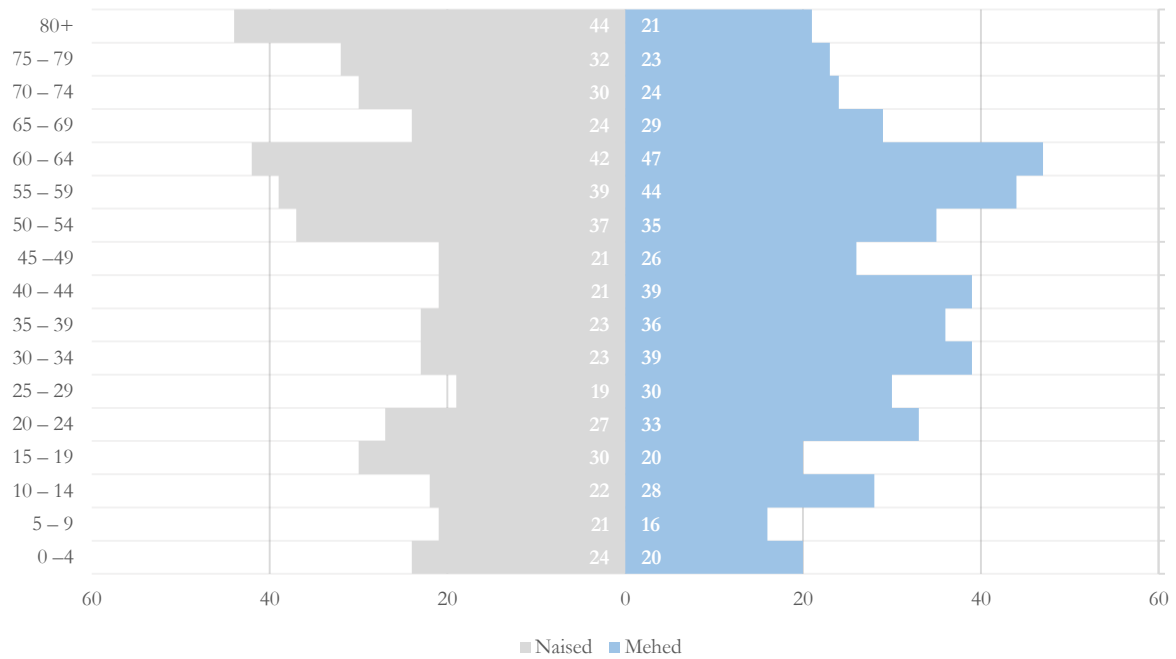
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Loomulik iive 14-19
Hanila prk	9	11	10	8	12	7	-97
Kõmsi	4	6	5	3	4	2	-32
Vatla	2	1	3	2	6	3	-17
Virtsu	3	4	2	3	2	2	-48
Koonga prk	5	8	5	12	14	11	-40
Irta	1				1	3	1
Koonga	3	3	2	4	5	4	-12
Kõima		1		1			-6
Lõpe	1	2	1	2	4	1	-16
Mihkli				2			-5
Oidrema		2	2	2	4	2	2
Tarva				1		1	-4
Lihula prk	16	22	19	10	13	8	-133
Kirbla	2	2	3	1	2	1	-14
Kloostri			1		1		-5
Kõima			1				-2
Lihula	2	4			1		-6
Lihula vallasisene linn	10	12	12	6	6	3	-79
Matsalu		1	1	1	2		-12
Tuudi	2	3	1	2	1	4	-15
Varbla prk	4	6	7	3	6	4	-55
Paadrema		2	2	1	1	1	-29
Paatsalu			1		1		-3
Saulepi	2	2	1	2	1		-15
Varbla	2	2	3		3	3	-8
KOV täpsus	2		1				-3
Kokku	36	47	42	33	45	30	-328

Lisa 2. Rahvastiku vanusstruktuur piirkondades, Lihula linnas ja Virtsu alevikus

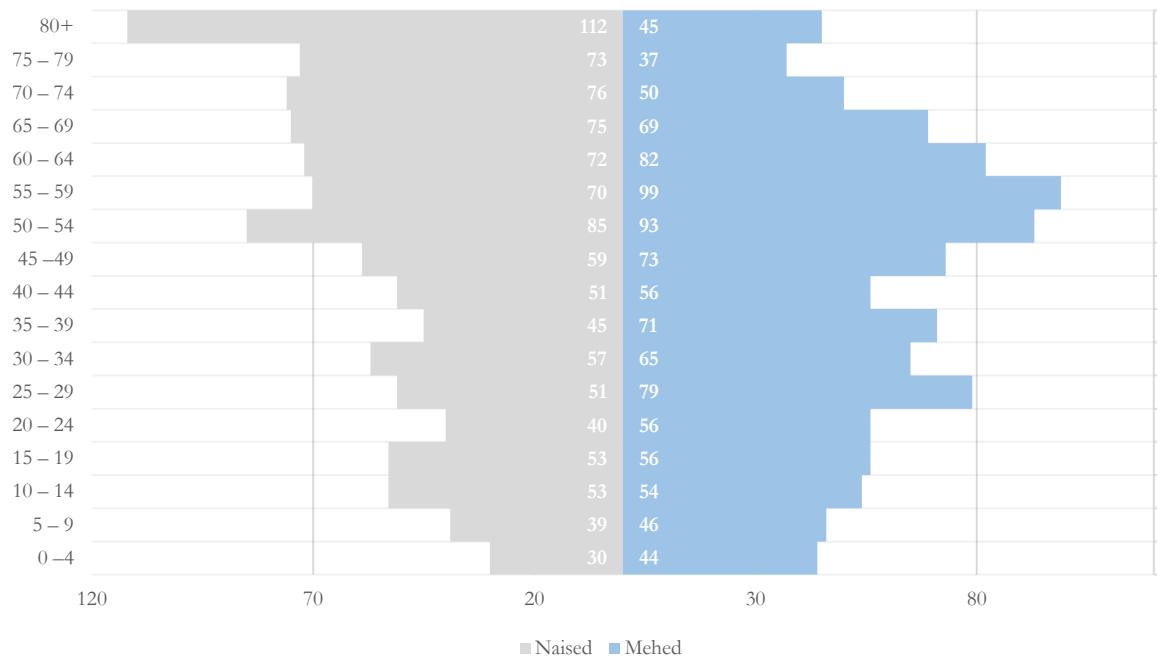
Hanila

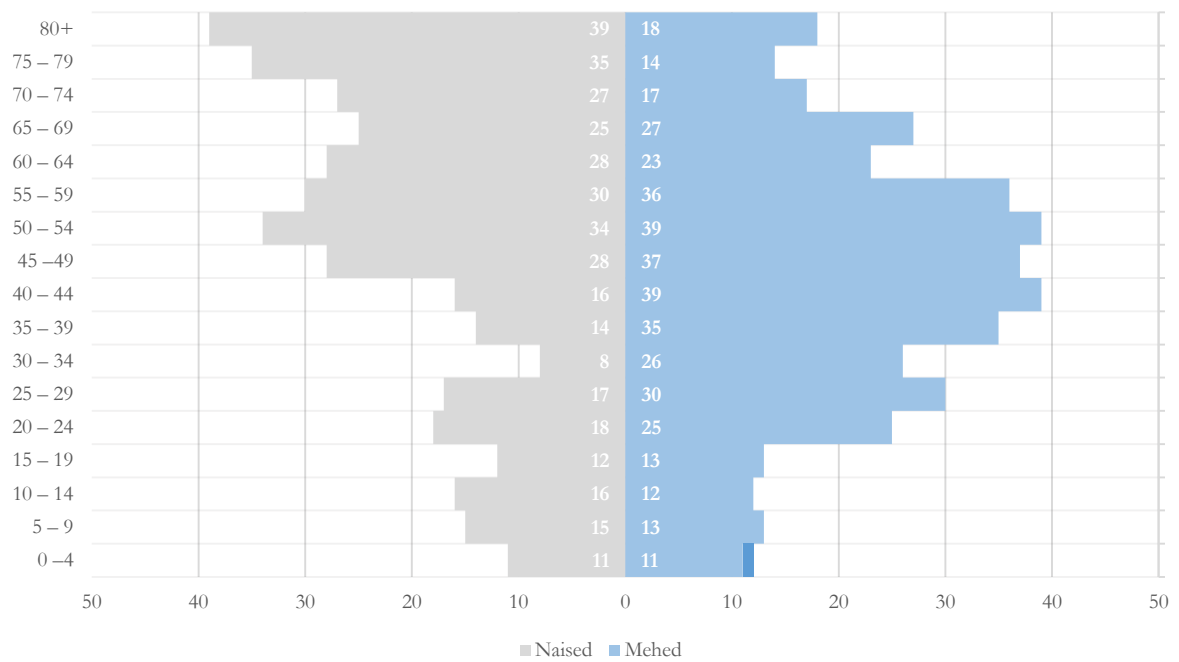
Koonga

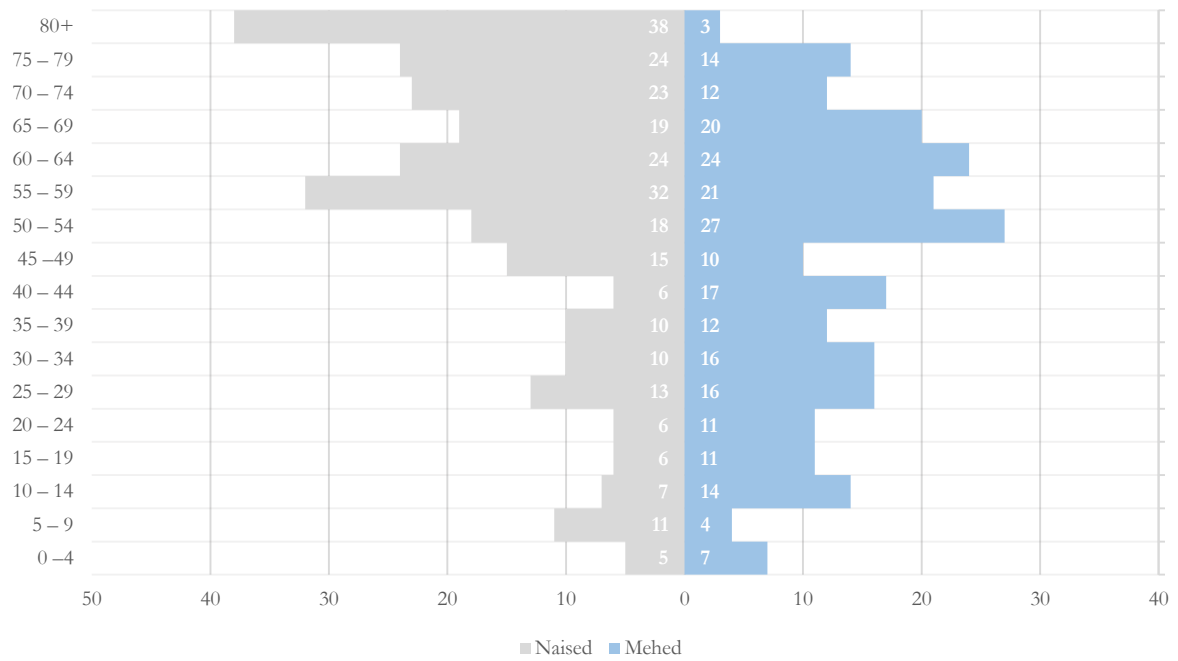
Lihula

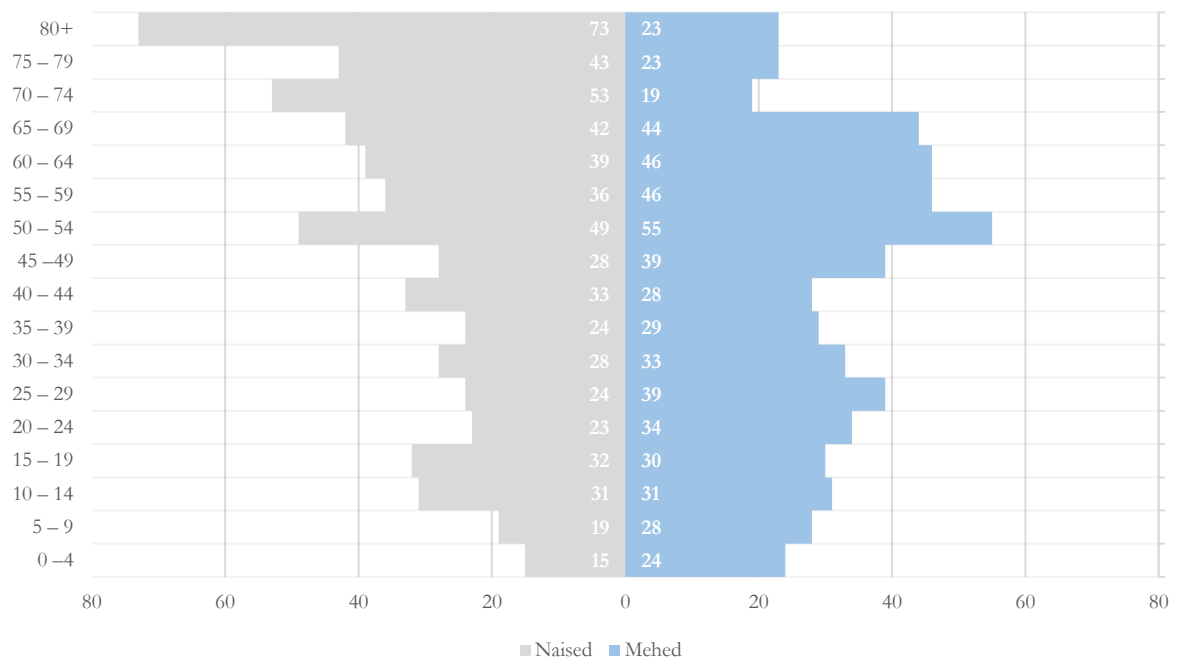
Varbla

Virtsu alevik

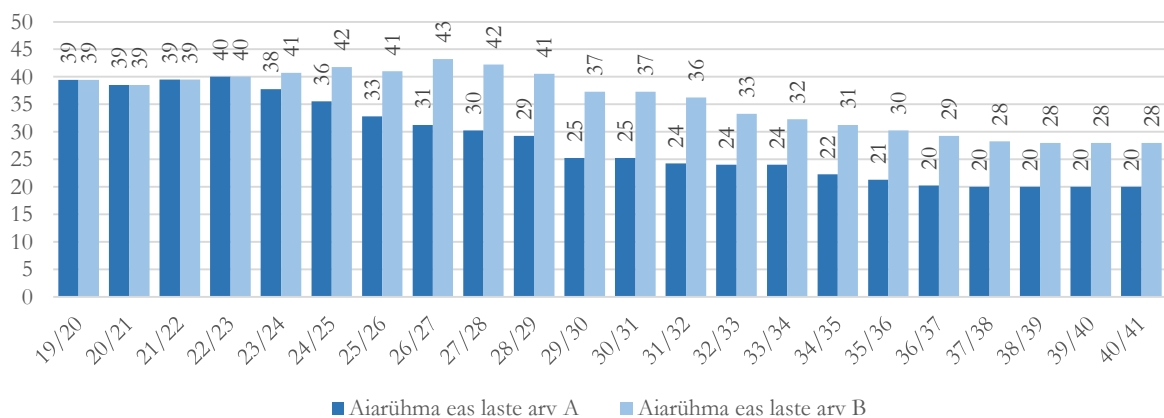
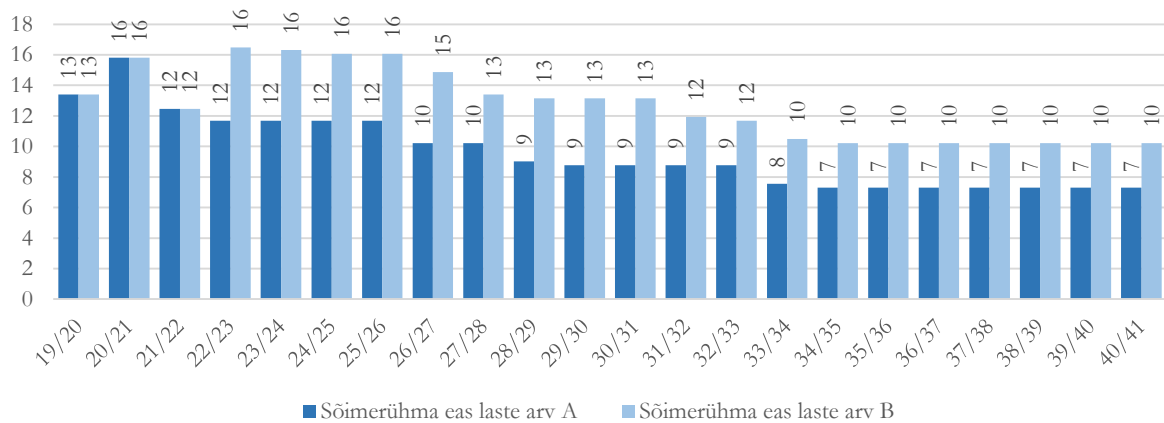
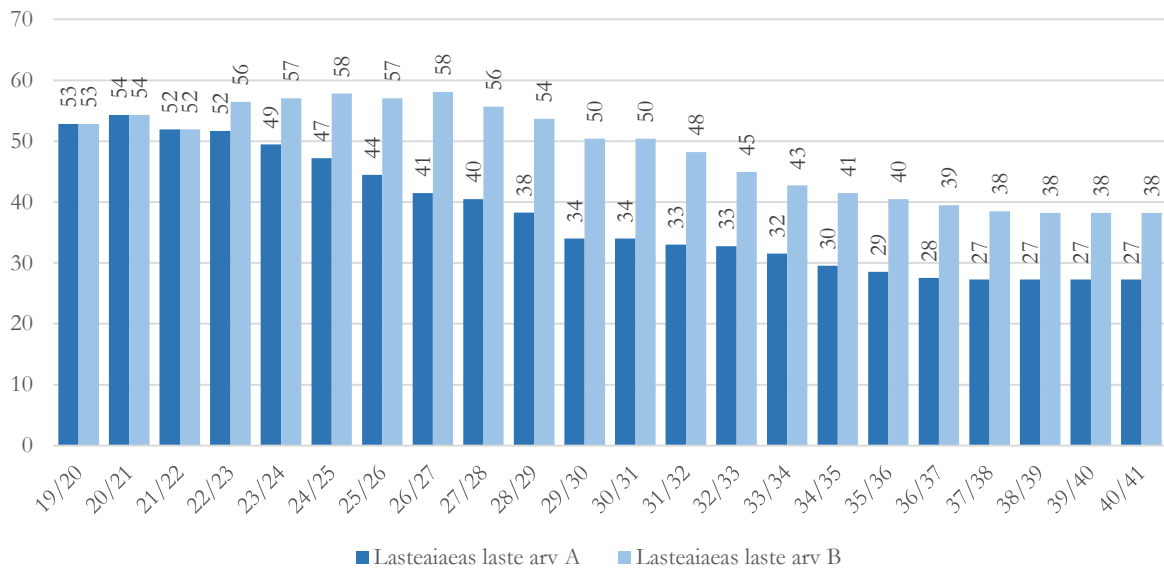

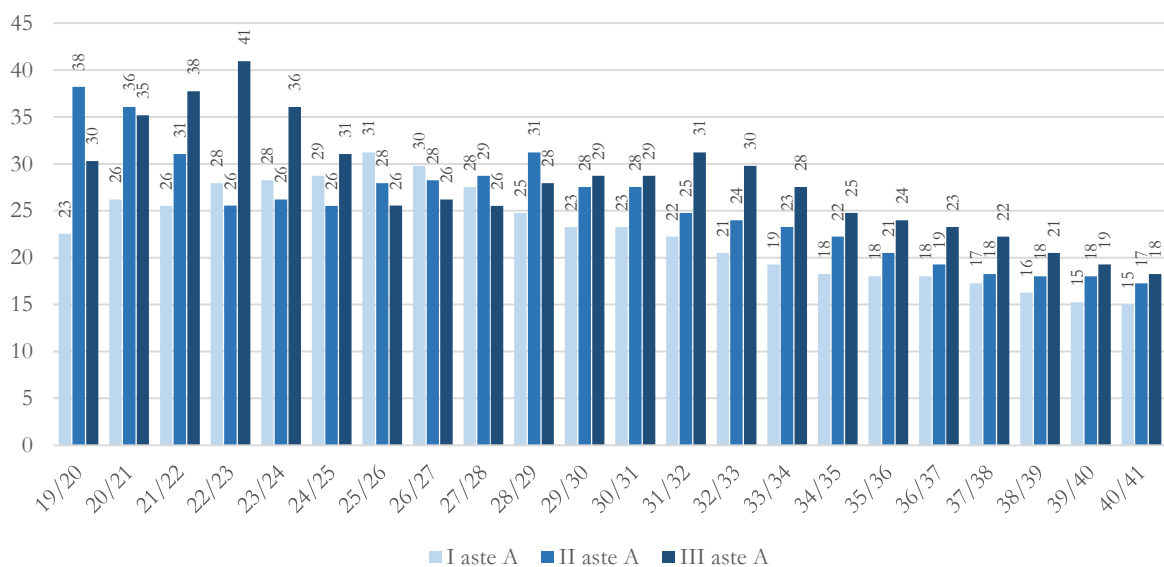
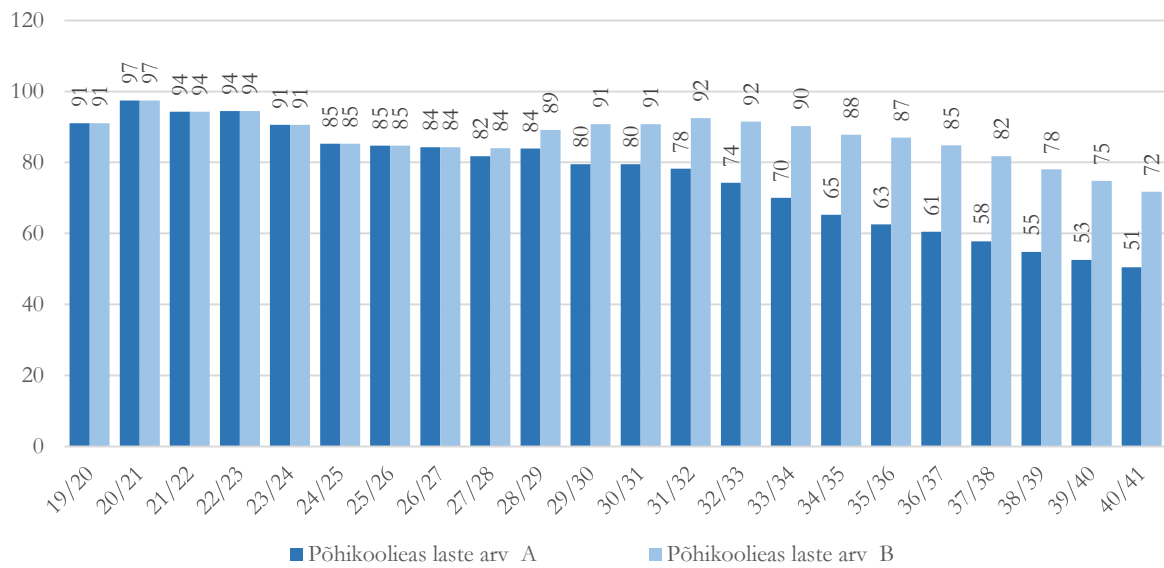
Lihula linn

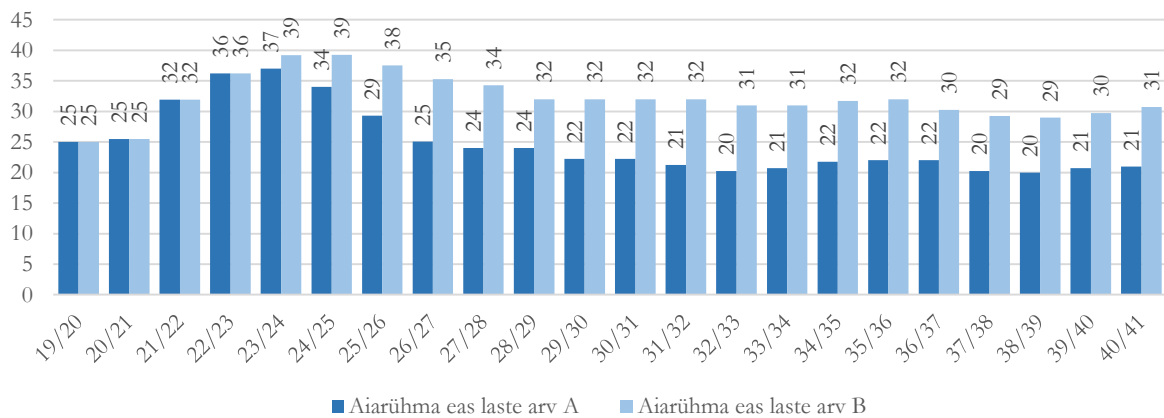
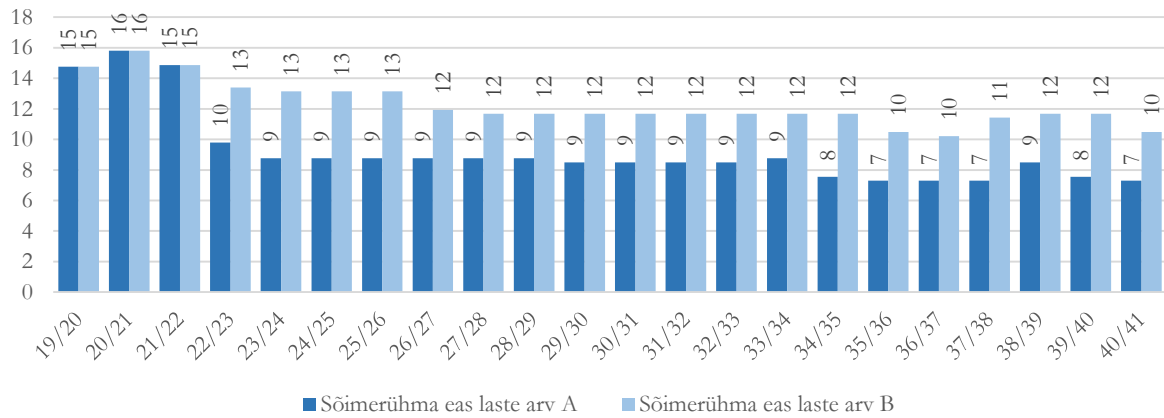
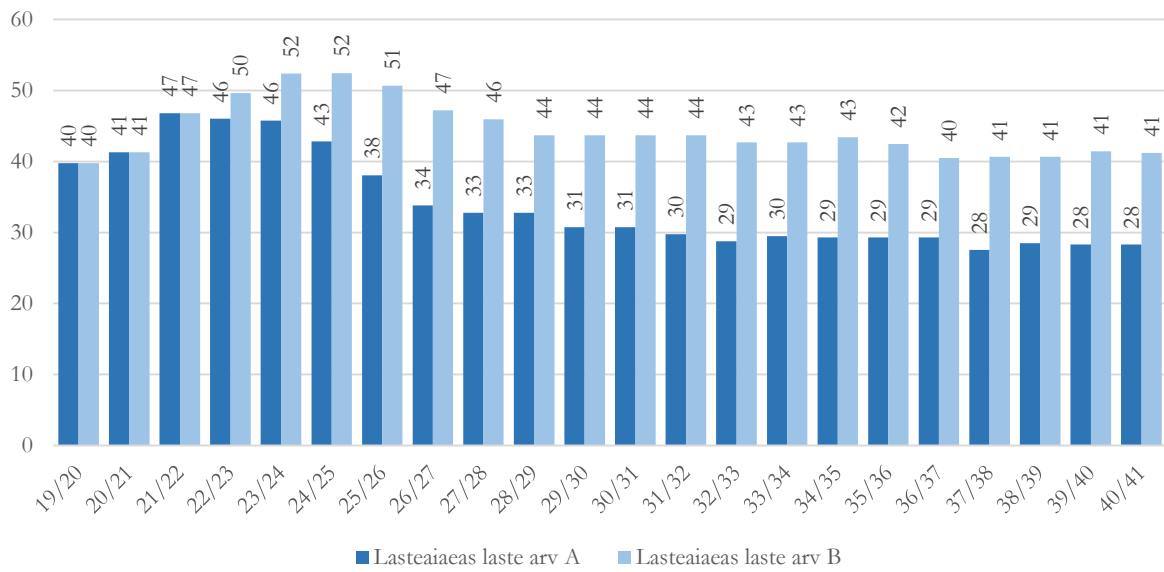
Lisa 3. Rahvastikuprognosis piirkondades

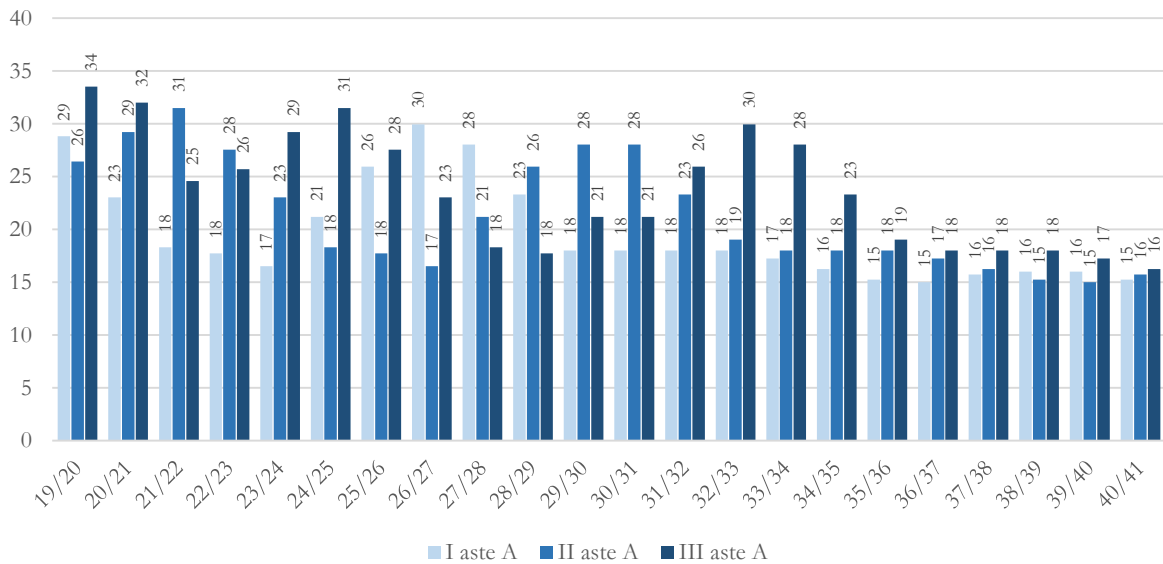
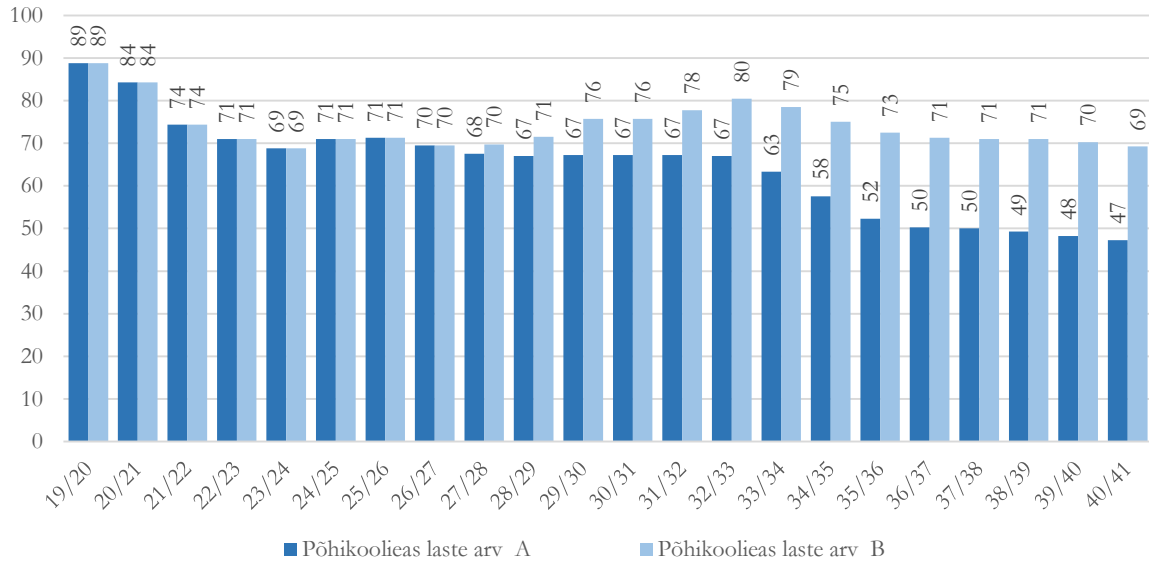
Lisa 3.1 Hanila piirkond (rände-stsenaarium)

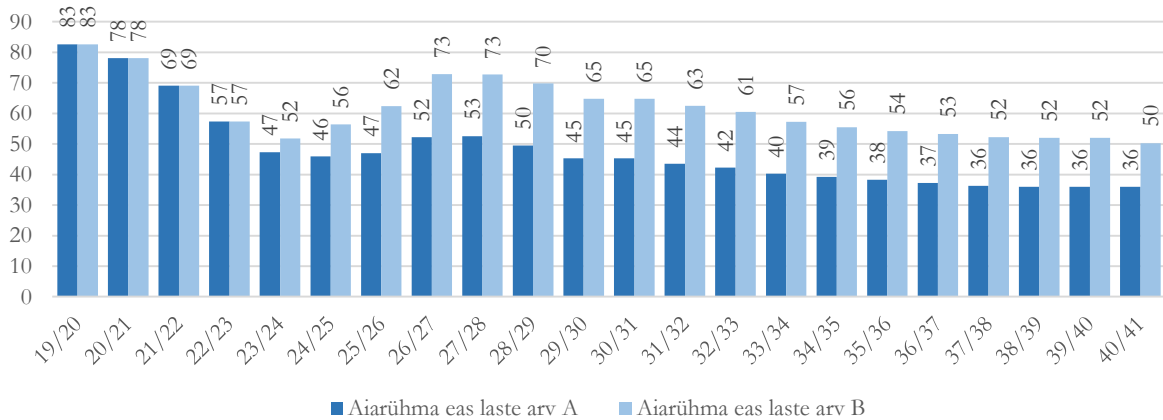
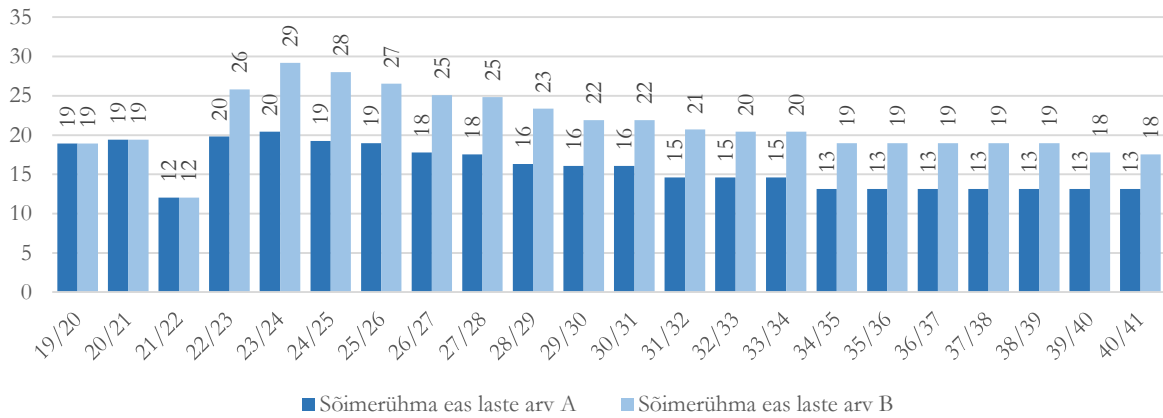
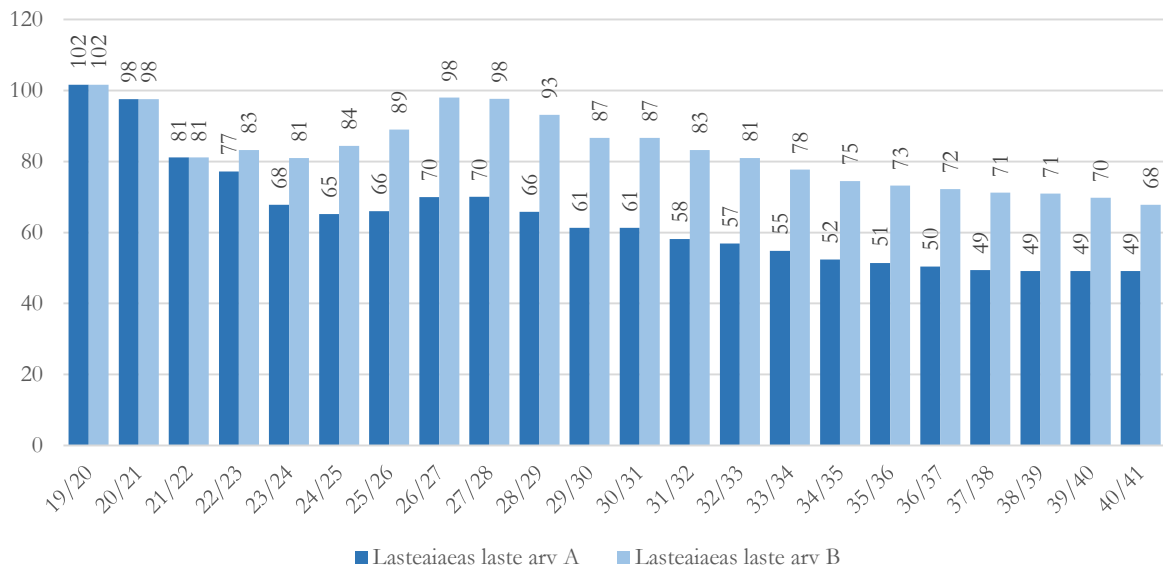

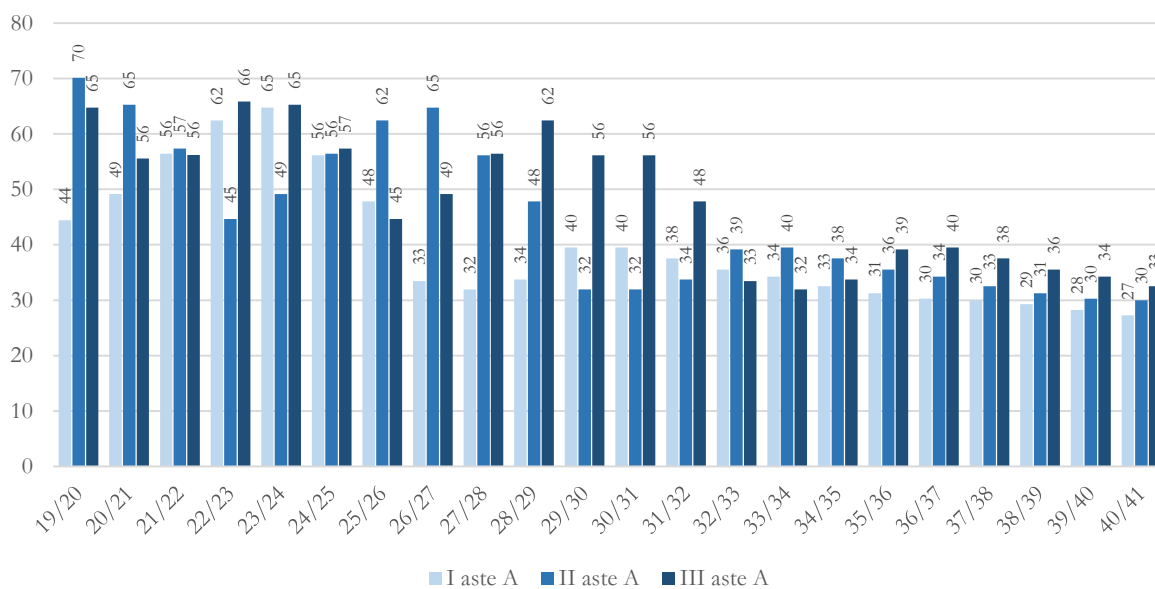
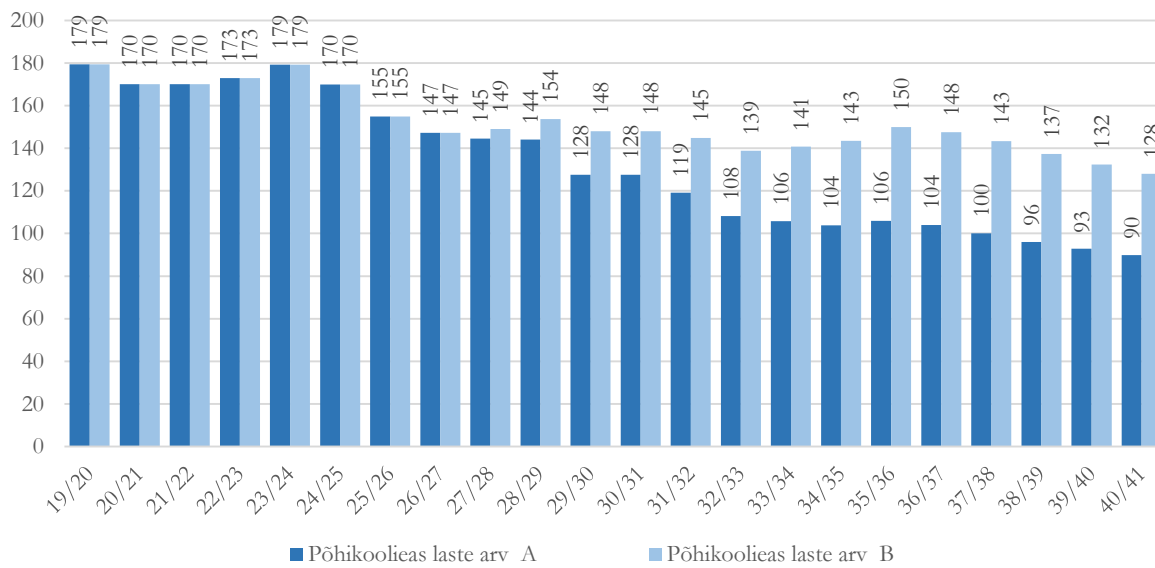
Lisa 3.2 Koonga piirkond (rände-stsenaarium)

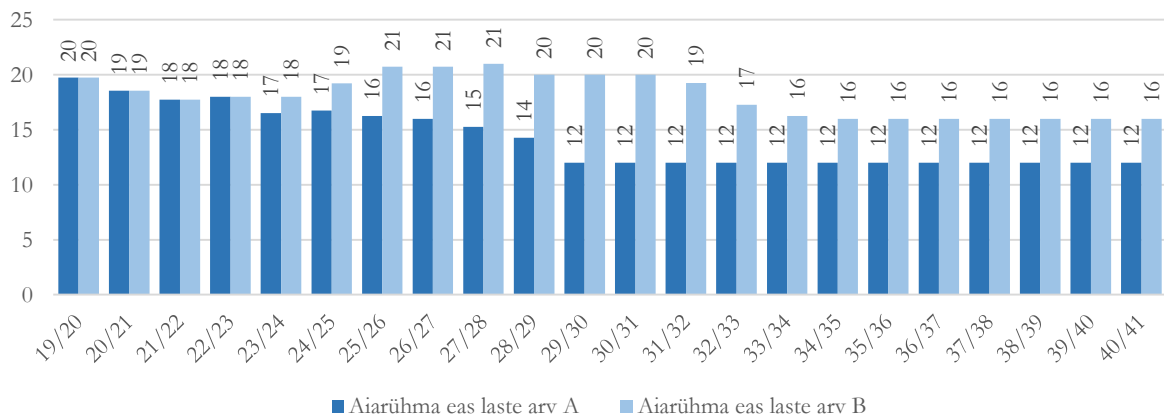
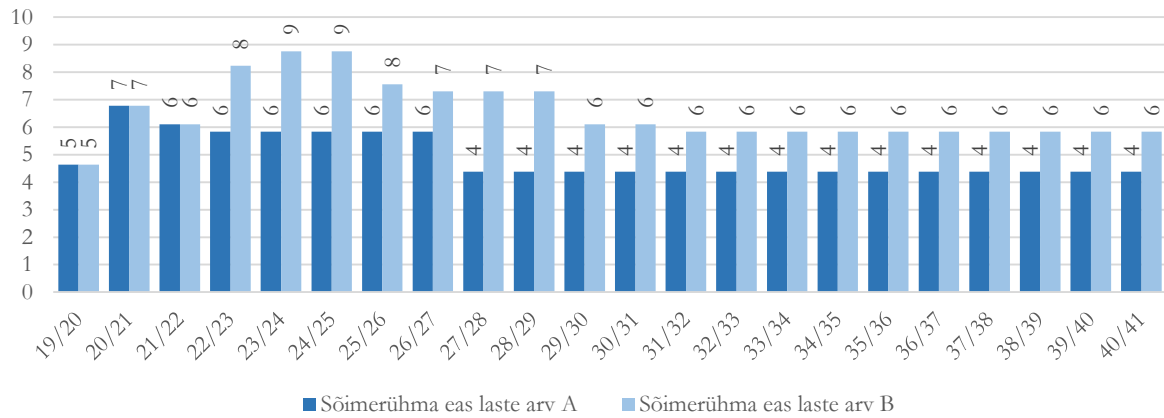
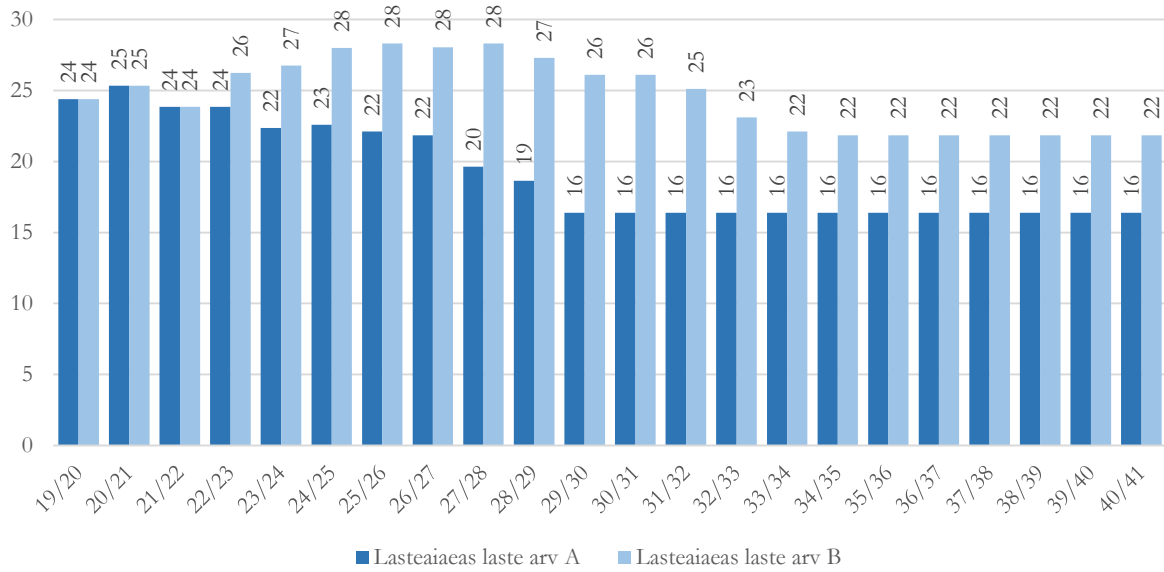

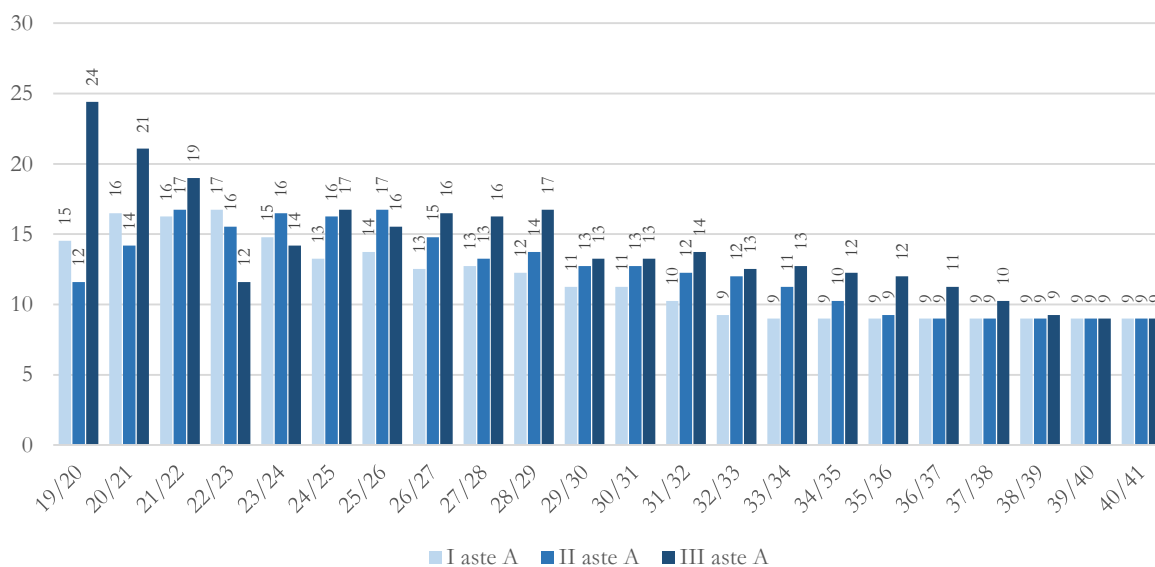
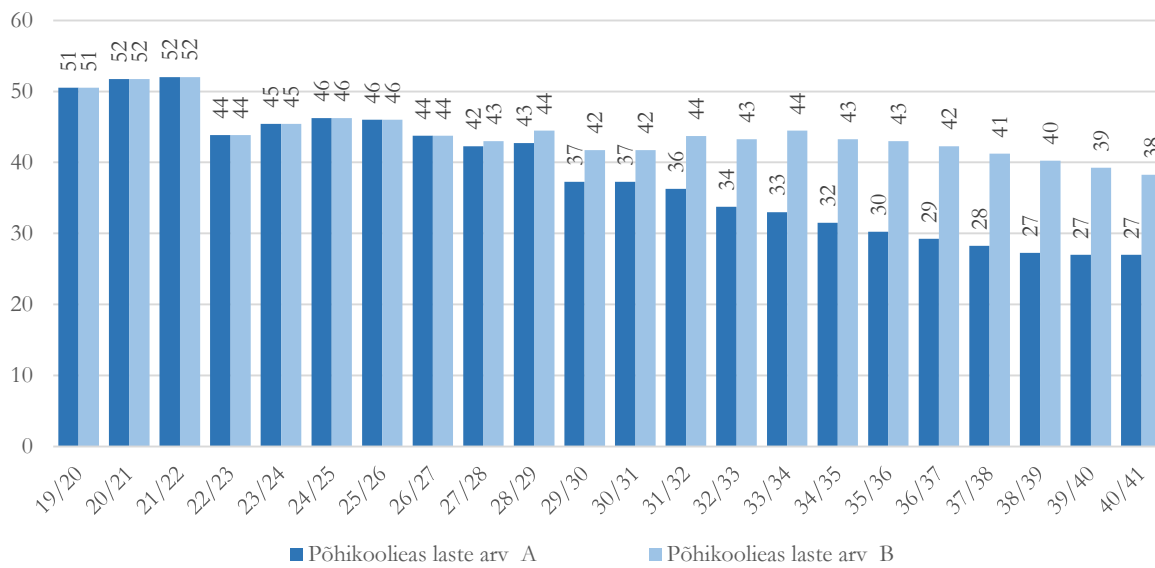
Lisa 3.3 Lihula piirkond (rände-stsenaarium)

Lisa 3.4 Varbla piirkond (rände-stsenaarium)

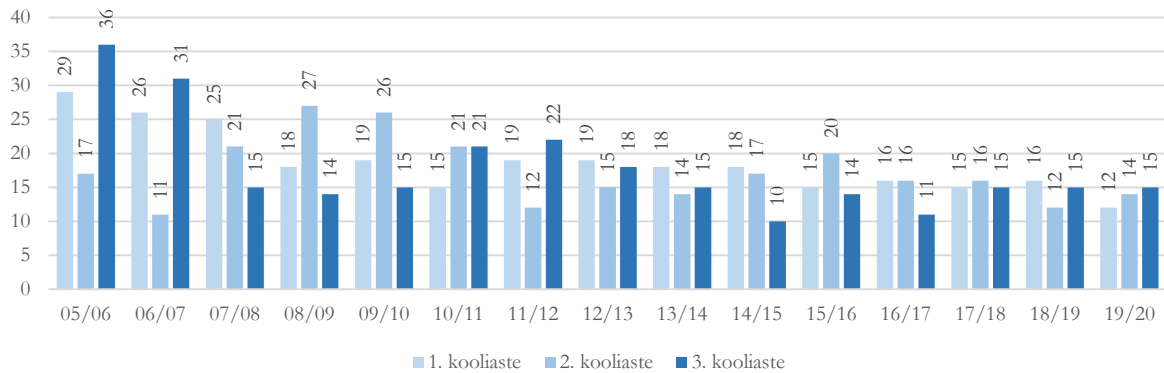

Lisa 4. I klassi minevate laste arvu prognoos (rände-stsenaarium, madal südumus)

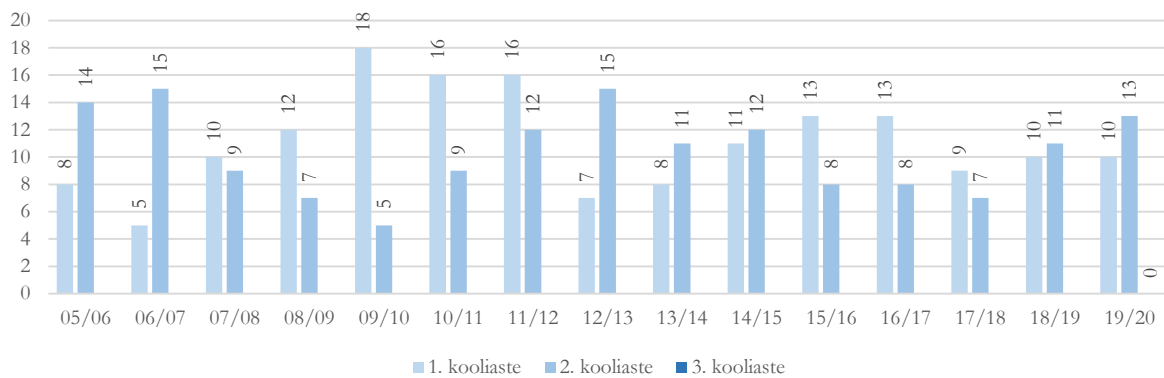
	Hanila	Koonga	Lihula	Varbla	Kokku	
19/20		5	7	14	3	29
20/21		10	7	20	7	45
21/22		10	4	22	5	41
22/23		8	6	21	4	39
23/24		10	6	22	5	44
24/25		10	9	13	4	36
25/26		11	11	12	4	38
26/27		9	10	8	4	31
27/28		8	7	12	4	31
28/29		8	6	14	4	32
29/30		7	6	12	3	29
30/31		7	6	12	3	29
31/32		7	6	12	3	28
32/33		6	6	11	3	27
33/34		6	5	11	3	25
34/35		6	5	10	3	24
35/36		6	5	10	3	24
36/37		6	5	10	3	24
37/38		5	6	10	3	24
38/39		5	5	9	3	23
39/40		5	5	9	3	22
40/41		5	5	9	3	22

Lisa 5. Õpilaste arv koolides õppeaastatel 05/06 kuni 19/20

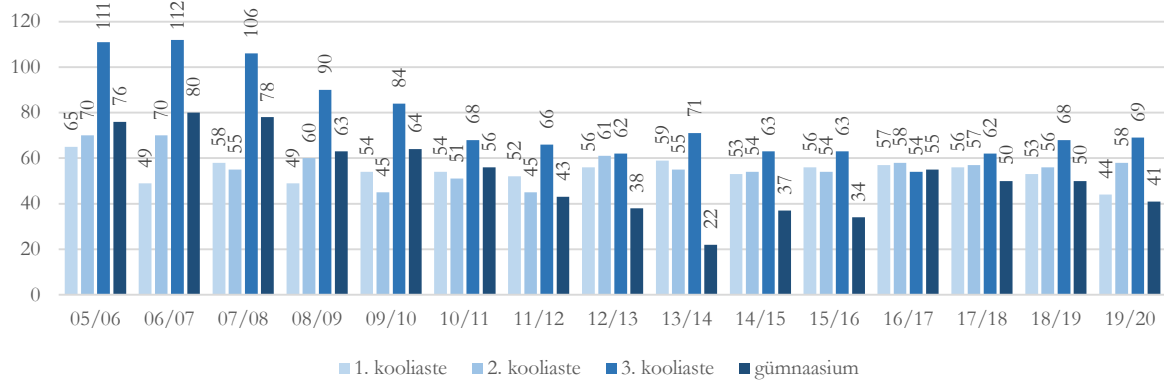
Koonga Kool

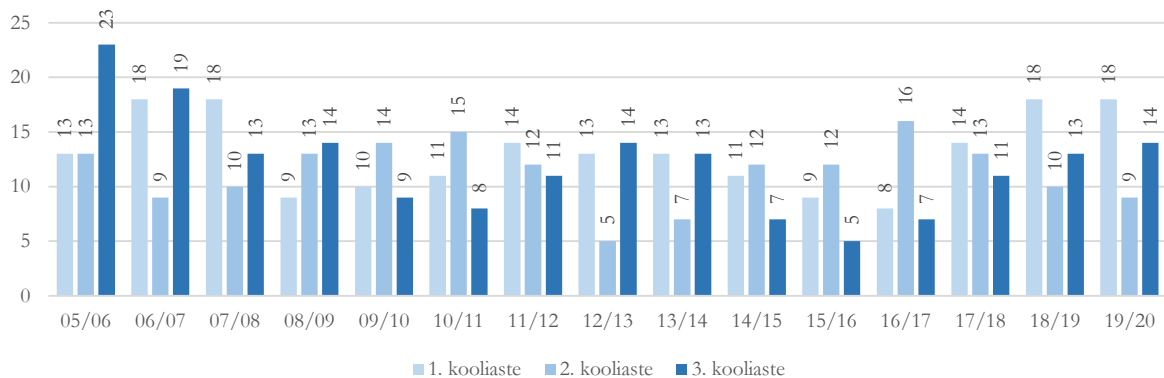
Kõnksi Lasteaed-Algkool

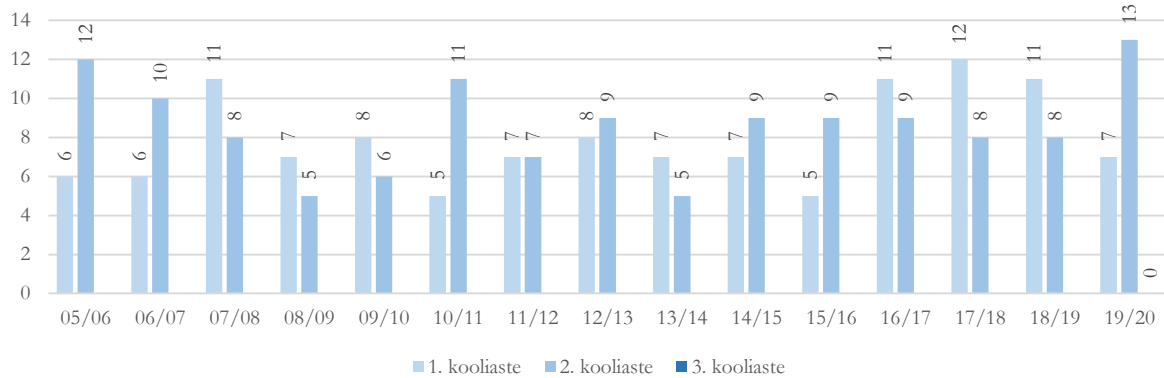
Lihula Gümnaasium

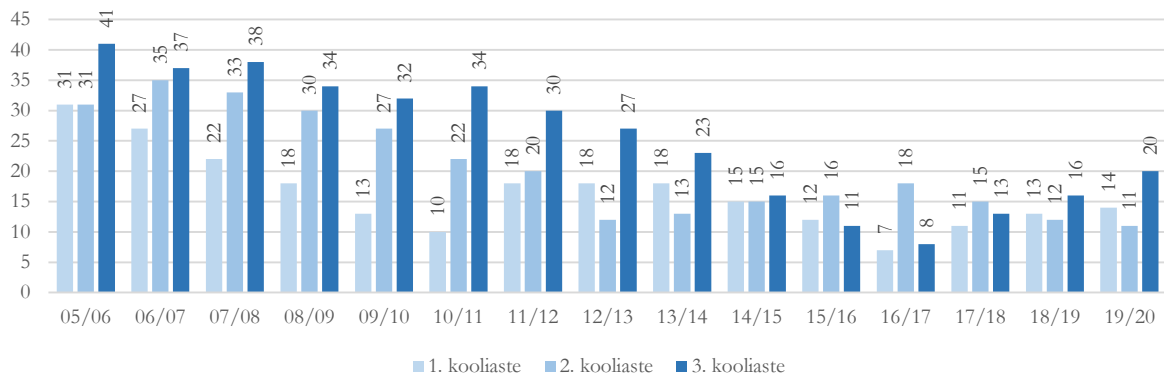
Lõpe Kool

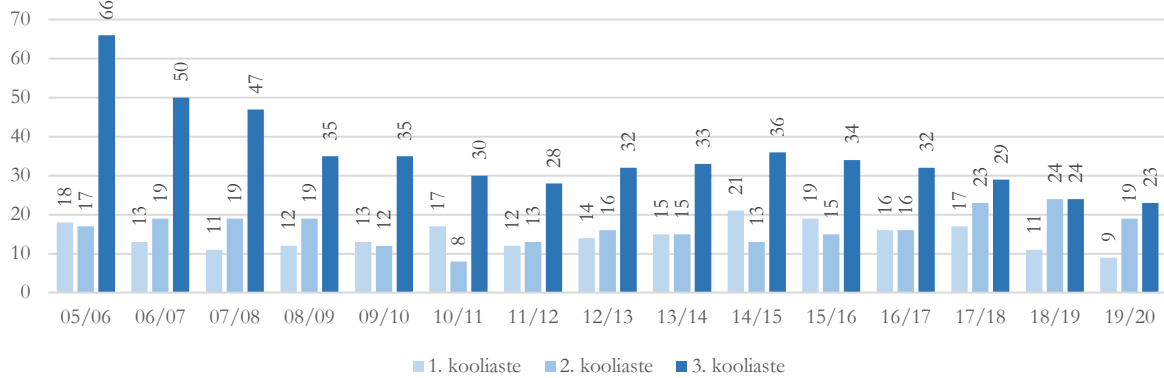
Metsküla Algkool

Varbla Kool

Virtsu Kool

Lisa 6. Lasteaedade lapsed elukohakantide lõikes õppeaastatel 15/16 kuni 19/20

Kõmsi Lasteaed-Algkool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Kõmsi	11	17	16	12	15
Vatla	5	6	5	7	12
Virtsu	1		2	3	4
Mujalt	1			1	1
Kokku	18	23	23	23	32

Koonga Kool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Irta	4	6	7	4	5
Kirbla				1	
Koonga	11	7	7	7	7
Kõima	1	2	1		1
Lihula	2				
Mihkli	1	2	2	2	
Mujalt	1		1	3	3
Kokku	20	17	18	17	16

Lihula Lasteaed	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Kirbla	7	3	4	4	6
Kloostri	2	2	1		4
Kõmsi				1	
Lihula	8	8	9	8	10
Lihula vallasisene linn	57	54	55	60	54
Matsalu	6	4	7	4	5
Oidrema	1				
Tuudi	10	13	17	16	12
Vatla	1	1	1	3	3
Mujalt	4	2	2	2	8
Kokku	96	87	96	98	102

Lõpe Kool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Lõpe	10	11	11	6	6
Mihkli		1	1		
Oidrema	9	13	9	8	11
Mujalt		2	1	2	2
Kokku	19	27	22	16	19

Varbla Kool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Paadrema		1	1	4	4
Paatsalu	1	1	1		
Saulepi	5	4	6	5	8
Varbla	6	5	5	7	5
Vatla	2			1	1
Mujalt	2	2	2	2	2
Kokku	16	13	15	19	20

Virtsu Kool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Kõmsi	1	1	1	1	1
Paatsalu	1	1			
Virtsu	5	7	7	7	7
Mujalt	1	6	2	2	2
Kokku	8	15	10	10	10

Mujal	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Kirbla				1	

Koonga	2	2	1		
Lihula			1	1	1
Lihula vallasisene linn	1		1	2	1
Lõpe					1
Mihkli					2
Paadrema	1	1	1	2	3
Paatsalu			1	1	1
Saulepi	2	4	2	2	1
Tuudi					2
Vatla	2		1		
Virtsu	2	2		1	
Kokku	10	9	8	10	12

Lisa 7. Õpilased põhikoolides elukohakantide lõikes õppeaastatel 15/16 kuni 19/20

Koonga Kool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Irta	11	8	9	10	9
Koonga	24	24	25	23	22
Kõima	2	2	3	4	4
Lõpe	3	1	1	1	
Mihkli	5	4	4	3	4
Tarva	3	3	3	1	1
Mujalt	1	1	1	1	1
Kokku	49	43	46	43	41

Kõmsi Lasteaed-Algkool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Kõmsi	16	12	17	17	17
Paatsalu	1				
Vatla	4	3	3	4	4
Virtsu		1	1	2	2
Kokku	21		16	21	23

Lihula Gümnaasium	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Kirbla	20	10	20	17	17
Kloostri	6	1	7	6	8
Kõmsi	3	1	5	4	4
Lihula	12	3	11	12	11
Lihula vallasisene linn	105	29	98	100	94
Matsalu	5	3	6	6	5
Paatsalu				2	2
Tuudi	17	5	15	19	16
Varbla	1				
Vatla			6	7	9
Mujalt	4	2	7	4	5
Kokku	173		175	177	171

Lõpe Kool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Lihula	1	1	1	1	
Lõpe	14	19	20	23	22
Mihkli	1	1	1		
Oidrema	10	8	15	16	17
Mujalt		2	1	1	2
Kokku	26	31	38	41	41

Metsküla Algkool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Kirbla				1	1
Kõmsi			2		2

Lihula	2	2	2	2	3
Lihula vallasisene linn	5	5	3	3	7
Matsalu	3	5	7	7	5
Tuudi	3	6	4	5	
Varbla		1			
Mujalt	1	1	2	1	2
Kokku	14	20	20	19	20

Varbla Kool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Kõmsi					3
Paadrema	6	3	3	3	3
Paatsalu	6	4	4	5	5
Saulepi	13	14	15	15	13
Varbla	11	11	13	13	16
Vatla			1	2	2
Mujalt	3	1	3	3	3
Kokku	39	33	39	41	45

Virtsu Kool	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Kõmsi	21	12	14	9	6
Lihula vallasisene linn				1	
Paatsalu	4	2	4	2	
Tuudi	1	1		2	1
Vatla	13	9	18	13	14
Virtsu	29	7	30	30	27
Mujalt		1	3	2	3
Kokku	68	32	69	59	51

Mujal	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Saulepi	2	3	5	7	7
Lihula vallasisene linn	5	6	7	6	5
Tuudi			2	4	5
Irtä	2	4	4	4	3
Koonga	4	4	5	4	3
Virtsu	7	1	1	2	3
Paadrema	1			1	2
Varbla	2	3	3	2	2
Vatla	3	3	1	1	2
Kirbla	3	3	3	1	1
Lõpe	7	4	2	2	1
Oidrema				1	1
Paatsalu			1		1
Tarva				1	1
Kõima	1	1	1		
Kõmsi	2	1	4	1	
Lihula	3	3	3	1	
Matsalu	1	1	1		
Mihkli	1				
Kokku	44	37	43	38	37

Lisa 8. Õpilased põhikoolides elukohakantide ja klasside lõikes õppeaastal 19/20

Koonga Kool	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Irta		2	2	2		1		1	1
Koonga		2	3	2	3	2	1	4	5
Kõima		1	1			2			
Mihkli	1					1	1	1	
Tarva					1				
Mujalt								1	
Kokku	1	5	6	4	4	6	2	7	6

Kõmsi Lasteaed-Algkool	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Kõmsi		5	2	1	5	4
Vatla	1	1		1		1
Virtsu	1			1		
Kokku	2	6	2	3	5	5

Lihula Gümnaasium	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kirbla	2	1	1	4	2	1	1	2	3
Kloostri	1		1	2	2		1	1	
Kõmsi			1					1	2
Lihula		2	1	1	2	1	3		1
Lihula vallasine linn	8	8	6	13	12	10	12	16	9
Matsalu		1						1	3
Paatsalu			1				1		
Tuudi	4	1	1		1	3	2	2	2
Vatla	1		2	1		2		1	2
Mujalt		1				1		1	2
Kokku	16	14	14	21	19	18	20	25	24

Lõpe Kool	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Lõpe	2	4	2	4	1	2	3	2	2
Oidrema	3	2	4	1			3	1	3
Mujalt			1			1			
Kokku	5	6	7	5	1	3	6	3	5

Metsküla Algkool	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Kirbla	1					
Lihula					1	1
Lihula vallasine linn				2		1
Matsalu		3		3	1	
Tuudi	1	1		1	1	1
Mujalt	1			1		
Kokku	3	4		7	3	3

Varbla Kool	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kõmsi					1	1	1		
Paadrema						1	1		1
Paatsalu		1	1			1		1	1
Saulepi		1	3	1			4	3	1
Varbla	4	1	2	2	1	1	1	1	3
Vatla						1			1
Mujalt			1			1			1
Kokku	4	3	7	3	2	6	7	5	8

Virtsu Kool	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kõmsi			1			3	1		1
Tuudi								1	

Vatla		2	2	3	1	3	2	1
Virtsu	1	4	1	3	5	1	7	5
Mujalt	1				1		1	
Kokku	2	7	3	6	10	5	11	7

Lisa 9. Lihula Muusika- ja Kunstikool õppeaastal 19/20

Kant	Õpilaste arv
Hanila	17
Kõmsi	9
Vatla	7
Virtsu	1
Koonga	15
Lõpe	9
Oidrema	6
Lihula	47
Kirbla	6
Kloostri	5
Lihula	3
Lihula linn	20
Matsalu	5
Tuudi	8
Mujalt	3
Kokku	82

Eriala	Õpilaste arv
klaveri põhiõpe	22
Kunsti vabaõpe	20
viuli põhiõpe	8
Kitarri põhiõpe	7
kitarri vabaõpe	6
Kunsti põhiõpe	6
klaveri vabaõpe	5
Trompeti põhiõpe	3
löökpilli vabaõpe	2
löökpillide põhiõpe	2
Akordioni põhiõpe	1

Vanus	Õpilaste arv
7	6
8	6
9	9
10	14
11	9
12	12
13	3
14	7
15	6
16	5
17	1
19	1
30	1
34	1
58	1

Lisa 10. Huviharidus mujal õppeaastal 19/20

Kant	Õpilaste arv
Hanila	39
Kõmsi	12
Vatla	20
Virtsu	7
Koonga	22
Irta	5
Lõpe	8
Oidrema	9
Lihula	25
Kirbla	2
Kloostri	2
Lihula	3
Lihula linn	11
Matsalu	2
Tuudi	5
Varbla	14
Paadrema	4
Paatsalu	1
Saulepi	1
Varbla	8
Kokku	100

Kooli asukoht	Õpilasi piirkondadest
Massu Ratsaspordikool	50
Hanila	28
Koonga	6
Lihula	15
Varbla	1
Pärnu linn	33
Hanila	5
Koonga	14
Lihula	7
Varbla	7
Tallinna linn	14
Hanila	6
Koonga	1
Lihula	2
Varbla	5
Mujal	3
Koonga	1
Lihula	1
Varbla	1

Vanus	Õpilaste arv
kuni 6	11
7 kuni 9	17
10 kuni 12	24
13 kuni 15	16
16 kuni 18	18
19+	14
Kokku	100